

२०७९ असार

भगवतीमाई गाउँपालिका,
ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना, तेस्रो चरण

ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना, तेस्रो चरण

सम्पन्न प्रतिवेदन

(Completion Report)

भगवतीमाई गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
बेस्तडा, दैलेख

ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना
भगवतीमाई गाउँपालिका वाश इकाई
बेस्तडा, दैलेख

विषय सूची

गाउँपालिका अध्यक्षको भनाइ	3
परियोजनाटिम लिडरको भनाइ	5
परियोजना तेस्रो चरणको प्रगति सारांश	6
क. भौतिक प्रगति सारांश	7
नतिजा १: खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	7
नतिजा २: जीविकोपार्जन प्रवर्द्धन	7
नतिजा ३: जलवायु परिवर्तन अनुकुलन/प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण	11
नतिजा ४: क्षमता विकास	12
ग्रामीणजलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन	13
१. पृष्ठभूमि	13
२. उपलब्धी	13
२.१ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	13
२.२ जीविकोपार्जन प्रवर्द्धन	18
२.३ जलवायु परिवर्तन अनुकुलन/प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण	23
२.४ क्षमता विकास	26
२.५ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	31
३. निर्णय प्रक्रिया तथा योजना तर्जुमा	37
४. सहकार्य	45
५. आइपरेका समस्याहरु	46
अनुसूची १: परियोजना तेस्रो चरणमा यस गाउँपालिकामा सम्पन्न योजनाको विवरण (आर्थिक वर्ष २०७२/०७३को साविक गाविसहरुको विवरण समेत)	48
अनुसूची २: परियोजना तेस्रो चरणमा संचालित विभिन्न क्षमता विकास कार्यक्रमको विवरण	50
अनुसूची ३: परियोजनाको सहयोगमा उत्पादन गरिएका प्राविधिक जनशक्ति को विवरण	51
अनुसूची ४: आर्थिक वर्ष २०७४/०७५देखि हालसम्मको बेरुजुको अवस्था(महालेखा परीक्षकको कार्यालयको प्रतिवेदन अनुसार)	61
अनुसूची ५: पूर्ण सरसफाई युक्त योजना क्षेत्र घोषणा भएका योजनाहरुको विवरण	62
अनुसूची ६: तीन तारा सुनिश्चित घोषणा भएका बिध्यालयहरु	62
अनुसूची ७: खानेपानी तथा सरसफाई योजना संचालन व्यवस्थापन विवरण	63
अनुसूची ८ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम/गोष्ठी विवरण	67
अनुसूची ९: घरबारी व्यवस्थापन समुहको विवरण	68

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

अनुसूची १० : आय आर्जन समुह को बिबरण	70
अनुसूची ११ : सम्पन्न भएका जीविकोपार्जनका तालिमहरुको बिबरण	70
अनुसूची १२ : अगुवा कृषकहरुको बिबरण	71
अनुसूची १३ : सम्पन्न भएका सहकारी विकास सम्बन्धि तालीमहरुको बिबरण	73
अनुसूची १४ : गाउँपालिकाका नमूना उपलब्धीहरु तथा सफलताका कथाहरु.....	74
अनुसूची १५ : जनशक्ति विवरण	83
अनुसूची १६ : बहिर्गमन तथा अनुभव आदान प्रदान कार्यशाला को निष्कर्ष	86

मेरो भनाइ

नेपालको सबिधान र स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले प्रदान गरेको अधिकार क्षेत्र भित्र रहि यस पालिकामा संचालित ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना (तेस्रो चरण) नेपाल सरकार, फिन्ल्याण्ड सरकार र युरोपियन युनियनको संयुक्त कोषबाट नेपाल सरकार र फिन्ल्याण्ड सरकार बीचमा गरिएको द्वैपक्षिय संझौता अनुसार नेपालको कर्णालि प्रदेश र सुदुरपश्चिम प्रदेशको २७ वटा लक्षीत गाउँपालिका र मागमा आधारित अन्य गाउँपालिकाहरूमा विगत ७ वर्ष देखी आफ्नो क्रियाकलापहरू संचालन गर्दै आएको छ ।

ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना (तेस्रो चरण) ले यस पालिकाको साविक जगनाथ गा.वि.स. बाट परियोजनाको दोश्रो चरणका हस्तान्तरित क्रमगत खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूलाई आ व २०७२/०७३ देखी शुरु गर्दै आएको हो । २०७४ सालमा राज्य पुर्नसंरचना भएसँगै स्थानिय तहको निर्वाचन पश्चात निर्वाचित प्रतिनिधिहरूको पदस्थापना पछि परियोजनाले २०७४ श्रावण २५ गते पुन यसपालिकासँग संझौता गरि स्थानिय सरकारको अधिनमा रही आफ्नो क्रियाकलाप संचालन गर्ने पहिलो परियोजना हो । यस परियोजनाले नेपाल सरकार तथा स्थानिय सरकारले प्रदत्त गरेका नियम कानुन नितिको परिधिभित्र रहि ग्रामिण भेगमा रहेका समुदायको बहुआयामिक गरिबि न्युनिकरण गर्दै स्वस्थ अवस्थामा सुधारका लागी काम गर्दै आएको छ । परियोजनाको ४ वटा नतिजा क्षेत्रमा रहेर यस पालिकामा उपभोक्ताको मागमा आधारित खानेपानी तथा सरसफाई, प्राकृतिक श्रोतको आधारमा दिगो आयआर्जन मार्फत जीविकोपार्जन, जलवायु परिवर्तनको प्रभाव न्युनिकरण तथा अनुकुलन र समुदाय तथा संस्थागत क्षमता विकास मार्फत सुशासनका क्षेत्रमा कार्यगर्दै आएको छ ।

परियोजनाले यस पालिकाको खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुराएको छ । पालिकासँगको साझेदारीमा यस पालिकामा निजि तथा सार्वजनिक धारामा आधारित खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूबाट १९४६ घरधुरीहरूका १२१४६ जनसंख्यालाई स्वच्छ पानी उपलब्ध गराउनुका साथै आयआर्जनमा समेत टेवा पुराएको छ । विश्व कोभिड १९ कोरोना भाईरसले आक्रान्त भई सिसो विश्व नै बन्दाबन्दी हुँदा समेत यस परियोजना अन्तर्गतका योजनाहरूका उपभोक्ताहरूले उच्च सावधानीका तरिकाहरू अपनाई पालिकालाई खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा गर्व गर्न लायक सफलता प्राप्त गर्नु श्रेय परियोजनालाई नै जान्छ ।

परियोजनाको सहयोगमा तयार भएका जलउपयोग गुरुयोजना(WUMP), जीविकोपार्जन गुरुयोजना(LIP) र खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता कार्ययोजना (NWSH) सदैव यस पालिकाको लागी मार्गदर्शन हुनेछ । परियोजनाले आफ्ना क्रियाकलापहरू संचालन गर्दा समुदायमा जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायीत्वका लागी अपनाईएका प्रक्रियाहरू यस पालिकाको लागी सिकाई पनि भएको छ ।

अन्तमा यस पालिकाको निति नियमको परिधिभित्र रही पालिकालाई समृद्ध बनाउनको लागी जस्तोसुकै परिस्थितिमा हरसमय सहयोग गर्ने ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना, परियोजना सहयोग/ समन्वय ईकाई डडेल्धुरा, प्राविधिक सहयोग ईकाई दैलेख, सहयोगी संस्था सामाजिक सेवा केन्द्र नेपाल दैलेख, भगवतीमाई गाउँपालिका खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता ईकाई अन्तर्गतका जलश्रोत अधिकृत लगायतका कर्मचारीहरू, वर्तमान र निर्वतमान जनप्रतिनिधीहरू, विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू, उपभोक्ता समिति तथा उपभोक्ताहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

गणेश बहादुर थापा
अध्यक्ष
भगवतीमाई गाउँपालिका

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

परियोजनाटिम लिडरको भनाइ

परियोजना तेस्रो चरणको प्रगति सारांश

स्थानीय तहको नाम:	भगवतीमाई गाउँपालिका, दैलेख					
परियोजनाको नाम:	ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना, तेस्रो चरण					
प्रतिवेदनको समयावधि:	२०७२ चैत्र १ देखि २०७९ आषाढ मसान्त(16 th March 2016 to 15 th July 2022)					
क. आर्थिक प्रगति सारांश						
आर्थिक बर्ष	शीर्षक	नेपाल सरकार	फिनल्याण्ड/इयु	स्थानीय सरकार	समुदाय (नगद तथा श्रमदान)	जम्मा
२०७२/०७३	पुँजीगत:	१८०९७९८	१८३४२३९	१०३८००	७४९०१०	४४९६८४७
	चालु:	१५२३४७८	०	०	०	१५२३४७८
	जम्मा	३३३३२७६	१८३४२३९	१०३८००	७४९०१०	६०२०३२५
२०७३/०७४	पुँजीगत:	३९२५७९३	९३११७१	०	८३४२९१	५६९११५५
	चालु:	१२७४०९८	०	०	०	१२७४०९८
	जम्मा	५१९९८९१	९३११७१	०	८३४२९१	६९६५३५३
२०७४/०७५	पुँजीगत:	४५५५०००	६०९८०००	१५५७२७८	१८९०३८७	१४१००६६५
	चालु:	१७३१५५७	३५७८०००	०	०	५३०९५५७
	जम्मा	६२८६५५७	९६७६०००	१५५७२७८	१८९०३८७	१९४१०२२२
२०७५/०७६	पुँजीगत:	४३६२७६३	५२८८१८३	६५४२३९७	११७६३५२८	२७९५६८७१
	चालु:	२९६३५७४	३०९०६९०	०	०	६०५४२६४
	जम्मा	७३२६३३७	८३७८८७३	६५४२३९७	११७६३५२८	३४०१११३५
२०७६/०७७	पुँजीगत:	३५०८०००	३५०८०००	३५०८०००	३५०८०००	१४०३२०००
	चालु:	१६८२७५८	८२८२४३९	०	०	९९६५१९७
	जम्मा	५१९०७५८	११७९०४३९	३५०८०००	३५०८०००	२३९९७१९७
२०७७/०७८	पुँजीगत:	३५०५००००	८६३८०००	१०९७०४२२	२११४७०००	७५८०५४२२
	चालु:	१५००००	८०६२०००	११०३५६६	०	९३१५५६६
	जम्मा	३५२०००००	१६७०००००	१२०७३९८८	२११४७०००	८५१२०९८८
२०७८/०७९	पुँजीगत:	३८०००००	३५०००००	१२५७५६१०	१००७०६५९	२९९४६२६९
	चालु:	३७७२१४६	२४०००००	०	०	६१७२१४६
	जम्मा	७५७२१४६	५९०००००	१२५७५६१०	१००७०६५९	३६११८४१५
कुल जम्मा	पुँजीगत:	५७०११३५४	२९७९७५९३	३५२५७५०७	४९९६२८७५	१७२०२९३२९
	चालु:	१३०९७६११	२५४१३१२९	११०३५६६	०	३९६१४३०६
	जम्मा	७०१०८९६५	५५२१०७२२	३६३६१०७३	४९९६२८७५	२११६४३६३५

क. भौतिक प्रगति सारांश

नतिजा १: खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता

आर्थिक वर्ष	सम्पन्न योजना संख्या	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	पूर्णसरसफाई सुनिश्चित घरधुरी संख्या	पूर्ण सरसफाई घोषणा भएका योजना संख्या
२०७२/०७३	०	०	०	०	०
२०७३/०७४	४	१९३	२३१८	०	०
२०७४/०७५	४	३४५	२६९२	०	०
२०७५/०७६	२	२०७	१२५४	०	०
२०७६/०७७	३	३६२	२१६९	०	०
२०७७/०७८	८	८४५	५५५३	०	०
२०७८/०७९	५	३८३	१५०३	५४४	८
जम्मा	२६	२३३५	१५११५	५४४	
तीनतारा घोषणा भएका बिद्यालय संख्या	६	०	०	०	६
बिद्यालय शौचालय संख्या,	७	०	२०४२ विद्यार्थी	०	७
संस्थागत शौचालय,	०	०	०	०	०
सार्वजनिक शौचालय,	०	०	०	०	०
Vending मेशिन जडान भएका बिद्यालय संख्या	१	०	४३९	०	१
तालिम, गोष्ठी तथा अभियानहरू:					
राष्ट्रिय सरसफाई सप्ताह	५	०	७४६	०	०
महिनावारी स्वच्छता दिवस	५	०	४९१	०	०
विश्व वातावरण दिवस	५	०	२३७	०	०
राष्ट्रिय धान दिवस	२	०	९७	०	०
विश्व हात धुने दिवस	५	०	५६३	०	०
अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस	५	०	१२७८	०	०
विश्व चर्पी दिवस	५	०	७९३	०	०
लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान	५	०	९८२	०	०
विश्व पानी दिवस	५	०	२६७	०	०

नतिजा २: जीविकोपार्जन प्रवर्द्धन

२.१ सम्पन्न भएका प्रमुख जीविकोपार्जन योजनाहरूको मुख्य उपलब्धी

सम्पन्न भएका जीविकोपार्जनका योजनाहरू	मुख्य उपलब्धी
क) घरवारी, आयआर्जन, लघुउद्यम तथा कृषि व्यवसाय र बहुउपयोगि पानी उपभोग प्रविधि गतिविधि	

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

सम्पन्न भएका सिंचाई आयोजनाको संख्या	२	- भगवतीमाई गाउँपालिका तथा ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाको सहयोगमा आ व ०७४/०७५ मा भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. ४ मा संचालन गरि आ व ०७५/०७६ मा समुदायको श्रमदान सहित ७९ लाख ३४ हजारमा सम्पन्न गरिएको सहडे सिंचाई योजनाबाट १८२ घरधुरीका १०९२ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् । मध्ये पहाडि राजमार्गसँग जोडिएको यस योजनाले २५० रोपनी जग्गा सिंचाई भएको छ । सिंचाई सुविधा सम्पन्न भएपछि परम्परागत खेती गर्न छोडेर यहाँ कृषकहरुले मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती आलुखेती र मसला खेतीको उत्पादन गरी बेस्तडा बजार सुयाडा बजार तथा सुर्खेत सम्म आफ्ना उत्पादनलाई विक्रि वितरण गरि आय आर्जनमा स्तरोन्नती गरेका छन् । धेरै जसो कृषकहरु अहिले तरकारी खेतीमा तल्लीन छन् भने योजना सम्पन्न पश्चात केही हद सम्म रोजगारीको समस्यालाई हल गर्नुका साथै रोजगारीका लागी भारत जाने कार्यमा कमी ल्याएको छ । - जलउपयोग गुरुयोजनाको प्राथमिकतामा पहिलो स्थानमा रहेको आडखोला सिंचाई योजना भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं.६ शनीगाउँमा आ व ०७६/०७७ मा शुरुभई ०७७/०७८ मा सम्पन्न भएको योजना हो । ९१ घरधुरीको ७११ जनसँख्या लाभान्वित भएको यस योजनाले ५७० रोपनी जग्गा सिंचित गरेको छ पाईप प्रणाली तथा आंशिक रुपमा पक्की कुलो निर्माण गरी १० वटा पोखरीमा पानी जम्मा गरी सिंचाई गरिने यस योजनाको समुदायको नगद तथा श्रमदान, परियोजना तथा गाउँपालिकाको नगद गरी ९६ लाख ३५ हजारमा सम्पन्न गरिएको छ । परम्परागत अन्नबाली उत्पादन गरिने यस ठाउँमा हाल उन्नत जातको अन्नबाली तथा बेमौसमी तरकारी खेती तथा मसलाबालीबाट यहाँका कृषकहरुले मनग्य आमदानी गरिरहेको छन् ।
सिंचाई आयोजनाबाट लाभान्वित जम्मा घरधुरी	२७३	
सिंचाई आयोजनाबाट लाभान्वित जनसंख्या	१८०३	
सम्पन्नभएका बहुउपयोगी आयोजनाको संख्या	२	भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. १ पगनाथ बस्तीमा आ व ०७७/०७८
बहुउपयोगी आयोजनाबाट लाभान्वित घरधुरी	१९९	

बहुउपयोगी आयोजनाबाट लाभान्वित कूल जनसंख्या ११४१	मा संचालन गरी सम्पन्न गरिएको ठुलो पगनाथ बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजनाले ७१ घरधुरीका ४३८ जनालाई खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छतामा सेवा प्रदान गरेको छ भने ९ घरका ४६ घरधुरीहरूलाई सिचाई पोखरीबाट समेत सेवा प्रदान गरेको छ । खेर गएको पानीलाई समुदायले खाडलमा पानी जम्मा गरी करेसाबारीमा सदुपयोग गरी ताजा तरकारी तथा मसलाहरु उत्पादन गरी स्वस्थ तथा पोषणमा सुधार गरेका छन भने योजना अन्तर्गतका ९ जना कृषकहरूले प्लाष्टिक घरमा बेमौसमी तरकारी खेती गरी बेस्टडा बजार तथा दैलेख बजारमा बिक्रि वितरण गरी आमदानी गरि जीविकोपार्जन गरिरहेका छन् । समुदायको नगद तथा श्रमदान परियोजना र गाउँपालिकाको योगदान गरी ६२ लाख ३४ हजारमा यो योजना सम्पन्न गरिएको छ । आ व ०७७/०७८ मा शुरू गरी ०७८/०७९ मा सम्पन्न गरिएको दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. ७ खगेना बस्तीका १३२ घरधुरीका ६४९ जनसंख्यालाई खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छताको सुविधा प्रदान गरेको छ भने ३८ घरका २०९ जनालाई सिचाईको सुविधा समेत प्रदान गरेको छ । समुदायको नगद तथा श्रम र गाउँपालिका तथा परियोजनाको कुल १ करोड ७१ हजारमा सम्पन्न गरिएको यस योजनामा खेर गएको पानीलाई पोखरीमा जम्मा गरी सिचाई गरी प्रशस्त मात्रामा मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती गरी आमदानी गर्दै आएका छन् ।
ख) सहकारी विकास	
मन्थर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	- आ व ०७५/०७६ मा भगवतीमाई गाउँपालिका ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाद्वारा सहडे सिचाई अन्तर्गत रहेका घरधुरीहरु मिलेर बनेका सहकारीका सदस्यहरुलाई १ दिने सहकारी शिक्षा तथा ३ दिने लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम संचालन गर्नुका साथै सहकारीलाई आवश्यक पर्ने कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी फर्निचरका साथै स्टेशनरीहरु पनि उपलब्ध गराईएको थियो । - भगवतीमाई गाउँपालिका भरी रहेका सहकारी संस्थाका पदाधिकारीहरुको प्रतिनिधिहरुलाई गाउँपालिका स्तरीय २ दिने कार्यशाला गोष्ठी संचालन गरि सहकारीको वार्षिक प्रतिवेदन, साधारण सभा तथा लेखा परिक्षण गर्न सम्बन्धी छलफल गरिएको थियो । - खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुलाई सहकारीमा आवद्धता गर्ने सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठी संचालन सहकारीका प्रतिनिधिहरु र खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुको सहभागीतामा संचालन गरिएको थियो ।

२.२ सम्पन्न भएका जीविकोपार्जनका प्रमुख क्रियाकलापहरूको मुख्य उपलब्धी

क्र.सं.	सम्पन्न भएका जीविकोपार्जनका क्रियाकलापहरू	मुख्य उपलब्धी
क) घरवारी, आयआर्जन, लघुउद्यम तथा कृषि व्यवसाय तथा बहुउपयोगि प्रविधि विस्तार गतिविधि		
१	घरवारी व्यवस्थापन	यस गा.पा. मा ९७ घरवारी व्यवस्थापन समूहहरूका २४५० घरधुरीका १२६७४ जनसंख्या लाभान्वित भई पोषण तथा खाद्य सुरक्षामा टेवा पुऱ्याइएको छ भने बढी भएको वा खेर गएको पानीको प्रयोग गरी अधिकांश घरधुरीहरूले बढी भएको तरकारी बिक्री गरेर वार्षिक रुपमा औषत रु २५००० आम्दानी गर्दै आएका छन् ।
२	कृषक समूह आयआर्जन प्रवर्द्धन	यस गा.पा. मा ५ आय आर्जन समूहहरूका १७२ घरधुरीका ९०७ जनसंख्या लाभान्वित भई खाद्य सुरक्षा तथा आय आर्जनमा टेवा पुऱ्याइएको छ भने समूहका सदस्य घरधुरीहरूले मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती गरी उपज बिक्री गरेर वार्षिक रुपमा रु ३०००० देखि रु १४०००० सम्म आम्दानी गर्दै आइरहेका छन् ।
३	प्लाष्टिक घर (पकेट क्षेत्र) विकास तथा सहयोग	यस गा.पा. मा ५ वटा स्थानमा आय आर्जनका लागि प्लाष्टिक घर पकेट क्षेत्र विकास गरी १०० घरधुरीका ५३१ जनसंख्या लाभान्वित भई आय आर्जनमा टेवा पुऱ्याइएको छ भने समूहका सदस्य घरधुरीहरूले बेमौसमी तरकारी खेती गरी उपज बिक्री गरेर वार्षिक रुपमा रु ५०००० देखि रु १५०००० सम्म आम्दानी गर्दै आइरहेका छन् ।
४	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	यस गा.पा. मा गठन गरिएका ९७ वटा घरवारी समूहहरूलाई सक्रिय गराई राख्न र आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्न ७२ जना अगुवा कृषक विकास गरी परिचालन गरिएको छ र आवश्यकताको आधारमा तिनीहरूले सेवा दिइरहेका छन् ।
५	स्थानीय श्रोत ब्याक्ति विकास तथा परिचालन	यस गा.पा. मा संचालन गरिएका घरवारी तथा उन्नत व्यवसायिक समूहहरूलाई सक्रिय गराई राख्न र आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्न ३ जना स्थानीय श्रोत व्यक्ति विकास गरी परिचालन गरिएको छ र हाल नियमित रुपमा सेवा दिइरहेका छन् ।
६	बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना तथा सहयोग	यस गा.पा. मा कृषक समूहहरूलाई आवश्यक तरकारी, फलफूल, मसलाबाली, डालेघाँस तथा अन्य श्रोत संरक्षणको लागि आवश्यक पर्ने विरुवाहरू स्थानीयस्तरमा उपलब्ध गराई आयआर्जन गर्न ९ वटा बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना गरिएको छ ।
७	एग्रोभेट विकास तालिम तथा प्रवर्द्धन सहयोग	यस गा.पा. मा कृषक समूहहरूको आय आर्जन बृद्धि गर्न आवश्यक वीउ विजन, कृषि सामग्री तथा औजारहरू लगायतको सेवा स्थानीयस्तरमै उपलब्ध गराउने उद्देश्यले १ वटा एग्रोभेट स्थापना गरिएको छ ।
८	कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग	यस गा.पा. मा ५ वटा स्थानमा कृषिमा आधारित व्यवसाय प्रवर्द्धन मार्फत १७२ घरधुरीका ९०७ जनसंख्या लाभान्वित हुने गरी आय आर्जन बृद्धिमा टेवा पुऱ्याइएको छ भने व्यवसायीहरूले व्यवसायबाट उत्पादन भएको उपज बिक्री गरेर वार्षिक रुपमा रु ३०००० देखि रु १५०००० सम्म आम्दानी गर्दै आइरहेका छन् ।

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

९	बहुउपयोग पानी प्रणाली व्यवसायिक योजना विकास तथा कार्यान्वयन	यस गा.पा. मा २ वटा बहुउपयोगी योजनामा आय आर्जन बृद्धिका लागि २०३ घरधुरीका ९७८ जनसंख्या लाभान्वित हुने गरी व्यवसायिक योजना निर्माणमा सहयोग गरी पानीको समुचित प्रयोगको माध्यमबाट आय आर्जनमा टेवा पुर्‍याइएको छ भने समूहका सदस्य घरधुरीहरुले मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती गरी उपज विक्री गरेर वार्षिक रुपमा रु २५००० देखि रु १४०००० सम्म आमदानी गर्दै आइरहेका छन् ।
---	---	--

नतिजा ३: जलवायु परिवर्तन अनुकुलन/प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण

क्षेत्र	आ व २०७२/ ०७३	आ व २०७३ /०७४	आ व २०७४ /०७५	आ व २०७५/०७ ६	आ व २०७६ /०७७	आ व २०७७ /०७८	आ व २०७८/ ०७९	जम्मा
सुधारिएको चुल्हो(ICS) निर्माण संख्या	०	६३६	०	२२१	२५०	१२०	२८७	१५१४
सुधारिएको चुल्हो(ICS) बाट लाभान्वित जनसंख्या		३४९४	०	१३२६	१७८१	८३२	१६८९	९१२२
सुधारिएकोपानीघट्ट (IWM) निर्माण संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०
गोबर ग्यास संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०
लाभान्वित जनसंख्या	०	०	०	०	०	०	०	०
सुधारिएको पानी घट्ट (IWM) बाट लाभान्वित जनसंख्या	०	०	०	०	०	०	०	०
जोखिम नक्शांकन	०	०	२	१	४	९	६	२२
रिचार्ज पिट/पोखरी संख्या/ मुहान संरक्षण संख्या	१७	१०	११	१५	२७	२५	३२	१३७
जलवायु परिवर्तन अनुकुलन / प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धि समुदायस्तरमा गरिएको तालिम, गोष्ठीहरु	०	०	४	५	७	१५	२१	५२
जलवायु परिवर्तन अनुकुलन / प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धि गाउँपालिका तथा वडास्तरमा गरिएको तालिम, गोष्ठीहरु	०	०	०	१	९	१३	५	२८
सोलार मिनी ग्रिड योजना	०	०	०	०	०	०	०	०

नतिजा ४: क्षमता विकास

क्र.सं.	क्षमता विकास सम्बन्धि क्रियाकलापको क्षेत्र	तह तालिम/गोष्ठी संख्या	सहभागी संख्या								
			द.म.	द.पु.	ज.म.	ज.पु.	अ.म.	अ.पु.	जम्मा महिला	जम्मा पुरुष	कूल जम्मा
१.	चरणबद्ध पद्धति	१९१	५८३	५६५	८६	९९	११७२	१७५५	१८४१	२४१९	४२६०
२.	चरणबद्ध पद्धति बाहेक खानेपानी सम्बन्धि तालिम/गोष्ठी	१६	४७	१८	३	०	१६१	१३१	२११	१४९	३६०
३.	N-WASH सवेक्षण तथा योजना तर्जुमा (सबै)	२	१२	९	२	१	३८	३५	५२	४५	९७
४.	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	५	४५	१६	१२	४	७८	३३	१३५	५३	१८८
५.	पूर्ण सरसफाई	९	२३	२९	५	९	५१	५६	७९	९४	१७३
६.	जीविकोपार्जन प्रवर्धन (सबै)	१५६	६१५	२५८	८९	११४	१३२५	१०८०	२०२९	१४५२	३४८१
७.	सहकारी विकास	७	१५	२१	०	०	४५	५१	६०	७२	१३२
८.	चरणबद्ध पद्धति बाहेक सिंचाई सम्बन्धि तालिम/गोष्ठी	३	८	९	०	०	२६	३६	३४	४५	७९
९	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन/प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण	२	१२	१०	२	०	२९	५४	४३	६४	१०७
१०	गाउँपालिका को क्षमता अभिवृद्धि	६	१८	१६	३	८	५६	६४	७७	८८	१६५
११	सुधारिएको चुलो, गोबर ग्याँस, सुधारिएको पानि घट्ट, सौर्यउर्जा	२	१	३	१	८	०	१८	२	२९	३१
१२	सहयोगी संस्था तथा वास इकाई कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि	२	०	१	०	०	६	१४	६	१५	२१
१३	दिवस तथा अभियानहरु(सबै)	३२	३२१	३७०	१७१	१८७	८९३	७५६	१३८५	१३१३	२६९८
	जम्मा		१३७९	९५५	२०३	२४३	२९८७	३३२७	४५६९	४५२५	९०९४

ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

१. पृष्ठभूमि

ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना नेपाल सरकार, युरोपेली संघ र फिनल्याण्ड सरकारको संयुक्त लगानीमा सञ्चालित परियोजना हो । यो परियोजना फिनल्याण्ड सरकारले सन् १९८९ देखि नेपालको जलस्रोत क्षेत्रमा उपलब्ध गराउँदै आएको प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोगको निरन्तरता हो । यसको पहिलो चरण (२००६ देखि २०१०), दोस्रो चरण (२०१० देखि २०१६) सफलतापूर्वक सम्पन्न भै तेस्रो चरण (२०१६ देखि २०२२) २०७९ आषाढ मसान्तमा सम्पन्न हुँदैछ । युरोपेली संघले नोवेम्बर २०१७ देखि फिनल्याण्ड सरकार मार्फत परियोजनामा आर्थिक लगानी गर्न आरम्भ गरेको थियो ।

यो परियोजनाको कार्यक्षेत्र नेपालको कर्णाली प्रदेशका हुम्ला र दैलेख तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशका दार्चुला, बैतडी, डडेल्धुरा, बाजुरा, बझाङ्ग, अछाम, डोटी र कैलालीका ८६ वटा स्थानीय तहहरू मध्ये २७ वटा गाउँपालिकाहरूमा लक्षित गाउँपालिकाको रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन भएको थियो भने परियोजना तेस्रो चरणमा ४२ गाउँ/नगरपालिकाहरूमा साविक लक्षित गा.वि.स. वा प्रस्तावनामा आधारित भै छनौट भएका योजनाहरू कार्यान्वयन भएका थिए ।

यो परियोजना ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना हो । यसले खानेपानी तथा सरसफाइका अतिरिक्त पानीमा आधारित जीविकोपार्जक क्रियाकलापहरूमा सहयोग गर्दछ । परियोजनाले नेपालको नयाँ राज्य संरचना अनुसार स्थापना भएका स्थानीय सरकारहरू (गाउँपालिका तथा नगरपालिका)हरूका समुदायलाई प्रदान गर्ने सेवा र आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्ने कार्यमा सक्षम बनाउने कार्यमा सहयोग गर्दछ । परियोजनाको सहयोगमा सञ्चालित क्रियाकलापहरूप्रति समुदायको अपनत्व स्थापना गरी दिगोपना कायम गर्न स्थानीय स्तरमा सञ्चालन हुने भौतिक निर्माण तथा अन्य क्रियाकलापहरूको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार उपभोक्ता समितिले गर्दछ ।

परियोजना तेस्रो चरणको सहयोगमा आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ देखि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ सम्म भगवतीमाई गाउँपालिकामा सञ्चालन भएका खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता, जीविकोपार्जन, नवीकरणीय उर्जा तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन/विपद् जोखिम न्यूनीकरण एवम् क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू र तिनको उपलब्धीहरूलाई समेत समावेश गरी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२. उपलब्धी

२.१ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता

परियोजनाको सहयोगमा गाउँपालिकाबाट तयार भएको जलउपयोग गुरुयोजनामा प्राथमिकता तय भए बमोजिम खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छताको क्षेत्रमा परियोजना तेस्रो चरणको अवधिमा विभिन्न योजनाहरूको

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign
Affairs of Nepal

कार्यान्वयन भएको छ । जसको विवरण निम्न बमोजिम छ ।

क) खानेपानी तथा बहु-उपयोगी योजना

अ) निर्माण सम्पन्न जम्मा खानेपानी तथा सरसफाईका योजनाहरू

क्रम संख्या	प्रविधि	प्रकार	लाभान्वित घरधुरी संख्या				लाभान्वित जनसंख्या
			दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	
१	ग्रयाभिटी	सार्वजनिक	१९९	०	३९२	५९१	३७७८
२	ग्रयाभिटी	निजि	४८३	५८	१०४९	१५९०	१००२०
	जम्मा		६८२	५८	१४४१	२१८१	१३७९८

आ) निर्माण सम्पन्न जम्मा बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरू

क्र सं	प्रविधि	प्रकार	लाभान्वित घरधुरी संख्या				लाभान्वित जनसंख्या
			दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	
१	खानेपानी तथा परम्परागत सिंचाई	ग्राभिटी	०	०	०	०	०
२	खानेपानी तथा आधुनिक सिंचाई	ग्राभिटी	५३	०	११५	२०३	११८७
	जम्मा		५३	०	११५	२०३	११८७

ख) सरसफाई

अ) खुला दिसा मुक्त क्षेत्र घोषणा सम्बन्धि संक्षिप्त जानकारी

क्रम संख्या	साबिकको गाविसहरूको नाम	खुला दिसा मुक्त क्षेत्र घोषणा भएको मिति	कैफियत
१	पगनाथ गा वि स	२०६८।१२।६ गते	
२	रुम गा वि स	२०७१।०९।१९ गते	
३	मेहलतोली गा वि स	२०६८।१२।०६ गते	
४	जगनाथ गा वि स	२०६९।०२।१९ गते	
५	कट्टी गा वि स	२०७०।०९।१० गते	
६	बडाभैरव गा वि स	२०६८।०९।१० गते	

आ) पुर्ण सरसफाई

समुदाय स्तरमा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छतामा सुधार गरी पूर्ण सरसफाइयुक्त गाउँघर सुनिश्चित गर्ने कार्यक्रम अन्तरगत परियोजनाले यस भगवतीमाई गाउँपालिका अन्तरगतका विभिन्न घरधुरी, समुदाय, संघ संस्था, समुह, विद्यालय, योजना स्तरमा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताका सम्बन्धि संरचनाहरूको निर्माण संगसंगै विभिन्न क्षमता विकासका कृयाकलापहरू सञ्चालन गरी पूर्ण सरसफाइयुक्त

घर, टोल तथा बस्ती, र योजना सुनिश्चित गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याइ समुदायको जीवनस्तरमा सुधार गर्ने प्रयास गरको छ । यसका साथै खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता अवस्थाको दिगोपाना तथा संस्थागत विकासको लागि गाउँपालिका, जिल्ला, परियोजना, प्रदेश तथा संघिय तहमा विभिन्न समन्वयत्मक तथा सम्बन्ध विस्तार सम्बन्धी सिकाई आदान प्रदान तथा समिक्षा कार्यशालाहरु समेत सञ्चालन गरेको छ । यस कार्य अन्तरगत परियोजना तथा गाउँपालिकाको सयुक्त लगानीमा सम्पन्न गरेका ८ वटा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका ५४४ घरधुरीहरुलाई पुर्ण सरसफाई उन्मुख क्षेत्र सुनिश्चितता गरिएको छ जुनकुरा तलको अनुसुची ५.उल्लेख गरिएको छ भने परियोजनाको सहजीकरणमा पूर्ण सरसफाई सुनिश्चितता घोषणा गर्नका लागि खानेपानी सरसफाई स्वच्छता कार्यविधि २०७५ अनुसार निम्न बमोजिमका चरणबद्ध क्रियाकलापहरु संचालन गरिएको थियो ।

क्र सं	सञ्चालन गरेका क्रियाकलापहरु तथा गतिविधि विवरण	भएको परिवर्तन तथा मुख्य उपलब्धि
१	बस्ती, योजना तथा वडा स्तरिय पुर्ण सरसफाई सम्बन्धि अवस्था अध्ययन तथा तथ्यांक संकलन	पूर्ण सरसफाईको वास्तविक अवस्था पहिचान
२	विभिन्न आमा समुहरु गठन, क्षमता विकास तथा परिचालन	क्षमता विकास तथा पूर्ण सरसफाईका लागि महसुसीकरण
३	सरसफाई प्रवर्धक छनौट, तालिम तथा परिचालन	सरसफाई परिचालनमा सहयोग
४	प्रयोगकर्ता मैत्री बास संरचनाहरुको निर्माण	
५	समुदाय तथा योजना स्तरमा खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धि क्षमता विकास तथा आनीबानी परिवर्तन सम्बन्धि तालिम	महसुसीकरण तथा पूर्ण सरसफाई अभियानमा सहयोग
६	घरधुरीहरुमा पूर्ण सरसफाई अवस्थाको स्व—अनुगमन प्रद्वती स्थापना तथा SHP हरुको नियमित घरभेट	स्व—अनुगमन पद्धतिको स्थापना, अनुगमन र प्रतिवेदनमा सहजता
७	सरसफाई सम्बन्धि विभिन्न दिवसहरु (सरसफाई सप्ताह, विश्व पानी दिवस र विश्व चर्पी दिवस) मार्फत जनचेतना प्रभाव	जनचेतना प्रभाव गर्न सहजता
८	वडा तथा पालिका स्तरमा सरसफाई सम्मेलन	वडा तथा गाउँपालिकाको पूर्ण सरसफाईको लक्ष निर्धारण तथा घोषणा पत्र तयार
९	वडा तथा गाउँपालिका स्तरिय सरोकारवालाहरु र जन निर्वाचित प्रतिनिधि हरुलाई पूर्ण सरसफाई सम्बन्धि तालिम	बास कार्यक्रम परिचालनमा सहज
१०	पूर्ण सरसफाई उन्मुख घरधुरी तथा योजना स्तरमा पुरस्कार स्वरुप विभिन्न सरसफाई सामग्रीहरु वितरण	पूर्ण सरसफाई प्रवर्द्धमा उत्प्रेरणा भइ पूर्ण सरसफाई योजना घोषणामा सहयोग
११	वडा तथा गाउँपालिका स्तरिय सरोकारवालहरु संग पूर्ण सरसफाई सम्बन्धि प्रगति समिक्षा तथा योजना योजना तर्जुमा गोष्ठी	कार्यक्रमको जानकारी तथा जबाफदेहिताको विकास तथा पूर्ण सरसफाई योजना घोषणामा सहयोग
१२	बास अवस्थाको अनुगमन तथा औपचारिक रुपमा पुण सरसफाई योजना घोषणा कार्यक्रमहरु	

इ) विद्यालय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यक्रम

२. विद्यालय स्तरिय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताका (विद्यालय तीन तारा प्रवर्द्धन कार्यक्रम) गतिविधिहरु

विद्यालय

स्तरमा

खानेपानी,

सरसफाई तथा

स्वच्छतामा सुधार गरी तिनतारा विद्यालय सुनिश्चित गर्ने कार्यक्रम अन्तरगत परियोजनाले यस भगवतीमाई गाउँपालिका अन्तरगतका विद्यालयहरूमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धि विभिन्न संरचनाहरूको निर्माण संगसंगै विभिन्न क्षमता विकासका कृयाकलापहरू सञ्चालनका मध्यमबाट विद्यालयको उचित पठनपाठनको वातावरण सृजना गर्ने प्रयास गरेको छ । यसका साथै विद्यालय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको दिगोपाना, निरन्तरता तथा संस्थागत विकासको लागि गाउँपालिका, जिल्ला, परियोजना, प्रदेश तथा संघिय तहमा विभिन्न समन्वयत्मक तथा सम्बन्ध विस्तार सम्बन्धि सिकाइ आदान प्रदान तथा समिक्षा कार्यशालाहरू समेत सञ्चालन गरेको छ । विद्यालय वास कार्य अन्तरगत परियोजनाले गरेका मुख्य कृयाकलापहरू तथा उपलब्धिहरू यस कार्य अन्तरगत परियोजनाले गरेका मुख्य कृयाकलापहरू तथा उपलब्धिहरू तलको तालिका नं ६ मा उल्लेख गरिएको छ भने परियोजनाको सहजीकरणमा तिनतारा सुनिश्चित भएका विद्यालयहरूको सूचि लगायत थप विस्तृत विवरण अनुसूचि.मा उल्लेख गरिएको छ ।

क्र सं	सञ्चालन गरेका क्रियाकलापहरू तथा गतिविधि विवरण	भएको परिवर्तन तथा मुख्य उपलब्धि
१	गाउँपालिकामा रहेका विद्यालयहरूको वास सम्बन्धि विद्यमान अवस्थाको तथ्यांक संकलन तथा विप्लेषण	विद्यालयको वास्तविक वास अवस्थाको जानकारी प्राप्त
२	विद्यालयहरूको वास योजना तयारीमा सहजीकरण	वास योजनाको खाका तयार
३	विद्यालय बाल क्लबहरूलाई विद्यालय वास सम्बन्धि क्षमता विकास तालिम तथा परिचालन	विद्यालय वास परिचालनमा सहजीकरण
४	विद्यालयमा खानेपानी लगायत विभिन्न वास सम्बन्धि प्रयोगकर्तामैत्री संरचनाहरूको निर्माण	
५	विद्यालय, शिक्षक, व्यवस्थापन समिति, बाल क्लब र विद्यालय वास सीसीलाई क्षमता विकास तालिम	विद्यालय वास परिचालनमा सहयोग
६	पालिका तथा जिल्ला स्तरमा विद्यालय, शिक्षक, व्यवस्थापन समिति, बाल क्लब, वास फोकल शिक्षक र विद्यालय वास सीसी संग तिनतारा सुनिश्चितता सम्बन्धि कार्यशाला गोष्ठी	विद्यालय वास परिचालन तथा तिनतारा विद्यालय घेषणा कार्यमा सहयोग
६	प्रदेश स्तरमा विद्यालय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवद्धन सम्बन्धि गाउँपालिका शिक्षा इकाइ प्रमुख, संघिय र प्रदेश स्तरिय सरोकारवालाहरू संग सिकाइ योजना तर्जुमा, प्रगति समिक्षा तथा सिकाइ आदानप्रदान गोष्ठी	समन्वय तथा सरोकारवालाहरू संग सम्बन्ध विस्तार
७	नियमित अनुगमन तथा औपचारिक घेषणा कार्यक्रमहरूमा सहयोग	

ई) योजना दिगोपना व्यवस्थापन

योजना दिगोपना व्यवस्थापनको लागि निर्धारित लक्ष	गरिएका क्रियाकलापहरू/उपलब्धि	अगामी दिनमा गर्नु पर्ने क्रियाकलापहरू
--	------------------------------	---------------------------------------

१. वास व्यवस्थापन बोर्ड अवधारणा को प्रभावकारी कार्यान्वयन - सक्रिय वास व्यवस्थापन बोर्ड - आवश्यक कर्मचारीहरु सहित सक्रिय वास इकाई - प्रभावकारी नियमन सहित को गा .पा. योजना संचालन तथा मर्मत .पा.स्तरीय खा सम्भार कोष - सबै खाहरु उपभोक्ता समिति योजना .पा. संजाल र सहकारीमा आबद्ध - उ हुरु नियमित रूपमा.स.रिपोर्टिंग गरिरहेको अवस्था - योजनाहरुको वर्षमा दुई पटक अनुगमन गर्ने पद्धति संस्थागत भएको - पुरस्कार तथा दण्ड प्रणाली कार्यान्वयन भएको - WASH सुचना प्रणाली स्थापना अध्यावधिक हुने गरेको - सबै योजनाहरुमा खाससफाई तथा .पा. स्वच्छता व्यवस्थापन कार्यविधि तयार भै कार्यान्वयन भएको २. मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन निर्देशिका को प्रभावकारी कार्यान्वयन - मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन क्षमता विकास कार्यविधि गाउँ कार्यपालिका बाट स्वीकृत भै कार्यान्वयन भएको - महिनावारी भएको बेला चर्पी र धारा प्रयोग गर्ने घर धुरीहरु को संख्या वृद्धि हुने गरेको - WASH supply chain स्थापना भै सक्रिय भएको - महिनावारी संग जोडिएका कुसंस्कारहरु क्रमिक रुपमा अन्त्य हुँदै गरेको ३. पूर्ण सरसफाई तथा School WASH कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन - गाउँपालिका पूर्ण सरसफाईतिर अग्रसर हुँदै गरेको - गाउँपालिका भरिका सबै विद्यालय तीन तारे सूचक हासिल गर्दै गरेका	- वास व्यवस्थापन निर्देशिका स्वीकृति - मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन निर्देशिका स्वीकृति - वास इकाई को स्थापना तथा संचालन - योजनाहरुको द्रुत अध्ययन तथा वास व्यवस्थापन बोर्ड संग छलफल - NWASH Survey - योजनाको संचालन तथा मर्मत सम्भार सम्बन्धि महशुसिकरण आम भेला - वार्षिक साधारण सभा तथा उगठन .स. ठनपुनर्ग - उ/दर्ता .स.नविकरण - मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तालिम (आधारभूत तथा पुनर्ताजगी) - Cooperative in WASH गोष्ठी - उपभोक्ता समितिको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन कार्यविधि तयारि - प्राविधिकलाई पानीको गुणस्तर जाँच तालीम - मर्मत सम्भार कार्यकर्ता परिचालन - पानि महसुल निर्धारण - उ संजाल गठन .स. - उ संजालका अध्यक्षहरुलाई तालिम .स. - उ संजाललाई तालिम .स. - गास् .पा.तरीय खायोजना मर्मत .पा. बाट .पा.सम्भार संचालन कार्यविधि गा स्वीकृति - उस्तरीय .पा.हरुको लागि गा.स. संचालन तथा मर्मत सम्भार जलवायु /पानि सुरक्षा/व्यवस्थापन प्रकोप जोखिम /न अनुकुलनपरिवर्त न्यूनीकरण तालिम - योजनाहरु सहकारीमा आबद्ध - वास व्यवस्थापन अवधारणा सम्बन्धि वडा स्तरमा उ लाई तालिम.स. - सुचना, शिक्षा, संचार सामग्री प्रकाशन तथा वितरण	- वार्षिक साधारण सभा तथा उगठन .स. पुनर्गठन - उ दर्ता तथा नविकरण .स. - वास व्यवस्थापन अवधारणा सम्बन्धि वडा स्तरमा उ लाई तालिम.स. - सुचना, शिक्षा, संचार सामग्री प्रकाशन तथा वितरण - मर्मत सम्भार कार्यकर्ता तालिम (आधारभूत तथा पुनर्ताजगी) - संचालन तथा मर्मत सम्भार कोष स्थापना - उस्तरीय संचालन .पा.हरुको लागि गा.स. पानि /तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन जलवायु परिवर्तन /सुरक्षा प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण /अनुकुलन तालिम - पानि सुरक्षा योजना तालिम तथा तयारि - उपभोक्ता समितिको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन कार्यविधि तयारि - Cooperative in WASH (समिक्षा (गोष्ठी - मर्मत सम्भार कार्यकर्ता नियुक्ति तथा परिचालन - पानि महसुल निर्धारण तथा संकलन - उसंजालका अध्यक्षहरुलाई .स. पुनर्ताजगी तालिम - उ जगी तालिमसंजाललाई पुनर्ता .स. - योजनाहरु उसंजाल र सहकारीमा .स. आबद्ध - पानीको गुणस्तर जाँच प्रयोगशाला संचालन - गास्तरिय संचालन तथा मर्मत .पा. सम्भार कोष स्थापना - RM WASH MIS संचालन तथा नियमन - उ हुरुले वार्षिक रुपमा प्रतिवेदन गर्ने .स. - योजनाहरुको अनुगमन (पटक २वर्षमा) - योजनाहरुको वार्षिक मुल्यांकन
--	---	---

	- गापामा पानीको गुणस्तर जाँच प्रयोगशालास्थापना - प्राविधिकलाई पानीको गुणस्तर जाँच पुनर्ताजगी तालिम - NWASH data validation - WASH Plan तयारि - RM WASH MIS स्थापना	- पुरस्कार तथा दण्ड - वास व्यवस्थापन बोर्ड र वास इकाइको संस्थागत सुदृढिकरण करण - उ संजालको संस्थागत सुदृढिकरण .स. - WASH supply chain स्थापना तथा प्रबर्धन - मार्यादित महिनावारी व्यवस्थापन क्षमता विकास कार्यविधि गाउँ कार्यपालिका बाट स्वीकृत - पूर्ण सरसफाइ प्रबर्धन - School WASH प्रबर्धन - समग्रमा वास व्यवस्थापन बोर्ड अवधारणाको संस्थागत विकास
--	--	---

२.२ जीविकोपार्जन प्रबर्द्धन

क) घरवारी, आयआर्जन, लघुउद्यम तथा कृषि व्यवसाय तथा बहुउपयोगि प्रविधि विस्तार गतिविधि

१. घरवारी व्यवस्थापन

यस गा.पा. मा निर्माण भएका खानेपानी योजना क्षेत्रका घरधुरीहरूलाई समेट्ने गरी तालिम तथा वीजविजन सहयोग उपलब्ध गराई पोषणमा सुधार गर्न तालिका २.१ अनुसार ९७ घरवारी व्यवस्थापन समूहहरू गठन गरी परिचालन गरिएका छन् । मौसम अनुसारको तरकारी, मसला वाली, फलफूल तथा डालेघासहरू उत्पादन गरी जीविकोपार्जन गरिरहेका छन् । विस्तृत जानकारीको लागि घरवारीको विवरण अनुसूचि क (१) मा समावेश गरिएको छ ।

तालिका २.१: वार्ड अनुसार घरवारी समूहहरू भएका घरधुरी संख्या र लाभान्वित जनसंख्या

वार्ड नं.	जम्मा घरधुरी संख्या	घरवारी समूह संख्या	समेटीएका घरधुरी				लाभान्वित जनसंख्या				कैफियत
			जम्मा	दलित	जन जाति	अन्य	जम्मा	दलित	जन जाति	अन्य	
१	४७८	१२	३०१	११४	०	१८७	१४५०	५६१	०	८८९	
२	३९२	११	२८९	९०	०	१९९	१४९८	४७२	०	१०२६	
३	४५५	१६	३६१	५७	०	२६७	१८५४	३८९	०	१४६५	
४	५८९	१४	४२०	१०९	०	३११	२१६७	५६८	०	१५९९	
५	३९८	१४	३४८	१२३	३१	२४२	१७८९	५०३	१५२	११३४	
६	५३१	१८	४५३	८८	२३	३४२	२२५६	४४१	११९	१६९६	
७	५२०	१२	२७८	१०३	०	१५३	१४५६	५६१	०	८९५	
	जम्मा	९७	२४५०	६८४	५४	१७०१	१२४७०	३४९५	२७१	८७०४	

२. कृषक समूह आयआर्जन प्रबर्द्धन

यस गा.पा. मा व्यवसायिक उत्पादनको सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै पानीका श्रोत तथा योजनाहरूको बहुआयामिक उपयोग गर्दै १२४ घरधुरीहरूलाई समेट्ने गरी तालिम तथा वीजविजन सहयोग उपलब्ध गराई आय आर्जनमा वृद्धि गर्न तालिका २.२ अनुसार ५

वटा आय आर्जन समूहहरू गठन गरी परिचालन गरिएका छन् ।

तालिका २.१: वार्ड अनुसार आयआर्जन गर्दै आएका घरधुरी संख्या र लाभान्वित जनसंख्या

वार्ड नं.	आय आर्जन समूह संख्या	समेटीएका घरधुरी				लाभान्वित जनसंख्या				औषत वार्षिक आमदानी रु.	कैफियत
		जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य		
४	३	७६	१३	०	६३	४३९	६९	०	३७०	६५०००	
६	२	४८	१२	०	३६	२६१	६३	०	१९८	६००००	
जम्मा		१२४	२५	०	९९	७००	१३२	०	५६८	६३०००	

मौसमी तथा बेमौसमी तथा अन्य आय आय आर्जनका क्रियाकलापहरूको माध्यमबाट प्रत्येक कृषकहरूले वार्षिक कम्तिमा रु. २५००० देखि रु. १००००० सम्म आमदानी गर्दै आइरहेका छन् । विस्तृत जानकारीको लागि आय आर्जनको विवरण अनुसूचि क (२) मा समावेश गरिएको छ ।

३. प्लाष्टिक घर (पकेट क्षेत्र) विकास तथा सहयोग

यस गा.पा. मा ४ वटा स्थानमा आय आर्जनका लागि प्लाष्टिक घर पकेट क्षेत्र विकास गरी स्थानीय कृषकहरूलाई आय आर्जनमा टेवा पुऱ्याइएको छ भने समूहका सदस्य घरधुरीहरूले बेमौसमी तरकारी खेती गरी उपज बिक्री गर्दै आय आर्जन गरी जीविकोपार्जन गर्दै आइरहेका छन् । बजार, सडक, पानी, लगानी तथा समुदायको इच्छा अनुसार तालिम दिई प्लाष्टिक घर निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू उपलब्ध गराई समूहमा आधारित बजारीकरण गर्ने उद्देश्यले प्लाष्टिक घर पकेटको अवधारण विकास गरिएको हो ।

तालिका २.३: प्लाष्टिकघर पकेट क्षेत्रहरू र आयआर्जन गर्दै आएका घरधुरी र लाभान्वित जनसंख्या

स्थान	समूहको नाम	समेटीएका घरधुरी				लाभान्वित जनसंख्या				औषत वार्षिक आमदानी रु.	कैफियत
		जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य		
मन्थर	रोकायटोल	२५	३	०	२२	१५९	२५	०	१३४	४००००	
ढुलोपगनाथ	ढुलोपगनाथ	९	०	०	९	५१	०	०	५१	४५०००	
चिपिनतडा	भैरखोला	२४	०	०	२४	१२६	०	०	१२६	५००००	
चिपिन	काढाँ	१७	०	०	१७	९२	०	०	९२	३५०००	
बडाभैरव	खोर	२४	२	०	२२	१४१	१४	०	१२७	३५०००	
जम्मा		९९	५		९४	५६९	३९	०	५३०		

प्लाष्टिक घरबाट बेमौसमी तरकारी खेती गरी प्रत्येक कृषकहरूले वार्षिक कम्तिमा रु. ३५००० देखि रु. १५०००० सम्म आमदानी गर्दै आइरहेका छन् र यो आमदानीको राम्रो स्रोत भएको छ ।

४. अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन

यस गा.पा. मा संचालन गरिएका घरवारी समूहहरूलाई सक्रिय गराई राख्न र आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्न प्रत्येक घरवारी व्यवस्थापन समूहबाट २ जनाका दरले कुल ७२ जना अगुवा वा नमूना कृषक विकास गरी परिचालन गरिएको छ र आफ्नो समूहमा आइपर्ने समस्याहरू हल गर्न सहयोग गरिरहेका छन् । अगुवा कृषकहरूको विवरण अनुसूचि क (४) मा राखिएको छ ।

५. स्थानीय स्रोत व्यक्ति विकास तथा परिचालन

यस गा.पा. मा संचालन गरिएका घरवारी तथा उन्नत व्यवसायिक समूहहरूलाई सक्रिय गराई राख्न र आवश्यक

प्राविधिक सहयोग गर्न पटक पटक गरी विभिन्न ५ जना स्थानीय स्रोत व्यक्ति विकास गरी परिचालन गरिएको छ र हाल नियमित रुपमा सेवा दिइरहेका छन् ।

तालिका २.५: स्थानीय स्रोत व्यक्तिहरुको अवस्थिति र सेवा प्रवाह

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	सेवा गर्न सक्ने वा गर्दै आएको वार्डहरु
१	नविन दाहाल	भगवतीमाई गाउँपालिका- ६ शनिगाउँ	भगवतीमाई गाउँपालिका १,३,५,६ र ७
२	निर्मला खडका	भगवतीमाई गाउँपालिका -५ कट्टी	भगवतीमाई गाउँपालिका ४ र ५
३	सुनिता शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -२ रुम	भगवतीमाई गाउँपालिका १ र २
४	खम्बिरा रोकाय	भगवतीमाई गाउँपालिका – ६ चिपिन	भगवतीमाई गाउँपालिका ६
५	सपना खड्का	भगवतीमाई गाउँपालिका -२ बेस्तडा	भगवतीमाई गाउँपालिका ७

६. बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना तथा सहयोग

यस गा.पा. मा कृषक समूहहरुलाई आवश्यक तरकारी, फलफूल, मसलाबाली, डालेघाँस तथा अन्य स्रोत संरक्षणको लागि आवश्यक पर्ने विरुवाहरु स्थानीयस्तरमा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले नर्सरीको लागि आवश्यक सामग्रीहरु तथा तालिम उपलब्ध गराइएको छ र तालिका २.६ अनुसारका सेवा प्रदायक विकास गरिएको छ ।

तालिका २.६: स्थान अनुसार विकास गरिएका नर्सरीहरु

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना (नर्सरी रहेको स्थान)	सेवा गर्न सक्ने वा गर्दै आएको वार्डहरु
१	नेत्र बहादुर थापा	भगवतीमाई – ४ मन्धर	पालिका भरी
२	प्रेम बहादुर रोकाय	भगवतीमाई – ४ मन्धर	पालिका भरी
३	बीर बहादुर थापा	भगवतीमाई -४ मन्धरचौर	भगवतीमाई -४
४	बम बहादुर खत्री	भगवतीमाई -६ चिपिनतडा	भगवतीमाई १, २ र ३
५	चित्र बहादुर रोकाय	भगवतीमाई – ६ चिपिनतडा	भगवतीमाई १, २ र ३
५	लोक बहादुर शाही	भगवतीमाई -२ रुम	भगवतीमाई २
६	हेमन्त रेग्मी	भगवतीमाई -३ मेहेलतोली	भगवतीमाई ३
७	निम बहादुर थापा	भगवतीमाई -७ खगेना	भगवतीमाई ७
८	भुपेन्द्र बुढा	भगवतीमाई – ७ खोर	भगवतीमाई ७
९	हिकमत थापा	भगवतीमा -१ पगनाथ	भगवतीमाई १
१०	किस्न बहादुर भण्डारी	भगवतीमाई -७ पानीमुल	भगवतीमाई ७
११	शमशेर शाही	भगवतीमाई – ५ कट्टी	भगवतीमाई ५
१२	जीवन शाही	भगवतीमाई -७ खोर	भगवतीमाई ७

१३	दिपक खत्री	भगवतीमाई -१ हुलाक टाकुरा	पालिका भरी
१४	हरि थापा	भगवतीमाई १ बाबियातडा	भगवतीमाई १
१५	चन्द्र बहादुर थापा	भगवतीमाई -१ पगनाथ	भगवतीमाई १
१६	शुशीला थापा	भगवतीमाई - १ पगनाथ	भगवतीमाई १
१७	लोक बहादुर थापा	भगवतीमाई -१ पगनाथ	भगवतीमाई १

७. एग्रोभेट विकास तालिम तथा प्रवर्द्धन सहयोग

यस गा.पा. मा कृषक समूहहरूलाई आवश्यक तरकारी, फलफूल, मसलावाली, डालेघाँस तथा अन्य बालीहरूको उत्पादनको लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू स्थानीयस्तरमा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले एग्रोभेट स्थापनाको लागि आवश्यक तालिमहरू (वीडियोजन उत्पादन, सुरक्षित विषादी व्यवस्थापन अनुमति पत्र, रेकर्ड खाखे तथा व्यवसायिक योजना निर्माण) तथा सामग्रीहरू उपलब्ध गराइएको छ र तालिका २.६ अनुसारका एग्रोभेट सेवा प्रदायक विकास गरिएको छ।

तालिका २.७: यस गाउँपालिकामा विकास गरिएका एग्रोभेटहरू

क्र.सं.	एग्रोभेटवालाको नाम थर	ठेगाना (एग्रोभेट रहेको स्थान)	एग्रोभेटको नाम
१	भुपेन्द्र रेग्मी	भगवतीमाई -२ बेस्तडा बजार	रेग्मी एग्रोभेट सेन्टर

८. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग

यस गा.पा. मा ५ वटा स्थानमा कृषिमा आधारित व्यवसायहरू विकास तथा प्रवर्द्धन गरिएको छ। समूह तथा सहकारी मार्फत प्रस्तावनाको आधारमा स्थानीय स्रोत साधनमा आधारित व्यवसाय संचालन गर्नको लागि तालिम तथा योगदानमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। यि व्यवसायबाट कुल १२४ घरधुरीका ७०० जनसंख्या लाभान्वित हुने गरी आय आर्जन बृद्धिमा टेवा पुर्याइएको छ। विकास गरिएका कृषि व्यवसायबाट २५ दलित घरधुरी, ९९ अन्य घरधुरी लाभान्वित भएका छन् भने ७२ महिलाहरू लाभान्वित भएका छन्।

तालिका २.८: यस गाउँपालिकामा प्रवर्द्धन गरिएका कृषि व्यवसायहरू

क्र.सं.	प्रवर्द्धन गरिएको कृषि व्यवसायको नाम	ठेगाना	संचालकको नाम
१	ओखरखेती	भगवतीमाई ४ र ५	बहुउद्देश्यीय मन्थर दोबाटो कृषक समुह
२	किवि खेती	भगवतीमाई १ र ६	मालिका बहुउद्देश्यीय कृषि समुह भगवतीमाई १ सगरमाथा कृषि समुह भगवतीमाई ६
३	एभोकाडो	भगवतीमाई गाउँपालिका १-७	छनौट गरिएका ६० कृषकहरू
४	च्याखेती	भगवतीमाई गाउँपालिका -१ र २ बेस्तडा बजार	नवज्योति कृषि समुह भगवतीमाई -१ बेस्तडा प्राथना कृषि समुह भगवतीमाई -२ बेस्तडा

९. बहुउपयोग पानी प्रणाली व्यवसायिक योजना विकास तथा कार्यान्वयन

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

यस गा.पा. मा २ वटा बहुउपयोगी योजनामा आय आर्जन वृद्धिका लागि २०३ घरधुरी लाभान्वित हुने गरी व्यवसायिक योजना निर्माणमा सहयोग गरी पानीको समुचित प्रयोगको माध्यमबाट आय आर्जनमा टेवा पुर्याइएको छ भने समूहका सदस्य घरधुरीहरुले मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती गरी उपज विक्री गर्दै आइरहेका छन् । यस योजना अन्तरगत कृषक समूहहरुले खेती गर्दै आइरहेका छन् ।

तालिका २.९: बहुउपयोगी पानी प्रणाली व्यवसायिक योजना विकास भई कार्यान्वयन भएका योजनाहरु

क.स.	बहुउपयोगी योजनाको नाम	ठेगाना	उत्पादन भइरहेको कृषि उपज
१	ठुलोपगनाथ बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	भगवतीमाई गाउँपालिका -१, पगनाथ	बेमौसमी तरकारीहरु (काँक्रा, फर्सि, करेला, टमाटर,बन्दा काउली आदी) परम्परागत अन्नबाली तथा उन्नतजातको अन्नबालीहरु
२	दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	भगवतीमाई -७ बडाभैरव	बेमौसमी तरकारीहरु (काँक्रा, फर्सि, करेला, टमाटर,बन्दा काउली आदी) परम्परागत अन्नबाली तथा उन्नतजातको अन्नबालीहरु

ख) जीविकोपार्जन क्षेत्रका मुख्य उपलब्धिहरु

क) घरबारी, आयआर्जन, लघुउद्यम तथा कृषि व्यवसाय तथा बहुउपयोगि प्रविधि विस्तार गतिविधि

- गाउँपालिकाको जीविकोपार्जन कार्यान्वयन योजना निर्माण भएको र सोहि अनुसार जीविकोपार्जनका क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन हुँदै आएका छन् ।
- यस चरणमा जिविकोपार्जन पुर्वाधार सहयोग अन्तर्गत ४ वटा योजनामा बहुउपयोगी योजनाको व्यवसायिक योजना निर्माण गरी सो अन्तर्गत १०० घरधुरीले जम्मा १०० वटा प्लाष्टिक घर निर्माण गरी आय आर्जन गर्दै आएका छन् ।
- आधारभुत घरबारी व्यवस्थापन र आयआर्जन तथा जिविकोपार्जन अन्तर्गतका क्रियाकलापहरुले कुल जम्मा २४५० घरधुरी समेटेको छ र २५० हेक्टर जमिन घरबारी व्यवस्थापन तथा अन्य आयआर्जन तथा जिविकोपार्जन सम्बन्धी क्रियाकलापहरु संचालनमा रहेका छन् र पोषणमा सुधार हुँदै आएको छ ।
- आयआर्जनमा संलग्न कृषकहरुले व्यवसायिक रुपमा तरकारी उत्पादन, बजारिकरणलाई निरन्तरता दिइरहेका छन्, र वार्षिक रुपमा न्यूनतम रु १५००० देखि अधिकतम रु. १५०००० सम्म आमदानी गर्न सफल भएका छन् ॥

सिकाई तथा अनुकरणीय कार्यहरु

क) घरबारी, आयआर्जन, लघुउद्यम तथा कृषि व्यवसाय तथा बहुउपयोगि प्रविधि विस्तार गतिविधि

- प्लाष्टिक घरको पकेट अवधारणा: उत्पादन, बजारिकरणमा सहज
- निर्माण भएका बहुउपयोगी योजनाहरुको व्यवसायिक योजना निर्माण: पानीको सहि सदुपयोग, नियमित उत्पादन, बजारिकरणमा सहज
- बढी भएको तथा खेर गएको पानीको सहि सदुपयोग: पोषणमा सुधार, खाद्य सुरक्षामा सहयोग, आय आर्जनमा वृद्धि
- खानेपानी, सिंचाई र जीविकोपार्जनको एकिकृतिकरण: योजनाको दीगोपन र उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि

जीविकोपार्जन योजना तथा क्रियाकलापहरुको दीगोपनको लागि गरिएका प्रयासहरु

क) घरबारी,

आयआर्जन,

लघुउद्यम

तथा

कृषि व्यवसाय तथा बहुउपयोगी प्रविधि विस्तार गतिविधि

- कृषक समूहहरूलाई गाउँ पालिका, कृषि ज्ञान केन्द्र तथा सम्बन्धित सहकारी संस्थाहरूमा दर्ता तथा आवद्धता गराइएको: नियमित सेवा लिनको लागि
- निर्माण भएका बहुउपयोगी योजना तथा आय आर्जन समूहहरूको व्यवसायिक योजना निर्माण गरिएको: पानीको सहि सदुपयोग, नियमित उत्पादन, बजारीकरणमा सहजताका लागि
- गाउँपालिकास्तरमा घरवारी व्यवस्थापन समूह तथा आय आर्जन समूहको रेकर्ड अद्यावधिक रजिष्टर राखिएको: रेकर्डको लागि र अन्य निकायको सहयोगको लागि
- संकलन केन्द्रको संचालनको लागि सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको समिति गठन गरिएको र निर्देशिका पारित गरिएको: मार्ग दर्शनको लागि

ख) गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रम तथा बजेटमा समेट्नु पर्ने जीविकोपार्जनका मुख्य क्रियाकलापहरू/योजनाहरू र अनुमानित बजेट

क्र.सं.	मुख्य क्रियाकलाप	स्थान	इकाई	परिमाण	प्रति इकाई बजेट	जम्मा लाग्ने बजेट	संचालन गर्ने आ.व.	बजेटको श्रोत
१	तरकारी संकलन केन्द्र स्थापना गर्ने	भगवतीमाई - ६ चिपिन	वटा	१	८०००००	८०००००	०७९/०८०	गाउँपालिका तथा सँघ सस्थाहरू
२	प्लाष्टिक घर निर्माण गर्ने	भगवतीमाई - १,४,६ र ७	वटा	१००	८००००	८०००००	०७९/०८०	गाउँपालिका तथा सँघ सस्थाहरू
३	कृषिखेती प्रवर्द्धनका लागि विरुवा तथा सामग्री खरीद	भगवतीमाई १,६ र ७	वटा	१०००	४५०	४५००००	०७९/०८०	गाउँपालिका तथा सँघ सस्थाहरू
४	ओखरखेती प्रवर्द्धन	भगवतीमाई - ४	वटा	१	३५००००	३५००००	०७९/०८०	गाउँपालिका तथा सँघ सस्थाहरू
५	बेमौसमी तरकारी खेती	भगवतीमाई १,४,६ र ७	समुह	१२	६००००	७२००००	०७९/०८०	गाउँपालिका तथा सँघ सस्थाहरू
६	व्यवसायिक च्याउ खेती	भगवतीमाई १ र २ बेस्तडा बजार	समुह	५	४००००	२०००००	०७९/०८०	गाउँपालिका तथा सँघ सस्थाहरू
७	व्यवसायिक आलु खेती	भगवतीमाई - ३,४ र ६	समुह	५	२०००००	१०००००	०७९/०८०	गाउँपालिका तथा सँघ सस्थाहरू

२.३ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन/प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता र जीविकोपार्जन क्षेत्रमा जलवायु परिवर्तन र प्रकोपको जोखिमले पारेका र पार्न सक्ने असरहरूलाई मध्यनजर गर्दै परियोजनाले जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलापहरू सम्पन्न गरेको छ । सम्पन्न गरिएका क्रियाकलापहरूले सधैँ भरि भरिको लागि समस्या समाधान गर्न नसक्ने हुनाले गाउँपालिकाभविष्यमा समेत यस्ता क्रियाकलापहरूको निरन्तरता दिई खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता र जीविकोपार्जन सम्बन्धि सेवालाई दिगो राख्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नु पर्दछ ।

क) सम्पन्न क्रियाकलापहरू तथा उपलब्धि

क्रम संख्या	सम्पन्न गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरू	क्रियाकलापहरू संख्या	लाभान्वत जनसंख्या	मुख्य उपलब्धिहरू
१	सुधारिएको चुल्हो(ICS) निर्माण	१५१९	८६१३	- मातृभूमि सुधारिएको चुल्हो निर्माण भएका कारणले नै भगवतीमाई गाउँपालिकाका ८ वटा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरू पूर्ण सरसफाई युक्त योजना घोषणा भएका छन्। - वडा नं. ४ लाई धुवा रहित वडा घोषणा गर्न सफल भएको छ। - वडा नं. ६ धुँवा रहित वडा घोषणा गर्न तयारी अवस्थामा रहेको छ। - खानेपानी तथा सरसफाई सँग धुवा रहित चुल्हो निर्माणले महिलाहरूमा स्वाश प्रश्वास तथा आर्खा सम्बन्धी रोगहरूमा कमी आएको छ।
४	जोखिम नक्शाकन	६	२२४९	- परियोजनाले संचालन गरेका हरेक क्रियाकलापहरूमा विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा जलवायु अनुकुलनलाई संवेदनशिल ढंगले लिई खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा पनि सामाजिक नक्सा बनाउदा जोखिमलाई राखिएको हुन्छ। - परियोजनाले लक्ष्य लिएका तीन तारे पद्धतिमा आधारित ६ वटा विद्यालयहरूमा जोखिमहरूको पहिचान गरि नक्साकन गरिएको छ - जोखिम नक्साकन गरिएका विद्यालयहरूमा देखीएका जोखिमहरू न्युनिकरण गर्न कार्ययोजना तयार गरि सोही अनुसार प्रभावकारी कार्यन्वयन गरिएको छ। ३ तारे पद्धतिमा आधारित विद्यालयहरूको जोखिम न्युनिकरणका लागी खोज तथा उद्धार सामग्रीका साथै प्राथमिक उपचार बक्सको व्यवस्था गरिएको छ।
५	रिचार्ज पिट/पोखरी संख्या/मुहान संरक्षण संख्या	३३	७६०९	- परियोजनाको तेश्रो चरणमा सम्पन्न गरिएका २२ वटा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूको ३३ मुहानमा संरक्षणका कार्यहरू गर्नुका साथै वृक्षारोपणका कार्यहरू सम्पन्न गरिएका छन्। - मुहान सुक्न नदिनका लागी जंगल संरक्षण गर्नुका साथै निर्माण गरिएका पोखरीहरूलाई संरक्षणका क्रियाकलापहरू सम्पन्न गरिएको छ।
६	जलवायु परिवर्तन अनुकुलन / प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धि समुदायस्तरमा गरिएको तालिम, गोष्ठीहरू	९२	१२१८०	खानेपानी तथा सरसफाई योजना संचालन गर्नु पूर्व योजनाका पदाधिकारीहरूका लागी निर्माणपूर्व गोष्ठीहरूमा जलवायु परिवर्तनले परेका असरहरूका छलफल गरिएको छ जसले समुदायहरूले खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा मुहान

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

				संरक्षणका कामहरू संचालन गरेका छन् । - जलवायु परिवर्तनले हुनसक्ने जोखिमहरू लाई कम गर्नका लागि जलवायु अनुकुलनका कार्ययोजनाहरू तयार गरिएका छन् । - खानेपानी तथा सरसफाई योजना संचालन गरिएका क्षेत्रभित्र रहेका कृषि समुहहरूमा जलवायु परिवर्तन तथा अनुकुलनका तालिम संचालनले गर्दा जलवायु अनुकुलनका क्रियाकलापहरू संचालन गरिएका छन् ।
७	जलवायु परिवर्तन अनुकुलन / प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धि गाउँपालिका तथा वडास्तरमा गरिएको तालिम, गोष्ठीहरू	१५	४५९४	- परियोजनाले गाउँपालिका स्तरमा र वडा स्तरमा पालिका जनप्रतिनिधिहरू विषयगत शाख प्रमुखहरू, विभिन्न स्थानिय सँघसंस्था तथा समुहहरूको सहभागीतामा जलवायु परिवर्तन तथा अनुकुलनका विषयमा तालिम तथा गोष्ठीहरू संचालन गरि जलवायु परिवर्तनबाट हुनसक्ने जोखिम पहिचान गरि अनुकुलनका योजनाहरू संचालन गरिएको छ । - तीन तारे पद्धतिमा आधारित ६ वटा विद्यालयहरूको वि.व्य.स. अध्यक्ष प्रधानाध्यपक खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता स्रोत शिक्षक बालकलवका अध्यक्षहरूको सहभागीतामा पालिकास्तरीय गोष्ठी आफ्नो विद्यालयहरूको जोखिम नक्साकन बनाई जोखिम न्यूनीकरणका कार्ययोजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गरिएको छ ।

ख) जलवायु परिवर्तन तथाप्रकोप जोखिमले खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता र जीविकोपार्जन क्षेत्रमा पार्न सक्ने असर तथा समाधानका उपायहरू

क्रम संख्या	परियोजनाले सामना गरेका जलवायु परिवर्तन तथा प्रकोप जोखिमका समस्याहरू	सामाधानको लागि गरेका प्रयासहरू	भविष्यमा हुन सक्ने समस्या तथा असरहरू	समाधानका उपायहरू
१	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा मुहान सुक्दै गएको	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका उपभोक्ताहरूलाई जलवायु परिवर्तनको विषयमा सजग गराएको	योजनामा प्रयोग हुँदै आएको मुहान सुकेर योजना निरन्तर चलन नसक्ने वा बन्दै हुने	सबै खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा मुहान संरक्षणका क्रियाकलापहरू संचालन गर्नुपर्ने
२	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा मुहानहरू सेरेका	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका मुहान वरिपरि डोजर लाई सडक निर्माण गर्ने कार्यलाई कम गर्नका लागि उपभोक्ता तथा पालिका स्तरमा छलफल गरिएको	खानेपानी तथा सरसफाई योजनामा हाल बनेका संरचनाहरूमा पानी चलन नसकी सक्ने नया संरचनाहरू निर्माण गर्नु पर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा प्रभावकारी रूपमा पानी सुरक्षा योजना संचालन हुने ।

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

३	योजना सम्पन्न भए लगत्तै जलवायु परिवर्तनका कारण हुने अतिवृष्टी अनावृष्टिले योजना भत्कनु।	योजना निर्माण सम्पन्न भएलगत्तै योजनामा जलवायु परिवर्तनले गर्दा भएको क्षतिलाई तत्काल पुर्ति गर्नका लागि योजना संचालन पुर्वनै मर्मत संभार कोष निर्माण गरिएको र पानी महसुललाई कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिएको	अति जोखिम स्थानमा पटक पटक उपभोक्ताबाट मर्मत संभार गर्नका लागि संभवना नभएकोले योजना बन्द हुने वा आंशिकरुपमा संचालन हुने	गाउँपालिका स्तरमा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुमा
४	घरबारी समुहहरुमा विभिन्न समयमा नया नया रोग तथा किरा देखी परि तयार भएका तरकारी तथा मसलाबाली पुर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट हुनु।	कृषकहरुलाई समय समयमा परामर्श सेवा संचालन गर्ने गरिएको तथा झोलमल तथा विषादी बनाउने तरिका सिकाई प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिएको।	जलवायु परिवर्तन भविष्यमा अझै नया रोग तथा किराहरु देखिन सकिने र त्यसले व्यवसायिकरुपमा तरकारी खेती गर्ने कृषकहरुलाई निरुत्साहीत हुने	जलवायु अनुकुलनका प्रविधिअनुसार तरकारी खेती गर्नु पर्ने र बेमौसमी तरकारी उत्पादन गर्ने प्रविधि सिकाउनु पर्ने।
५	व्यवसायिक रुपमा तरकारी खेती गर्नका लागि तयार गरिएका प्लाष्टिक घरलाई हिउ तथा असिनाले आंशिक तथा पुर्ण रुपमा क्षति भएको	परियोजना व्यवस्थापन समितिबाट निर्णय गरि पुनः नयाँ तथा मर्मत गरि पुन तयार गरेको	जलवायु परिवर्तन कारण बेमौसमी हावाहुरी पानी हिउले गर्दा तयार भएका संरचना क्षति भईरहने र कृषकहरु पुन निर्माण गर्न नसक्ने भएकोले बाध्य भई कृषकहरु बिदेशिनु पर्ने	कृषकहरुको तरकारी तथा प्लाष्टिक घरहरुको बिमाको व्यवस्था गर्नु पर्ने । र पालिकाबाट कृषकहरुलाई उत्पादनको आधारमा विमाको व्यवस्थाहुनु पर्ने।
६	सलह किराले वाली तहस नहस गरेको	सलह किराबाट बाली तथा तरकारीहरुलाई बचाउनका लागि कृषकहरुलाई बारीवरीपरी धुवा गराउने तथा धपाउनका लागि प्रोत्साहन गरेको	यस्ता खाले किरा तथा रोगबाट बच्नका लागि पुर्व तयारि गर्नु पर्ने अन्यथा पाकी सकेको बालीहरु नष्ट भएपछी कृषकहरु उत्पादन गर्न जाँगर नगर्ने।	बाली बिमाको बिमा व्यवस्था गर्नु पर्ने र पुर्व तयारीको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने।

२.४ क्षमता विकास

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता र जीविकोपार्जन सम्बन्धिदिगो सेवा व्यवस्थापनको लागि योजना तर्जुमा,तयारी, कार्यान्वयन तथा निर्माण पश्चात को चरणहरुमा समावेशी सहभागिता, पारदर्शिता, गुणस्तरियता, मितव्ययिता, कार्य दक्षता आदिकोसुनिश्चितता गर्दै विभिन्न तहमा सुशासन प्रवर्धन गर्न परियोजनाले विभिन्न तहमा र विभिन्न प्रकारका क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु सम्पादनमा सहयोग गरेको छ । संस्थागतसुशासनको लागि कायम गर्नको लागि खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता र जीविकोपार्जन सम्बन्धि विभिन्न नीति तर्जुमा गर्नको लागि परियोजनाले सहयोग गरेको छ ।

क) क्षमता विकास सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	क्षमता विकास सम्बन्धि क्रियाकलापको क्षेत्र	सहभागीहरू (को को थिए)	उपलब्धि	कैफियत
१.	चरणबद्ध पद्धति	- सम्बन्धीत योजनाको उपभोक्ता समितिको पदाधिकारीहरू - ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता - WASH-CC का पदाधिकारीहरू - वि. व्य. सका पदाधिकारीहरू	- योजनाका पदाधिकारीहरू आफ्नो काम कर्तव्य तथा अधिकारबाट जानकारी भएको छन । - प्रत्येक योजनाहरूमा सामुदायिक कार्ययोजना निर्माण गरि सोही अनुसार कार्य संचालन गरेका छन् । - सबै खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता र कोष निर्माण भएका छन् । - खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा लेखा व्यवस्थापन तथा जिन्सी सामग्रीको व्यवस्थापन व्यवस्थित भएको छन् । - योजनामा चरणबद्ध पद्धति अनुसारको सामाजिक परिक्षण तथा अनुगमन भई समयमा योजना फरफारक भएका छन् ।	
२.	चरणबद्ध पद्धति बाहेक खानेपानी सम्बन्धि तालिम/गोष्ठी	- RM-WASH-CC पदाधिकारीहरू - विषयगत शाखाका प्रमुखहरू - कार्यपालिकाका सदस्यहरू - विभिन्न सँघ सँस्थाका पदाधिकारीहरू - खानेपानी तथा सरसफाई समितिका पदाधिकारीहरू	- गाउँपालिकाका सबै वडा तथा पालिकास्तरमा खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति गठन भई खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी अवस्थाहरूको अद्यावधिक भई राखेका छन् । - सबै वडा तथा पालिका स्तरमा खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी कार्ययोजना निर्माण भई कार्यन्वयन भएका छन् । - खुला दिसामुक्त पश्चातका दिगोपनाका क्रियाकलापहरू प्रभावकारी रुपमा संचालन भएका छन् । ८ वटा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका ५४४ घरधुरीहरू पुर्ण सरसफाई उन्मुख क्षेत्र घोषणा भएका छन् । - खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरू सहकारीमा आबद्धता हुने कार्य शुरु भएको छ । - खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा कडाईका साथ पानी महसुल उठाउने र मर्मत संभारकोषको व्यवस्था गरिएको छ ।	
३.	N-WASH सवेक्षण तथा योजना तर्जुमा (सबै)	- गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू - विषयगत शाखाका प्रमुखहरू - NWASH सर्वेक्षणका गणकहरू	- गाउँपालिकाभित्र संचालनमा भएका सबै खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूको मुहान देखी घर सम्मका सबै संरचनाहरूको विस्तृत सर्भेक्षण गरिएको छ । - गाउँपालिकाको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्थाको बिश्लेषण गरिएको छ । - गाउँपालिकाका सम्पूर्ण सँस्थागत तथा सार्वजनिक सँयन्त्रहरूको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था बिश्लेषण	

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

			गरिएको छ । ● खानेपानी तथा सरसफाईमा पहुँच नपुगेका घरधुरीहरूको पहिचान गरि तथ्याक तयार गरिएको छ । ● गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू र खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका पदाधिकारीहरूको सहभागीतामा सर्वेक्षण गरिएका तथ्याकहरूलाई अद्यावधिक गरि प्रमाणीकरण गरिएको छ ।	
४.	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, मर्यादितमहिनावारी व्यवस्थापन, निर्णयमा महिला र लैंगिक उत्तरदायी योजना तर्जुमा आदि सबै)	● गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू ● विषयगत शाखाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू ● महिला समुह तथा सँजालमा आधारित पदाधिकारीहरू ● विद्यालयका शिक्षिका तथा छात्राहरू ● विभिन्न सँघ सँस्थाका पदाधिकारीहरू	● महिलाहरूद्वारा पालिकास्तरमा छोटो अवधि र लामो अवधिको लागी आर्थिक, सामाजिक, अधिकारमा आधारित योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिरहेका छन । ● उपभोक्ता समिति गठन गर्दा कम्तीमा मुख्य पदमा कम्तीमा ५० प्रतिशत सहभागिताको सुनिश्चितता गरिएको छ । ● महिलाहरूलाई महिनावारी स्वच्छताको लागी क्षमता विकासका साथै पुन प्रयोग गर्न मिल्ने सेनेटरी प्याड निर्माण गर्न सक्ने भएका छन् । ● लैगीक उत्तरदायी तथा अपाङ्गता मेत्री कार्ययोजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गरिएको छ । ● उपभोक्ता समिति गठन गर्दा लैगीक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई पहिलो प्राथमिकता दिई समिति गठन भएका छन् ।	
५.	पूर्ण सरसफाई	● गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू ● पालिका तथा वडास्तरीय WASHCC पदाधिकारीहरू ● विषयगत शाखाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू ● महिला समुह तथा सँजालमा आधारित पदाधिकारीहरू ● विद्यालयका शिक्षिका तथा छात्राहरू ● विभिन्न सँघ सँस्थाका पदाधिकारीहरू	● १५१९ वटा सुधारिएको चुल्हो निर्माण गरी वडा नं ४ लाई धुँवारहित वडा घोषणा गरिएको छ । ● वडा नं ६ मा रहेका सम्पूर्ण घरधुरीहरूमा मातृभुमी सुधारीएको चुल्हो निर्माण भई धुँवा रहित सुधारिएको चुल्हो तयार गरि धुँवारहित वडा घोषणा हुने तयारि रहेको । ● पालिकामा छाउगोठ प्रथा नरहेकोले मर्यादित महिनाबारी स्वच्छताका क्रियाकलापहरू संचालन भई छाउगोठमुक्त पालिका घोषणा गर्ने तयारी अवस्थामा रहेको । ● निजि धारा आधारित १५ वटा बहुउपयोगी/खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरू मध्ये ८ वटा योजना क्षेत्रका ५४४ घरधुरीलाई पुर्ण सरसफाई युक्त घरधुरी घोषणा गरिएको छ । ● खोर खानेपानी तथा सरसफाई योजना वडा नं. ७ का ७५ घरधुरी , रिड्डा खानेपानी तथा सरसफाई योजना वडा नं.६ का ८० घरधुरी र वडा नं. ६ कै बुकीमुल खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका १२० घरधुरीहरू पुर्ण सरसफाईका सुचकहरू तयार गरि पुर्ण सरसफाईका सुचक पुरा गरी पुर्ण सरसफाई घोषणा गर्ने तयारी अवस्थामा रहेको । ● परियोजनाको लक्ष्य अनुसार ६ वटा विद्यालयहरूलाई ३ तारे पद्धतिमा आधारित विद्यालय घोषणा गर्नका लागी सुचकहरू पुरा गरी अनुगमनको पर्खाईमा रहेका छन् अनुगमन पश्चात घोषणा गर्न सकिने ।	

६.	जीविकोपार्जन प्रवर्धन (सबै)	• कृषि समुहका सबै सदस्यहरु • अगुवा कृषकहरु • नर्सरी नाईकेहरु • प्लाष्टिक घर निर्माण गर्ने कृषकहरु • व्यवसायिक कृषकहरु	• २४५० घरधुरीका १२६७४ जनसँख्याले आफ्नो घरबारी व्यवस्थित गरी पोषणमा सुधार ल्याएका छन् । • १२४ जना कृषकहरुले व्यवसायिक रुपमा ओखरखेती कीवि खेती तथा एभोकाडो खेती गरी दिर्घकालिन कृषि खेती गरि रहेका छन् जसले गर्दा यस पालिकाले एभोकाडो किवि तथा ओखरखेतीमा आत्मनिर्भर पालिका भएको हुनेछ । • ७२ जना अगुवा कृषकहरुले अहिले पनि विभिन्न कृषि समुहमा कृषि परामर्शको सेवा दिई रहेका छन् । • तालिम प्राप्त दक्ष एग्रोभेटबाट पालिकाका सबै वडाका कृषकहरुले सेवा लिई रहेका छन् । • २१ जना नर्सरी नाईकेहरुबाट विभिन्न किसिमका डालेघाँस, भुईँघास, तरकारी खेतीको नर्सरी तथा अन्य परामर्श सेवा लिईरहेका छन् । • १२० जना कृषकहरुले व्यवसायिक रुपमा बेमौसमी तरकारी खेतीबाट रु ३०००० देखी १५०००० हजार सम्मको आमदानी गरि रहेका छन् । • १०० वटा प्लाष्टिक घर निर्माण गरि आधुनिक कृषि प्रविधिको प्रयोग गरि व्यवसायिक तरकारी खेती गरी वार्षिक १५०००० सम्म आमदानी गरि रहेका छन् ।	
७.	सहकारीविकास	• सहकारीका कार्यसमितिका पदाधिकारीहरु • सहकारीका व्यवस्थापक • खानेपानी तथा सरसफाई समितिका पदाधिकारी	• सहकारिहरुले व्यवस्थित रुपमा लेखा प्रणाली संचालन गर्नका लागि ३ दिने सहकारी लेखा व्यवस्थापन तालिम प्राप्त गरी लेखा प्रणालीलाई सुधार गर्दै आएका छन् । • परियोजनाद्वारा भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. ४ का कृषि समुहमा सहकारी शिक्षा संचालन गरी सहकारीमा आवद्धता गर्न सहजीकरण गरी शेयर सदस्यमा उल्लेखनिय बृद्धि भएको । • ६ खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिहरुले आफ्नो खानेपानी सम्बन्धी क्रियाकलापहरु सहकारी मार्फत संचालन गर्न थालेका छन् ।	
८.	चरणबद्ध पद्धति बाहेकसिचाई सम्बन्धि तालिम/गोष्ठी	• बहुउपयोगी तथा सिचाई योजनाका पदाधिकारीहरु । • सम्बन्धीत वडाका समितिका पदाधिकारीहरु । • अगुवा कृषकहरु	• २ वटा बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका उपभोक्ताहरुले खेर गएको पानीलाई खाडलमा जम्मा घरबारी व्यवस्थापन गरि पोषणमा सुधार गर्नुका साथै बढी भएको तरकारी विक्री वितरण गरि आय आर्जन गरेको । • सहडे सिचाई योजनाबाट कृषकहरुले व्यवसायिक तरकारीखेती मसलावाली तथा आलुखेती गरि सुर्खेत सुयाडा तथा बेस्तडा बजारमा विक्रीबाट आय आर्जन गरि आर्थिक स्तरमा सुधार गरेको । • आडखोला सिचाई योजनाबाट व्यवस्थित रुपमा तरकारी खेतीका साथै उन्नतजातको वालीबाट उत्पादनको स्तरका वृद्धि गरी आर्थिक स्तरमा सुधार गरेका छन् ।	
९	जलवायु परिवर्तन	• गाउँकार्यपालिकाका	• तीन तारे पद्धतिमा आधारित ६ वटा विद्यालयको विपद् पुर्व	

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

	अनुकुलन/प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण	पदाधिकारीहरु - पालिका तथा वडास्तरीय WASHCC पदाधिकारीहरु - विषयगत शाखाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु - महिला समुह तथा सँजालमा आधारित पदाधिकारीहरु - विद्यालयका शिक्षिका तथा छात्राहरु - विभिन्न सँघ सँस्थाका पदाधिकारीहरु	तयारीको कार्ययोजना निर्माण गरि कार्यन्वयन गरिरहेको । - खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुको निर्माण कार्य संचालन गर्दा कामदारहरुको सामुहिक दुर्घटना विमा गरिएको । - परियोजनाद्वारा सम्पन्न गरिएको सबै खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुमा पानि सुरक्षा योजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिएको छ । - परियोजनाले सम्पन्न गरेका खानेपानी योजनाहरुको पानीको गुणस्तर परिक्षण गरि स्वच्छ पानी उपलब्ध गराईएको । - खानेपानी तथा सरसफाई योजना लगायतका क्रियाकलापहरुमा हुन सक्ने जोखिम पहिचान गरि सामुदायिक कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यन्वयन गरेको । - परम्परागत कृषि प्रणालिलाई जलवायु परिवर्तन परेको प्रभावलाई कम गर्न कृषिमा आधुनिकीकरण प्रविधिको प्रयोग गरी जलवायु अनुकुलन अनुसार खेती गरिएको छ ।	
१०	गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि	- गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरु - पालिका तथा वडास्तरीय WASHCC पदाधिकारीहरु - विषयगत शाखाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु - विभिन्न सँघ सँस्थाका पदाधिकारीहरु	- पालिका तथा वडा स्तरीय विभिन्न संयन्त्रहरुले आफ्नो पदिय जिम्मेवारी काम कर्तव्य र अधिकारहरु लाई गम्भीरता पुर्वक लिने गरेको । - तोकिएको जिम्मेवारीहरु सम्बन्धीत शाखा तथा कार्यालयबाट तोकिएको समयमा नै सम्पादन गरिएको । - परियोजनाद्वारा संचालन गरिएको सबै क्रियाकलापहरु सबै शाखाहरु जानकारी भएको । - विषयगत शाखाहरुबाट पनि परियोजनाले गरेका क्रियाकलापहरुमा भरपुर्ण सहयोग भएको ।	
११	सुधारिएको चुलो,	- चुल्हो निर्माण प्रर्वद्धकहरु - वडाका जनप्रतिनिधिहरु	- पालिकाभरीमा परियोजनाबाट मात्र १५१९ वटा सुधारीएको चुल्हो निर्माण भएको । - वडा नं. ४ धुवारहित वडा घोषणा गरिएको । ८ वटा खानेपानी तथा र सरसफाई योजनाहरुमा सुधारिएको । - चुल्हो निर्माण गरि पुर्ण सरसफाई युक्त योजना घोषणा गरिएको ।	
१२	सहयोगी संस्था तथा वास इकाई क कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि	- फिल्ड संयोजक - सब ईन्जीनियर - जलश्रोत प्राविधिकहरु - जीविकोपार्जन प्रर्वद्धकहरु - सरसफाई तथा स्वच्छता प्रर्वद्धक - स्थानिय श्रोत व्यक्तिहरु	- सबै वास ईकाईका कर्मचारीहरुले पदिय जिम्मेवारीहरु तोकिएको समयमा नै सम्पन्न गरेको । - आफ्नो जिम्मेवारीमा रहेका सबै कामहरु तोकिएको समयमा नै सम्पन्न गरिएको । - समुदायसँगको गरिने व्यवहार जस्तै सुशासन कायम काम गर्ने शैली आदी समुदाय सुहाउँदो रहेको । - वडा तथा समुदायस्तरमा संचालन गर्ने तालिम गोष्ठी तथा अभिमुखीकरणहरु संचालन गर्ने गरेको । - कृषि समुहमा वालीमा लाग्ने रोग तथा किराको लागी समुदायलाई परामर्श सेवा निरन्तर दिईरहेको ।	

१३	दिवस तथा अभियान (सबै)	- गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरु - पालिका तथा वडास्तरीय WASHCC पदाधिकारीहरु - विषयगत शाखाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु - महिला समुह तथा सँजालमा आधारित पदाधिकारीहरु - विद्यालयका शिक्षिका तथा छात्राहरु - विभिन्न सँघ सँस्थाका पदाधिकारीहरु	- खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुमा पानी सुरक्षा योजना निर्माण भएका छन्। - हातधुने अभ्यासले गर्न कोरोना भाईरसको जोखिम कम भएको छ। - शौचालय बन्न बाँकी रहेका घरघुरीहरुमा शौचालय निर्माण भएका छन्। - महिलाहरु आफ्ना हक तथा अधिकारहरुका साथै कर्तव्यको बारेमा सुसुचित भएका छन्। - समुदायमा लैङ्गिक हिसामा कमि आएको छ। - महिनाबारी स्वच्छतामा सुधार आई पालिका छाउगोठ मुक्त पालिका घोषणा गर्नको लागि तयारी अवस्थामा रहेको छ।	
	जम्मा			

ख) नीति निर्माण

गाउँपालिका स्तरमा शुसासन स्थापना गरी गाउँपालिकाबाट प्रदान हुने सेवा सुविधालाई थप प्रभावकारी बनाउने एवम् विषेशतः खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता, महिनावारी व्यवस्थापन लगायत जिविकोपार्जन प्रवर्द्धनमा समेत गाउँपालिकाले कार्यान्वयन गर्ने कार्यक्रमहरुलाई व्यवस्थित ढंगले सञ्चालन गर्नको लागि विभिन्न नीति तथा नियमहरु तर्जुमा गरेको छ। जसको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

क्रम संख्या	नीतिको नाम	तयार भएको वर्ष	कार्यान्वयनको अवस्था
१	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यविधि २०७५	२०७५	कार्यान्वयनमा रहेको
२	जलस्रोत नियमावलि २०७५	२०७५	कार्यान्वयनमा रहेको
३	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन निर्देशिका २०७७	२०७७	कार्यान्वयनमा रहेको

२.५ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई परियोजनाले सहयोग गरेका सबै प्रकारका क्रियाकलापहरुमा अन्तर्निहित विषयवस्तुको रूपमा सुनिश्चित गर्दछ। जस अनुसार उपभोक्ता तह देखि केन्द्रीय तह सम्म हुने सबै क्रियाकलापहरु लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री हुने गर्दा छन। भगवतीमाई गाउँपालिकामा पनि परियोजनाले सहयोग गरेका सबै क्रियाकलापहरु लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री भएर कार्यन्वयन भएका छन। मुलतः सहभागिता, निर्णय प्रक्रियामा पहुँच, सेवा सुविधामा पहुँच, कर्मचारी छनौट लगायतका बिषयहरुमा समानता र समावेशीकरण सुनिश्चित गरिएको थियो। यसको लागि विभिन्न क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु, संरचना निर्माण लगायतका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन गरिएका थिए। परियोजनाले अनुगमन तथा प्रतिवेदन प्रणाली पनि लैंगिकसमानतातथा सामाजिक समावेशीकरणको दृष्टिकोणबाट तयार पारेको छ।

क) लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि समग्र क्रियाकलापहरूको विवरण

क्र सं	कार्यान्वयन भएका क्रियाकलापहरू	सहभागी(को थिए)	मुख्य उपलब्धि	कैफियत
१	उपभोक्ता समितिलाई चरणबद्ध कार्यविधि सम्बन्धी तालिम	उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, वडाध्यक्ष, ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ताहरू	उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास भएको, उसका पदाधिकारीहरूले योजनाको गुणस्तर तथा निर्माण कार्य सम्बन्धी जानकारी भएको	
२	महिला धारा समुहलाई सरसफाई तथा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अभिमुखीकरण	उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, वडाध्यक्ष, ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ताहरू तथा महिला उपभोक्ताहरू	सार्वजनिक धारामा आधारित खानेपानी योजनाहरूमा महिलाहरू नै योजना प्रति उत्तरदायि बनेका योजनामा काम गर्दा समान कामको लागि समान ज्यालाको व्यवस्था गरिएको। समितिका पदाधिकारी चयन गर्दा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण लाई पूर्ण पालना गरिएको	
३	उपभोक्ता समितिका महिला पदाधिकारीहरूसँग योजना दिगोपना सम्बन्धि र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि गोष्ठी	उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, वडाध्यक्ष, वडा सदस्यहरू, ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ताहरू तथा महिला उपभोक्ताहरू	योजना दिगो गराउनको लागि महिलाहरूको भुमिकाको बारेमा सचेत गराईएको। निजिधारा आधारित योजनाहरूमा योजना दिगोपनाका लागि समुदायमा महिलाको भुमिकाकव बारेमा जानकारी भएको	
४	निर्णयमा महिला गोष्ठी	महिला जनप्रतिनिधिहरू, महिला समुह, सँजालमा आधारित सँघसँस्थाका पदाधिकारीहरू, महिला शिक्षिका, महिला स्वयंसेविका, बालकलवका छात्राहरू आदी	३ दिन सम्म संचालन गरिएको उक्त तालिममा तपसिलका विषयमा कार्ययोजना निर्माण गरि कार्यान्वयनका लागि बजेट बिनियोजन गरि क्रियाकलापहरू संचालन गरिएको थियो। ● घरमा महिला ● सेवा प्रवाहमा महिला ● महिला र पैसा ● नेतृत्वमा महिला ● कृषिमा महिला	
५	लैंगिक तथा अपांगता मैत्री योजना तर्जुमा समिक्षा गोष्ठी	महिला जनप्रतिनिधिहरू, महिला समुह, सँजालमा आधारित सँघसँस्थाका पदाधिकारीहरू, महिला शिक्षिका, महिला स्वयंसेविका, बालकलवका छात्राहरू आदी	बस्ती स्तर देखी पालिका सम्म गरिने योजना तर्जुमामा लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट तथा अपांगता सम्बन्धी योजना तर्जुमा गर्दा योजना प्राथमिकिकरणका विधिहरूमा छलफल गरि बस्तिस्तरबाट योजना छनौट गरिएको थियो।	
६	समुदाय स्तरमा महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन तालिम	महिला समुह, सँजालमा आधारित सँघसँस्थाका पदाधिकारीहरू, महिला शिक्षिका, महिला स्वयंसेविका, बालकलवका छात्राहरू आदी	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई महिनावारी स्वच्छताको विषयमा छलफल गरि पुन प्रयोग गर्न सकिने सेनेटरी प्याड निर्माणको तालिम संचालन गरिएको थियो।	

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

७	गाउँपालिकास्तरमा महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन तालिम	महिला जनप्रतिनिधिहरु, महिला समुह, सँजालमा आधारित सँघसँस्थाका पदाधिकारीहरु, महिला शिक्षिका, महिला स्वयंसेविका, बालकलवका छात्राहरु आदी	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई महिनावारी स्वच्छताको विषयमा छलफल गरि पुन प्रयोग गर्न सकिने सेनेटरी प्याड निर्माणको तालिम संचालन गरिएको थियो ।	
८	जिल्ला स्तरमा महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन तालिम	महिला समुह, सँजालमा आधारित सँघसँस्थाका पदाधिकारीहरु, महिला शिक्षिका, महिला स्वयंसेविका, बालकलवका छात्राहरु तथा सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धक आदी	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी जानकारी गराई महिनावारी स्वच्छताको विषयमा छलफल गरि पुन प्रयोग गर्न सकिने सेनेटरी प्याड निर्माणको तालिम संचालन गरिएको थियो ।	
९	सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धकहरुलाईवास आपूर्ति श्रृंखलाIToT	पालिकाका जनप्रतिनिधिहरु विषयगत शाखा प्रमुखहरु सबै वडाका पसल सँचालकहरु सुरक्षाकर्मी तथा यातायात व्यवसायीहरु	पालिकाको सरसफाई तथा स्वच्छतालाई प्रभावकारी बनाउनका लागि समुदाय स्तरमा नै खानेपानी तथा सरसफाई सामग्री उपलब्ध गराउनको लागि पसलहरुलाई अभिमुखीकरण गरी सहजरूपमा गाउँमा नै सरसफाई सामग्री उपलब्ध गराउने यस तालिमको उपलब्धी रहेको थियो ।	
१०	घरबारी व्यवस्थापन	कृषि समुहका सदस्यहरु अगुवा कृषकहरु	खानेपानी तथा सरसफाई योजना संचालन भएका क्षेत्रको खेर गएको पानीको पुर्ण सदुपयोगिता र पोषण तथा स्वस्थ्यमा सुधार गर्ने उद्देश्यले तालिमबाट २४५० घरधुरीका १२६७४ जनसँख्या लाभान्वित भएका थिए ।	
११	उन्नत स्तरीय जीविकोपार्जन प्रबर्धन	खानेपानी तथा सरसफाई योजना क्षेत्रका बाहेक र योजना क्षेत्रभित्र रहेका अगुवा कृषक तथा व्यवसायिक कृषकहरु	पालिका भित्र ८५० च्यङ्गलर जातका ८५० कलमी ओखर, किवि, तथा एभोकाडोका विरुवाहरु वितरण गरी कृषकहरुलाई उन्नत स्तरीय जीविकोपार्जन तथा व्यवसायिकरूपमा बेमौसमी तरकारी खेतीबाट कृषकहरुको जीवन स्तरमा उल्लेखनिय उपलब्धी गर्ने उद्देश्यले यस्ता खालका तालिम सँचालन गरि कृषकहरुको आयआर्जनमा सुधार गरिएको छ ।	
१२	प्याडभेन्डिंग मसिन जडान	कालिका मा वि मन्थर	३ तारे पद्धतिमा आधारित विद्यालय घोषणा गर्ने उद्देश्यले कालिका मा वि मा स्वचालित सेनेटरी मेसीन जडान सहितको शौचालय निर्माण गरिएको छ । विशेषगरि महिनावारीको वेलामा छात्राहरुको अध्ययनलाई प्रभाव नपरोस र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्ने उद्देश्यले प्याडभेन्डिङ मेसीन जडान गरिएको हो ।	

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

१३	प्रयोगकर्ता मैत्री वास सरचना निर्माण	कालिका मा वि मन्थर ज्वाला प्रा वि पगनाथ सरस्वति मा वि गन्म भैरव मा वि बडा भैरव जनता आ वि खगेना खड्कदेवी प्रा वि मेहलतोली	परियोजनाले लक्ष्य गरेको ६ वटा विद्यालय लाई ३ तारे पद्धतिमा आधारित विद्यालय घोषणा गर्नको लागि १० वटा सुचक पुरा गर्ने उद्देश्यले ६ वटा विद्यालयहरूमा प्रयोगकर्ता मैत्री सुचकहरू तयार गरीएको छ यदपि समय अभावका कारण घोषणा गर्न बाँकी रहेको छ । ४ वटा विद्यालयहरू घोषणाको लागि अनुगमनको पर्खाईमा रहेका छन् ।	
१४	अनुगमन औजार (KOBO)	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूबाट लाभान्वित घरधुरी र जीविकोपार्जनका लागि संरचना तयार गरिएका लाभान्वित घरधुरिहरू	खानेपानी तथा सरसफाई योजनामा र जीविकोपार्जन सम्बन्धी योजनाहरूमा भएका प्रगतिहरूलाई मोबाईल एप माफत परियोजनाको MIS System मा पठाई प्रतिवेदन तयार गर्नको लागि प्रयोग गरिएको विधि	
१५	सहयोगी संस्था/सहयोगी व्यक्ति/वास इकाईका कर्मचारीहरूलाई लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	फिल्ड संयोजक सब ईन्जीनियर जलश्रोत प्राविधिकहरू जीविकोपार्जन प्रवर्धकहरू सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धक स्थानिय श्रोत व्यक्तिहरू	सहयोगी संस्थाका कर्मचारीहरूलाई परियोजनाले आफ्ना क्रियाकलापहरू संचालन गर्नका लागि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ लिएको रणनितिहरूलाई जानकारी गराई आफ्नो कार्यक्षेत्रमा लागु गर्नका लागि यस्तो खालको तालिम संचालन गरिएको हो जस अनुसार सहयोगी कर्मचारीले समुदायलाई सोही अनुसार परिचालन गरि कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।	
१६	गाउँपालिका जलस्रोत अधिकृत लाई लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	जलश्रोत अधिकृत	परियोजनाले आफ्ना क्रियाकलापहरू संचालन गर्नका लागि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ लिएको रणनितिहरूलाई जानकारी गराई आफ्नो कार्यक्षेत्रमा लागु गर्नका लागि यस्तो खालको तालिम संचालन गरिएको हो जस अनुसार सहयोगी कर्मचारीलाई सो अनुसार परिचालन गरि कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।	
२१	गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूलाई लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	विषयगत शाखा प्रमुखहरू विद्यालयका शिक्षक तथा प्रतिनिधी विभिन्न संध संस्थाका कर्मचारीहरू	परियोजनाले आफ्ना क्रियाकलापहरू संचालन गर्नका लागि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ लिएको रणनितिहरूलाई जानकारी गराई आफ्नो कार्यक्षेत्रमा लागु गर्नका लागि यस्तो खालको तालिम संचालन गरिएको हो जस अनुसार सहयोगी कर्मचारीलाई सो अनुसार परिचालन गरि कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।	
२२	गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरूलाई लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	गाउँकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू	परियोजनाले आफ्ना क्रियाकलापहरू संचालन गर्नका लागि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फ लिएको रणनितिहरूलाई जानकारी गराई आफ्नो कार्यक्षेत्रमा लागु गर्नका लागि यस्तो खालको तालिम संचालन गरिएको हो जस अनुसार सहयोगी कर्मचारीलाई सो अनुसार परिचालन गरि कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।	

ग) मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनसम्बन्धि क्रियाकलापहरू

क्रस	मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पन्न गरिएका क्रियाकलापहरू	मुख्य उपलब्धि
क.	केन्द्रस्तर:	
१.	मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धि अन्तर्राष्ट्रिय मुख्य प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिममा परियोजनाको सहभागिता	- महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन सम्बन्धी समस्याविश्लेषण तथा समस्या समाधान को लागि आवश्यक औजारहरूको विकास, - दिगो बिकाश लक्ष्यमा बाधक महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनमा रहेको समस्या समाधानका लागि आवश्यक रणनीति निर्माण गर्न सहयोग . - महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनको सहजीकरणको लागि सहयोग
२.	राष्ट्रिय मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन गोष्ठीमा सुदुर पश्चिम प्रदेशको प्रतिनिधित्व गर्दै लक्षित गाउँ पालिका उपाध्यक्षको सहभागिता	- राष्ट्रिय स्तरमा ७ बुद्धे घोषणा पत्र जारी र सोही बमोजिम प्रत्येक गाउँ पालिकाले मर्यादित महिनावारी सम्बन्धित क्रियाकलापहरू गाउँ पालिकामा संचालनमा ल्याउनु - जसको सवाल उसको नेतृत्व भने झैं गाउँपालिका नेतृत्वले महिनावारीको सवालमा आवाज उठाउन सहयोग मार्ग - मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन कार्यविधि निर्माण तथा कार्यन्वयनमा सहयोग
३.	मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन को लागि Side Event संचालन	गाउँपालिकामा मर्यादित महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन को लागि सम्पन्न भएका उत्कृष्ट क्रियाकलापहरू, चुनौतिहरू सिकाई आदानप्रदान तथा सुझाव संकलन
४.	MHM toolkit development तालिममा सहभागी तथा IEC सामग्रीआदानप्रदान	सूचना सामग्री निर्माण, सामग्री छनोटमा सहयोग तथा विद्यालय शिक्षाको पाठ्यक्रमको सामग्री छनोटमा सहयोग
ख	प्रदेशस्तर	

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

१	मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन गोष्ठी (गाउँ पालिका उपाध्यक्षहरु)	- महिनावारीको कुसंस्कार तथा जोखिमपूर्ण व्यवहार हरूको अवस्था पत्ता लगाइ समस्या समाधानको लागि धनगढी घोषणा पत्र जारी - उक्त घोषणा पत्र बमोजिम गाउँपालिकामा योजना तर्जुमा गरि बिभिन्न कार्यक्रम संचालन - प्रदेश संग समन्वय
२	दिगो मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन समिक्षा गोष्ठी (गाउँपालिका उपाध्यक्ष)	- मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनक लागि गाउँ पालिका ले गरेका प्रयासहरु, सफलताहरु र सिकाइहरु प्रदेश संग आदान आदानप्रदान - पहिलो घोषणा पत्रको समिक्षा सहित आगामी रणनीति निर्माण तथा कार्यान्वयनको प्रतिबद्धता
ग)	परियोजना स्तर	
१	गाउँ पालिकामा परिचालित कर्मचारीहरु(फिल्ड संयोजक, स्वास्थ्य प्रवर्द्धक,) र फोकल शिक्षकहरुलाई मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धमा अभिमुखीकरण	- महिनावारी संग सम्बन्धित जोखिम न्यूनीकरण गर्न परिचालित कर्मचारीहरुको क्षमता बिकास - लक्षित समूहमा महिनावारी सम्बन्धमा चेतना बिकास - महिनावारी सरसफाई सम्बन्धि जानकारी तथा बानीव्यवहार परिवर्तनमा सहयोग
२	मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन सहजकर्ता तालिम	- राष्ट्रिय मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापन अभियानमा सहयोग - समुदायमा छाउपडी कुप्रथाको न्युनिकरण लागि कानुनी प्राबधानहरुको जानकारी
३	महिनावारी व्यवस्थापन सामग्री आपूर्ति शृंखला तालिम	- सरसफाई सामग्री तथा महिनावारी व्यवस्थापन सामग्रीको सहज पहुँचमा सहयोग - स्थानीय बजारमा सरसफाईका सामग्रीहरुको उपलब्धता - पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने स्यानिटरी प्याड निर्माण गर्ने सिप विकास
घ	जिल्लास्तरमा	
१	सूचनासामग्री निर्माण तथा प्रसारण (रेडियो जिंगल)	सूचनामा पहुँच, जानकारी तथा जनचेतना फैलाउनमा सहयोग
२	सरोकारवाला निकाय संग अन्तरक्रिया	अवस्था पत्ता लगाइ आवश्यक रणनीति निर्माणमा सहयोग
ङ	गाउँ पालिका स्तर	
१	महिनावारीस्वच्छता व्यवस्थापन तालिम	- पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने स्यानिटरी प्याड निर्माण गर्ने सिप विकास - महिनावारिका कुसंस्कार व्यवस्थापनमा सहयोग - महिनावारि संग जोडिएका भ्रमहरु निवारणमा सहयोग - चर्पीतथा धारा प्रयोग गर्नेको संख्यामा वृद्धि

२	महिनावारी व्यवस्थापन सामग्री आपूर्ति शृंखला तालिम	- सरसफाई सामग्री तथा महिनावारी व्यवस्थापन सामग्रीको सहज पहुँचमा सहयोग - स्थानीय बजारमा सरसफाईका सामग्रीहरुको उपलब्धता - पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने स्यानिटरी प्याड निर्माण गर्ने सिप विकास
३	मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनक लागि धामीझाँक्री संग अन्तरक्रिया गोष्ठी	- महिनावारी संग जोडिएका कुस्कर न्यूनीकरण गर्न तथा भ्रम निवारण गर्न सहयोग - महिनावारी र देबिदेवाता र धर्म, पाप, पुण्य संग जोडिएका भ्रम न्यून गर्नमा सहयोग
४	मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनक लागि सासु बुहारी संग अन्तरक्रिया गोष्ठी	- महिनावारी संग जोडिएका कुसंस्कार न्यूनीकरण गर्न तथा भ्रम निवारण गर्न सहयोग - महिनावारी शिक्षा तथा पूर्ण सरसफाईमा बृद्धबृद्धाहरुलाई सहजीकरण र पूर्ण सरसफाई घोषणामा सहयोग
५	महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनका लागि किशोरी संजाल तथा बाल क्लब संग अन्तरक्रिया गोष्ठी	- किशोरी संजाल मार्फत महिनावारी शिक्षामा सहयोग - बिद्यालय स्तरमा महिनावारी शिक्षामा सहयोग
६	मर्यादित महिनावारी सचेतनामुलक सास्कृतिक महोत्सव	- समुदायमा महिनावारी शिक्षा तथा जनचेतनामा सहयोग - महिनावारीसम्बन्धि सकारात्मक धारणा विकास
च	वडा स्तरमा तथा योजना स्तरमा	
१	महिनावारीस्वच्छता व्यवस्थापन तालिम समुदायतथा बिद्यालय स्तरमा	- वडा, गाउँ टोल तथा आमा समुहमा महिनावारी जनचेतना फैलाउन सहयोग . - स्यानिटरी प्याड निर्माण सिप बिकास
३	पूर्ण सरसफाई तथा महिनावारीस्वच्छता व्यवस्थापन तालिम उपभोक्ता समितिका महिलाहरु	- खानेपानी योजना क्षेत्र मर्यादित महिनावारी मैत्री क्षेत्र घोषणामा सहयोग - स्वच्छ आनी बानि अनुसरण गरुन मा सहयोग
४	सासु बुहारी अन्तरक्रिया	
५	स्वास्थ्य प्रबर्द्धकबाट घर भेट तथा सरसफाई अन्तरक्रिया	- पूर्ण सरसफाई, महिनावारी व्यवहार को वास्तविक अवस्था पहिचान - वास्तविक घरधुरीको आधारमा पूर्ण सरसफाई क्षेत्र घोषणा गर्नमा सहयोग
६	किशोरी समूह, आमा समूह परिचालन	लक्षित समूह को क्षमता बिकास तथा व्यवहार परिवर्तनमा सहयोग

३. निर्णय प्रक्रिया तथा योजना तर्जुमा

परियोजना सञ्चालनका लागि गरिने निर्णयहरुलाई पारदर्शी एवम् सहभागितात्मक बनाउनको लागि गाउँपालिका परियोजना व्यवस्थापन समितिको गठन भएको छ । सामान्यतः समितिको बैठक हरेक महिना बस्ने गर्दछ र उक्त बैठकमा परियोजना सञ्चालन सँग सम्बन्धित विभिन्न निर्णयहरु गरिएको थियो । परियोजना तेस्रो चरण (गाउँपालिका स्थापना भएपछि) मा भएका बैठकहरुको शाराँशलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

तालिका ४.१: गाउँपालिका परियोजना व्यवस्थापन समितिको बैठकको सारांश

आर्थिक वर्ष	बैठक संख्या	प्रमुख छलफल तथा निर्णयहरू
२०७४-०७५	१३	
	२०७४।०५।१४	- ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना अन्तर्गतका क्रियाकलाप संचालनको लागी सहयोगी संस्था सामाजिक सेवा केन्द्र नेपाल दैलेख सँग संझौता गर्ने सम्बन्धमा । - सहयोगी संस्थाद्वारा आवश्यक दरबन्दी अनुसारको रिक्त पदपुर्ति गर्ने सम्बन्धमा । - जिल्ला समन्वय समितिबाट आ.व. ०७३/०७४ बाकी भुक्तानी रकम अख्तियारी प्राप्त पश्चात योजनाहरूमा भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा । - परियोजनाको लागी फोकल पर्सन तोक्ने सम्बन्धमा ।
	२०७४।०६।०२	- भगवतीमाई गाउँपालिकाको वास प्लान सम्बन्धमा । - फिन्ल्याण्ड सरकारसँग ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाको अपुग रकम माग गर्ने सम्बन्धमा
	२०७४।०७।२८	- मासिक प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा । - सरसफाई सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने सम्बन्धमा ।
	२०७४।०८।०७	परियोजनाको मासिक समिक्षा सम्बन्धमा ।
	२०७४।०९।०७	- कार्यक्रम संसोधन गर्ने सम्बन्धमा । - खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूको संझौता गर्ने सम्बन्धमा । - सहयोगी संस्थाका कर्मचारीहरूको पदपुर्तिको लागी पदपुर्ति समिति गठन गर्ने सम्बन्धमा ।
	२०७४।१०।१२	- सरसफाई स्वच्छता तथा वातावरणमैत्री विद्यालय निर्माण गर्ने सम्बन्धमा । - वडा स्तरीय जलउपयोग गुरुयोजना तयार गर्ने सम्बन्धमा ।
	२०७४।११।२१	- हाल सम्मको प्रगति समिक्षा गर्ने सम्बन्धमा । - आगामी आर्थिक वर्षको योजना तर्जुमा गोष्ठी तय गर्ने सम्बन्धमा । - व्ल्यु स्कुलको वातावरण स्वच्छ गराउन कार्यशाला गोष्ठी मिति तय गर्ने सम्बन्धमा । - अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस मनाउने सम्बन्धमा ।
	२०७४।११।२४	आ व ०७५/०७६ को योजना तर्जुमा सम्बन्धमा ।
	२०७४।१२।२७	- चालु आ व को पुजीगत तर्फका योजना संसोधन सम्बन्धमा । - परियोजनाको सहयोगी संस्थाको रिक्त फिल्ड संयोजक पदमा पदपुर्ति गर्ने सम्बन्धमा । - परियोजनाको लागी भगवतीमाई गाउँपालिकाका लागी गाउँपालिका अधिकृतको पदपुर्ति सम्बन्धमा । - वातावरणमैत्री तथा सरसफाईमैत्री विद्यालय छनोट गर्ने सम्बन्धमा । - परियोजनाको सहयोगी संस्था सोसेक नेपालको कार्य सम्पादन मुल्यांकन गर्ने सम्बन्धमा । - मौजुदा कार्यरत जलस्रोत प्राविधिक तथा फिल्ड संयोजक लाई अर्को गाउँपालिकामा केही समयका लागी परिचालन गर्ने सम्बन्धमा ।

	२०७५।०२।१६	- सहयोगी संस्था छनौट प्रक्रियालाई अगाडी बढाउने सम्बन्धमा । - गाउँपालिकाको जलउपयोग गुरुयोजना निर्माणको लागी संझौता पुनरावलोकन गर्ने सम्बन्धमा । - स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा रकम संसोधन गर्ने सम्बन्धमा ।
	२०७५।०३।०८	- आ व ०७५/०७६ को बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा । - जलश्रोत प्राविधिकहरुको सेवा करार थप गर्ने सम्बन्धमा । - गाउँपालिकाको सहलगानी सम्बन्धमा ।
	२०७५।०३।२१	- सहयोगी संस्था छनौट सम्बन्धमा । - सहयोगी संस्था छनौट समिति गठन सम्बन्धमा ।
	२०७५।०३।२९	- सहयोगी संस्थाको छोटो सुची अनुमोदन सम्बन्धमा । - सहयोगी संस्थाबाट प्राविधिक तथा आर्थिक प्रस्ताव माग गर्ने सम्बन्धमा ।
२०७५-०७६	१०	
	२०७५।०५।२९	- खानेपानी सरसफाई, स्वच्छता तथा वातावरण मैत्री विद्यालय(BLUE School) छनौट सम्बन्धमा । - निजी धारामा आधारित खानेपानी तथा सरसफाई योजना निर्माण तथा लगानी सम्बन्धमा । - गाउँपालिका स्तरीय जलउपयोग गुरुयोजना तथा जीविकोपार्जन लगानी योजना सम्बन्धी गोपि आयोजना गर्ने सम्बन्धमा ।
	२०७५।०६।११	परियोजनाको लागी सहयोगी संस्थाको मुल्यांकन नतिजा सम्बन्धमा ।
	२०७५।०७।२७	- परियोजनाको सहयोगी संस्थासँग वार्षिक संझौता सम्बन्धमा । - सम्पन्न भएका खानेपानी योजनाको अन्तिम अनुगमन सम्बन्धमा ।
	२०७५।०८।२४	- स्थानिय श्रोत व्यक्ति परिचालन सम्बन्धमा । - सम्पन्न भएका योजनाको अन्तिम भुक्तानी सम्बन्धमा । - नयाँ खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुको संझौता सम्बन्धमा ।
	२०७५।१०।२८	- संचालनमा रहेका खानेपानी तथा सरसफाई र सिचाई योजनाको जानकारी तथा समिक्षा सम्बन्धमा । - विद्यालय शौचालय निर्माणको लागी विद्यालय छनौट तथा संझौता गर्ने सम्बन्धमा । - सुधारिएको चुल्हो निर्माण तालिम संचालन गर्ने सम्बन्धमा । - खानेपानी सरसफाई संरचना निर्माण गर्ने सम्बन्धमा । - सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम संचालन गर्ने सम्बन्धमा । - मिडिया परिचालन सम्बन्धमा । - गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन कार्यदल गठन गर्ने सम्बन्धमा ।
	२०७५।११।१६	- परियोजनाद्वारा संचालन गरिएका मासिक क्रियाकलापहरुको समिक्षा सम्बन्धमा । - सुधारिएको चुल्हो निर्माण सम्बन्धी तालिम संचालनको लागी रकमान्तर गर्ने सम्बन्धमा । - वाहय निर्माण सामग्री आपूर्तिकर्तालाई कालोसुचीमा राख्ने सम्बन्धमा ।
	२०७५।१२।२०	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुको दोश्रो अनुगमन सम्बन्धमा ।

		● सहडे सिंचाई योजनाको संभौता अवधिको म्याद थप्ने सम्बन्धमा ।
२०७६।०१।२८		● खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको अनुगमन सम्बन्धमा । ● गाउँपालिकाको जनप्रतिनिधीहरुको लागी क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम संचालन गर्ने सम्बन्धमा ● विद्यालय प्रवेशद्वारको भुक्तानी सम्बन्धमा ।
२०७६।०२।२६		● आ.व.०७६।०७७ का बजेट तथा कार्यक्रम गाउँसभाबाट अनुमोदन गराउने सम्बन्धमा । ● विद्यालय शौचालय, सुधारिएको चुल्हो निर्माण , सरसफाई संरचना तथा सहडे सिंचाई आयोजनाको अन्तिम सार्वजनिक परिक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धमा । ● परियोजनाको हालसम्मको भौतिक तथा वित्तिय प्रगतिको समिक्षा सम्बन्धमा ।
२०७६।०३।२७		● आ.व. ०७५।०७६ को पुजीगत तथा चालु अर्न्तगतका क्रियाकलापहरुको भौतिक प्रगतिको समिक्षा सम्बन्धमा ● आ.व ०७५।०७६ को पुजीगत तथा चालु अर्न्तगतका क्रियाकलापहरुको वित्तिय प्रगती समिक्षा सम्बन्धमा । ● गाउँपालिका तथा परियोजना सहयोगी संस्थाको वार्षिक कार्य सम्पादन मुल्यांकन सम्बन्धमा ।
०७६-०७७		
2076.04.23		● वार्षिक कार्य सम्पादन मुल्यांकन अनुमोदन सम्बन्धमा । ● जलश्रोत अधिकृतको करार संभौता नविकरण गर्ने सम्बन्धमा । ● सहयोगी संस्थाको नविकरण सम्बन्धमा
2076.04.25		● सहयोगी संस्थासंग समिक्षा सम्बन्धमा । ● सहयोगी संस्थाको करार संभौता नविकरण गर्ने सम्बन्धमा । ● सहयोगी संस्थाको कर्मचारी भर्ना गर्ने सम्बन्धमा ।
2076.05.28]		● कर्मचारी पदपूर्ति समितिले सिफारिस गरेको कर्मचारी अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा । ● सहयोगी संस्था तथा जलश्रोत अधिकृतको करार संभौता गर्ने सम्बन्धमा । ● २०७६।०७७ को वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।
2076.06.01]		● सहयोगी संस्थाका कर्मचारीको तलब वृद्धि गर्ने सम्बन्धमा । ● स्थानिय श्रोत व्यक्ति नियुक्ति गर्ने सम्बन्धमा ।
2076.07.18		● आ.व. ०७६।०७७ का चालु तर्फका क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने सम्बन्धमा ● प्लाष्टिक घर निर्माणको संभौता गर्ने सम्बन्धमा । ● सुचना संचार प्रणाली (मिडिया) परिचालन सम्बन्धमा । ● परियोजनाद्वारा अनुगमन तथा मुल्यांकन सम्बन्धमा । ● खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको समिति गठन सम्बन्धमा । ● विविध
2076.07.29		● सहयोगी संस्थाको कर्मचारी भर्ना सम्बन्धमा ।
2076.08.29		● खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा । ● जलश्रोत प्राविधिकको लिखित तथा मौखिक नतिजा अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।
2076.09.2		● खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा ।

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

	8	- सम्पन्न योजनाहरूको निजी धारा जडान गर्ने सम्बन्धमा । - डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको पहिलो सार्वजनिक परिक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धमा ।
	2076.10.29	- सम्पन्न योजनाहरूको अन्तिम सार्वजनिक परिक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धमा । - सुधारिएको चुल्हो निर्माण सम्बन्धमा ।
	2076.11.30	जलउपयोग गुरुयोजना हस्तान्तरण गर्ने सम्बन्धमा ।
	2076.12.10	- खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा । - सुधारिएको चुल्हो निर्माण गर्ने सम्बन्धमा ।
	2077.02.05	- खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूको अन्तिम अनुगमन तथा सार्वजनिक परिक्षण सम्बन्धमा । - आ.व. ०७७०७८ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा । - गाउँपालिका समपुरक कोष सम्बन्धमा । - जलवायु परिवर्तन तथा अनुकुलन र विपद जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धी शिर्षक बजेट सम्बन्धमा ।
	2077.03.08	- जलउपयोग तथा जीविकोपार्जन गुरुयोजनाको स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा । - खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) व्यवस्थापन बोर्ड गठन सम्बन्धी निर्देशिका तयारी सम्बन्धमा । - गाउँपालिका खानेपानी सरसफाई तथा जीविकोपार्जन सम्बन्धीत निति सम्बन्धमा । - खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) व्यवस्थापन समिति गठन सम्बन्धमा । - प्रतिवद्धता बमोजिमको लैंगिक उत्तरदायि अनुकुलनको कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा सम्बन्धमा । - गाउँपालिकाको सहलगानी रकम विनियोजन सम्बन्धमा । - आ.व.०७७०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत सम्बन्धमा ।
२०७७-०७८	११	बैठकका निर्णयहरू
	२०७७।०४।१८	- वार्षिक कार्य सम्पादन मुल्यांकन अनुमोदन सम्बन्धमा । - जलश्रोत अधिकृतको करार संज्ञौता नवीकरण गर्ने सम्बन्धमा । - सहयोगी सँस्थाको करार संज्ञौता नवीकरण गर्ने सम्बन्धमा । - स्थानिय श्रोत व्यक्तिको करार संज्ञौता नवीकरण गर्ने सम्बन्धमा ।
	२०७७।०५।३०	- छोटो समयको लागि प्राविधिक राख्ने सम्बन्धमा । - चालु आ.व.का प्रस्तावित योजनाको प्रगती सम्बन्धमा । - दुनी बहुउपयोगी खानेपानी योजनाको विस्तृत सर्भेक्षण गर्ने सम्बन्धमा ।
	२०७७।०६।३०	- जीविकोपार्जन सम्बन्धी पुर्वाधार निर्माण गर्ने सम्बन्धमा । - कृषि व्यवसायिक योजना निर्माण तथा पुर्वाधार तयार गर्ने सम्बन्धमा । - पान्तोला दाडिम खानेपानी तथा सरसफाई योजना संचालन गर्ने सम्बन्धमा ।

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

		दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना संचालन गर्ने सम्बन्धमा ।
२०७७।०७।२५		- कार्तिक महिनासम्म सम्पन्न भएका गतिविधिहरूको समीक्षा सम्बन्धमा । - मंसिर महिनामा संचालन गरिने क्रियाकलापहरूको जानकारी सम्बन्धमा ।
२०७७।०९।१०		- मंसिर महिनासम्म सम्पन्न भएका गतिविधिहरूको प्रगति समीक्षा सम्बन्धमा । - पौष महिनामा संचालन गरिने क्रियाकलापहरूको जानकारी सम्बन्धमा । - एग्रोभेट स्थापना तथा संचालन सम्बन्धी तालिमको लागि सहभागी पठाउने सम्बन्धमा । - योजनाहरूको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा । - अपांगता तथा लैंगिक उत्तरदायी योजना निर्माण कार्यशाला गोष्ठी गर्ने सम्बन्धमा । - प्लाष्टिक घर निर्माण गर्ने सम्बन्धमा । - खानेपानी तथा स्वच्छता व्यवस्थापन बोर्ड बैठक बस्ने र कार्यशाला गोष्ठी गर्ने सम्बन्धमा । - छोटो अवधिको लागि जलस्रोत प्राविधिक व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा ।
२०७७।१०।१३		- पौष महिनाको प्रगति तथा गतिविधिहरूका समीक्षा सम्बन्धमा । ३ तारे पद्धतीमा स्तरउन्नती गर्ने विद्यालयहरू सम्बन्धमा । - आ व ०७७।०७८ वार्षिक कार्यक्रम संसोधन गर्ने सम्बन्धमा । - एग्रोभेट सहयोगको प्रस्तावना पेश गर्न लगाउने सम्बन्धमा ।
२०७७।११।०६		- माघ महिनाको सम्पन्न भएका गतिविधिहरूको प्रगति समीक्षा सम्बन्धमा । - फागुन महिनामा संचालन गरिने क्रियाकलापहरूको जानकारी सम्बन्धमा । - जीविकोपार्जन क्रियाकलाप संचालनको लागि आपुर्तिकर्ता सुचिकृत गर्ने सम्बन्धमा । - डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको निर्माण चरणको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा । - तालिममा सहभागी पठाउने सम्बन्धमा । - लेखा तथा वित्तिय अनुगमन सम्बन्धमा ।
२०७७।१२।१८		- फागुन र चैत्र महिनाको प्रगति तथा गतिविधिहरूका समीक्षा सम्बन्धमा । - सहयोगी संस्थाका कर्मचारीको कार्य महिना संसोधन सम्बन्धमा । - एग्रोभेट संचालनका लागि सामग्री सहयोगको प्रस्तावना सम्बन्धमा । - डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना सम्बन्धमा । - गाउँपालिका वास प्लान तयारी सम्बन्धमा । - योजनाहरूको अनुगमन र रकम भुक्तानी सम्बन्धमा । - विविध
२०७८।०१।२३		बैशाख महिनाको प्रगति तथा गतिविधिहरूका समीक्षा सम्बन्धमा

	८	- जेठ महिनाको कार्ययोजना सम्बन्धमा । - योजनाहरूमा कोभिड १९ का सुरक्षात्मक विधि अपनाई कार्य संचालन गर्ने सम्बन्धमा - कोभिड १९ विरुद्ध सुरक्षा तथा स्वास्थ्य सामग्री खरीद गर्ने सम्बन्धमा । - योजनाहरूको अनुगमन तथा सामाजिक परिक्षण गर्ने सम्बन्धमा । - विद्यालय शौचालयहरू अनुगमन तथा सामाजिक परिक्षण र रकम भुक्तानी सम्बन्धमा । - बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना सम्बन्धमा ।
	२०७८।०२।३ १	- जेठ महिनाको प्रगति तथा गतिविधिहरूको समिक्षा सम्बन्धमा । - आषाढ महिनाको कार्ययोजना सम्बन्धमा । - योजनाहरूमा कोभिड १९ का सुरक्षात्मक विधि अपनाई कार्य संचालन गर्ने सम्बन्धमा - योजनाहरूको अनुगमन तथा सामाजिक परिक्षण गर्ने सम्बन्धमा । - विद्यालय शौचालयहरू अनुगमन तथा सामाजिक परिक्षण र रकम भुक्तानी सम्बन्धमा । - बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना सम्बन्धमा । - क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने सम्बन्धमा । - आगामी आ व को कार्यक्रम सम्बन्धमा ।
	२०७८।०३।२ २	- आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रम अनुमोदन सम्बन्धमा । - सहयोगी संस्थासँग संझौता नविकरण सम्बन्धमा । - गाउँपालिका वास बोर्ड ईकाई स्थापना गर्ने सम्बन्धमा । - सहयोगी व्यक्ति छनौट प्रक्रिया सम्बन्धमा । - पानी परिक्षण स्टेशन स्थापना सम्बन्धमा ।
२०७८-०७९	११	बैठकका निर्णयहरू
	२०७८।०४।२५	- आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ वार्षिक कार्यक्रम कार्य सम्पादन मुल्यांकन सम्बन्धमा । - सप्लायर्स सुचिकृत हुन आउने सुचना सम्बन्धमा ।
	२०७८।०५।२२	- आ व ०७७/०७८ को प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा । - वार्षिक कार्यसम्पादन मुल्यांकन समिक्षा र जलश्रोत अधिकृतको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा । - योजनाको लागत स्टीमेट प्रस्तुत पहिलो अनुगमन तथा सामाजिक परिक्षण र संझौता गर्ने सम्बन्धमा । - स्थानिय श्रोत व्यक्तिहरू परिचालन गर्ने सम्बन्धमा । - पानी परिक्षण व्यक्ति छनौट सम्बन्धमा । - खानेपानी तथा सरसफाई प्राविधिक सम्बन्धी ४२ दिने तालिम सहभागी छनौट सम्बन्धमा । - जीविकोपार्जन क्रियाकलाप संचालन सम्बन्धमा । - योजनाहरूलाई पुर्ण सरसफाई युक्त घोषणा गर्न तयारी सम्बन्धमा ।

२०७८।०६।१४	● श्रावण भदौ र असोजको प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा । ● वास ईकाईका कर्मचारीहरुको मासिक कार्यसम्पादन समिक्षा र म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा । ● योजनाहरुको अन्तिम सामाजिक परिक्षण तथा अनुगमन गर्ने सम्बन्धमा । ● जीविकोपार्जन क्रियाकलाप संचालन सम्बन्धमा । ● योजनाहरुलाई पुर्ण सरसफाईयुक्त र विद्यालयलाई तीन तारे घोषणा गर्ने तयारी सम्बन्धमा । ● परियोजना नतिजा सम्बन्धी पार्श्वचित्र बनाउन सुचना प्रकाशन गर्ने सम्बन्धमा ।
२०७८।०८।२०	● २०७८ मंसीर महिना सम्मको प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा । ● आगामी महिनामा गरिने क्रियाकलापहरुको कार्ययोजना सम्बन्धमा । ● खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा ।
२०७८।०९।०८	● २०७८ मंसीर महिना सम्मको प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा । ● आगामी महिनामा गरिने क्रियाकलापहरुको कार्ययोजना सम्बन्धमा । ● स्थानिय श्रोत व्यक्तिहरुको करार सेवाको म्याद थप सम्बन्धमा । ● खानेपानी तथा सरसफाई प्राविधिक तालिमका सहभागी अनुमोदन सम्बन्धमा । ● भिडियो डकुमेन्ट्री बनाउने प्रस्तावना स्वीकृति सम्बन्धमा । ● वास ईकाई अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा ।
२०७८।१०।२७	● २०७८ माघ महिना सम्मको प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा । ● आगामी महिनामा गरिने क्रियाकलापहरुको कार्ययोजना सम्बन्धमा । ● आ व ०७८/०७९ को वार्षिक कार्यक्रम संसोधन सम्बन्धमा । ● वास ईकाईलाई निरन्तरताको लागि अनुरोध गर्ने सम्बन्धमा । ● स्थानिय श्रोत व्यक्तिको करार सेवाको म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा ।
२०७८।११।०६	● प्लाष्टिक घर मर्मत गर्ने सम्बन्धमा
२०७८।१२।१०	● २०७८ फागुन महिना सम्मको प्रगति समिक्षा र आगामी महिनामा गरिने क्रियाकलापहरुको कार्ययोजना सम्बन्धमा । ● विद्यालय सरसफाई सुचक अनुगमन सम्बन्धमा । ● स्थानिय श्रोत व्यक्तिको करार म्याद थप गर्ने सम्बन्धमा । ● सहकारी र उस संजालबाट सहकारी शिक्षा कार्यक्रम संचालन सम्बन्धमा । ● NWASH अन्तर्गत सर्वेक्षण गर्न बाँकी कार्य सम्बन्धमा । ● योजनाहरुको म्याद थप सम्बन्धमा ।
२०७९।०१।११	● प्रगति समिक्षा र वार्षिक कार्यक्रमको बाँकी क्रियाकलापहरु संचालन सम्बन्धमा । ● परियोजना व्यवस्थापन समितिको भुमिका प्रति आभार प्रकट सम्बन्धमा ।
२०७९।०२।२५	● २०७८ जेठ महिना सम्मको प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा । ● आगामी महिनामा गरिने क्रियाकलापहरुको करार सेवाको म्याद थप सम्बन्धमा ● गाउँपालिका परियोजना सम्बन्धी डकुमेन्ट्री प्रशारण गर्ने सम्बन्धमा ।

		पुर्जीगत तर्फको बजेट सिचाई पोखरी निर्माण र विद्यालय तारमा योजनामा फरफारक गर्ने सम्बन्धमा ।
--	--	--

४. सहकार्य

परियोजना कार्यान्वयनको क्रममा गाउँपालिका स्तरमा विभिन्न साभेदारहरुको बीचमा सहकार्य गरिएको थियो । समुदाय बाहेक गाउँपालिका स्तरमा सक्रिय विभिन्न परियोजनाहरु, गैर सरकारी संघसंस्थाहरु, विकास साभेदारहरु, गाउँपालिकाका विभिन्न विषयगत शाखाहरूसँग समेत परियोजना तेस्रो चरणको अवधिमा निम्न बमोजिम सहकार्य तथा लागत साभेदारी गरिएको छ ।

तालिका ६.१: परियोजनासँग सम्बन्धित कृयाकलापहरुमा सहकार्य

क्र.सं.	निकायको नाम	कार्यक्रम	सहकार्यको प्रकार	सहकार्यको रकम रु. (वा बराबर)
१	नेपाल प्रहरी चौकी बेस्तडा शाखा	विभिन्न दिवस तथा अभियानहरु	कार्यक्रम मर्यादित बनाउन मानविय श्रोत परिचालन तथा सल्लाह सुझाव	०।००
२	समुदायमा आधारित संस्था महासंघ नेपाल बेस्तडा	विभिन्न दिवस तथा अभियानहरु संचालन	आर्थिक, प्राविधिक तथा मानविय जनशक्ति परिचालन	३००००।००
३	सुनौला १००० दिन (सुआहारा कार्यक्रम) एभरेष्ट क्लब, दैलेख	विभिन्न दिवस तथा अभियानहरु संचालन	आर्थिक, प्राविधिक तथा मानविय जनशक्ति परिचालन	२५०००।००
४	कारितास नेपाल/ एकता फाउन्डेसन नेपाल	विभिन्न दिवस तथा अभियानहरु संचालन	आर्थिक, प्राविधिक तथा मानविय जनशक्ति परिचालन	२५०००।००
५	सामाजिक सेवा केन्द्र (सोसेक) नेपाल, दैलेख	विभिन्न दिवस तथा अभियानहरु संचालन	आर्थिक, प्राविधिक तथा मानविय जनशक्ति परिचालन	१००००।००
६	हेल्थेदास नेपाल	विभिन्न दिवस तथा अभियानहरु संचालन	आर्थिक, प्राविधिक तथा मानविय जनशक्ति परिचालन	१००००।००

५. आइपरेका समस्याहरू

ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना यस भगवतीमाई गाउँपालिकामा परियोजनाको पहिलो चरणदेखि नै साविकको मेहेलतोली गा वि स बाट काम गर्दै परियोजनाको तेश्रो चरणमा आईपुग्दा सम्म देशको राज्य पुन संरचना हुँदै गर्दा यस पालिकाको सबै वडामा खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता, जीविकोपार्जन, जलवायु परिवर्तन/ अनुकुलन र सँस्थागत विकास र सुशासनमा काम गर्दै आएको छ । परियोजनाले काम गर्दा यस पालिकामा देखीएका सामान्य देखी ठुला ठुला समस्याहरू भोग्दै आएको छ । खासगरी उपभोक्ता समिति गठनको विवाद, मुहान विवाद, छोटो समयको प्राविधिक छनौटको विवाद, संरचना निर्माणको लागी जग्गा विवाद जस्ता विवादहरू कार्यसंचालन गर्दा आँउदा कार्य संचालन छिटो तथा छरितो नहुने र कार्यसंचालन गर्नको लागी कर्मचारीलाई असहज हुने देखिएको छ ।

तालिका ७.१: आइपरेका समस्याहरू तथा समाधानका प्रयासहरू

क्र.सं.	समस्याहरू	समाधानका प्रयासहरू
१.	● मुहान विवादले योजनाको विस्तृत सर्भेक्षणको कार्य रोकिनु ।	● वडा नं. १ भलाम्ने गौथलि खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको मुहान विवाद टुँगो नलगाई गुरुयोजनामा पहिलो प्राथमिकतामा राख्दा सर्भे कार्य रोकिएकोले २ ना न पाको विन्दवासिनी तथा भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. १ बीच छलफल गरी योजना संचालन गरेको
२.	● सार्वजनिक धारामा आधारित खानेपानी तथा सरसफाई योजना निर्माण गर्ने निर्णय गर्नु	● भगवतीमाई गाउँपालिकाको एक घर एक धाराको निति विपरित वडा नं. ५ लाप्काखोला धारा खानेपानी तथा सरसफाई योजनालाई उपभोक्ता समितिबाट सार्वजनिक धारामा आधारित योजना निर्माण गर्ने निर्णय भएपछि गाउँकार्यपालिकाबाट पुनः निर्णय गरि एकघर एकधारामा आधारित योजना निर्माण गरिएको ।
३.	● निजि धारा निर्माण गर्न समुदायले नमान्नु	● संझौता अनुसार खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरूमा संरचना निर्माण भईसकेपनि निजिधारा बनाउनको लागी समुदायले परियोजनाबाट आशा गरेकोले पुन निजिधारा बनाउनको लागी आमभेलाबाट सहजीकरण गरी धारा बनाउनको लागी प्रयास गरेको
४.	● उपभोक्ता समिति गठनमा विवाद	● डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको उपभोक्ता समिति गठन गर्दा मुख्य पदमा विवाद सिर्जना भएकोले पटक पटकको सर्वदलिय बैठकबाट ३ महिना पछि मात्र उपभोक्ता समिति गठन भएको ।
५.	● मुहान विवाद भएको	● डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको विवादित मुहानको ३५ दिने सुचना सार्वजनिक गर्दा पनि मुहानमा दावी नभएको तर

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

		सर्भे गर्दा धेरै जसो मुहानहरु विवाद भइ सर्भे कार्यमा अवरोध भएको र वडा कार्यालयको सहजीकरणमा
६.	कोभिड १९ कोरोना भाईरसका कारण योजनाहरु निर्माण कार्य प्रभावित भएको ।	विश्वभरी फैलिएको कोरोना भाईरसले गर्दा देशभरीको लामो समयको बन्दाबन्दीका कारण निर्माण सामग्री ढुवानीमा असर गरेको हुँदा जिल्ला प्रशासन कार्यालय दैलेखबाट पास स्वीकृत गरी निर्माण कार्यमा सहजीकरण गरिएको ।
७.	मुहान दर्ता नभइ योजना निर्माण भएको	गाउँपालिका जलस्रोत समितिको गठन नभएकोले मुहान दर्ता नभई योजना निर्माण गरिएकोमा जलस्रोत नियमावलि २०७५ तयार गरी मुहान दर्ता कार्य गरिएको ।
८.	पुर्ण सरसफाईयुक्त योजनाक्षेत्र घोषणा गर्न कठिनाई	परियोजनाको ४० प्रतिशत योजनाहरुलाई पुर्ण सरसफाईयुक्त योजना क्षेत्र घोषणा गर्नको लागी वडा तथा पालिकास्तरीय खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति परिचालन गरि पुर्ण सरसफाई युक्त योजनाक्षेत्र घोषणा गरिएको

अनुसूची १: परियोजना त्सेमो चरणमा यस गाउपलिकामा सम्पन्न योजनाको विवरण (आर्थिक वर्ष २०७२/०७३को साविक गाविसहरुको विवरण समेत)

योजनाको नाम	वडा नं.	योजनाको प्रकार	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	योजनाको कुल लागत	विभिन्न पक्षको योगदान				आर्थिक वर्ष
						नेपाल सरकार	फिनल्याण्ड/ड्यु	स्थानीय सरकार	उपभोक्ता (नगद/श्रम)	
खानेपानी तथा सरसफाइ योजना										
विजयनाउला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	४	ग्राभिटी	१२५	८५५	५९९०८९६	२१९६५१२	१८५२८६९	३८३६१०	१६१७९०५	०७३/०७४
भाल्जेवाला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	४	ग्राभिटी	६८	४५१	४२६६८०४	१५५१८८५	१४१५६६५	२६६६८१	१०३२५८३	०७३/०७४
सिमाखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	४	ग्राभिटी	२६	१५४	१११८३५९	२७१००३	४३६८६२	७४७६५	३३५७२९	०७४/०७५
तुर्सु खानेपानी तथा सरसफाई योजना	४	ग्राभिटी	१२६	८४९	२०८३७२७	५७८००१	७२८८६६	१५३५४२	६२३३१९	०७४/०७५
पहडने भुतभुते खानेपानी तथा सरसफाई योजना	४	ग्राभिटी	३९	२१५	१३५७१०	३३१४५	५७०६३	८८६२	३६६४१	०७४/०७५
भुवाल्नेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	५	ग्राभिटी	९७	५९५	६८११४२२	१७५३१०५	२४४२३१८	५१३५७८	२१०२४२०	०७५/०७६
पुरानोपानी पातिविस्सा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	६	ग्राभिटी	११०	६५९	७७३०६५५	१९६६१६१	२७५८१८४	५७७८७०	२४२८७४०	०७५/०७६
लाप्काखोला धारा सरसफाई संरचना निर्माण	५	सरसफाई	१७५	१०११	३३२२६८	१०००००	०	७०००	२२५२६८	०७५/०७६
खोर खानेपानी तथा सरसफाई योजना	७	ग्राभिटी	७७	४९४	५१९१२९९	६६३४८२	१८६६९९३	११०३४३४	१५५७३१०	०७६/०७७
लाप्काखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	५	ग्राभिटी	१६८	९९५	१२१६२९७४	१४६७५६१	४१४८६३१	२६१८७३९	३९२८०४३	०७६/०७७
भहलाम्ने गौथली खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	ग्राभिटी	११७	६८०	८१०८९१२	६९७६०४	३२५८७८२	१७३३०८४	२४१९४४२	०७६/०७७
जारछापे खानेपानी तथा सरसफाई योजना	६	ग्राभिटी	४१	२६७	४०६८०३२	९००७३५	८०२४२७	९२९४६७	१४३५४०४	०७७/०७८
बुकीमुल खानेपानी तथा सरसफाई योजना	६	ग्राभिटी	२१६	१४६९	१८९५९९७०	१४४५७२८	७५९००७३	४२७८२२७	५६४५९४२	०७७/०७८
डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना	२	ग्राभिटी	२९६	१९२८	१७४४७२३१	५९०१८७२	३५०००००	३४८९४४६	४५५५९१३	०७७/०७८
भेरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	६	ग्राभिटी	४५	३१२	४८११४६८	२४९६९५५	५००००	९६२२९३	१३०२२२०	०७७/०७८
लामीछहरी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	ग्राभिटी	९६	५६३	८५४८९७३	३३०५०६५	१५००००	२६९७१३७	२३९६७७०	०७८/०७९
रानीवन खानेपानी तथा सरसफाई योजना	५	ग्राभिटी	४४	२८०	३९८७५८०	१७११५४१	१६२२१२	१०९५५१२	१०५४३१८	०७८/०७९
पान्तोला दाडिम खानेपानी तथा सरसफाई योजना	५	ग्राभिटी	५१	२७६	४१२५०३०	१७५४८२७	२५००००	९३८७०८	११८१४५४	०७८/०७९
रिठ्ठा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	६	ग्राभिटी	१२०	८४७	८३३९११९	४३७४३७२	१०००००	१६६७८२४	२१९६९२३	०७७/०७८
सुर्यपानी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	७	ग्राभिटी	५६	३३८	४६९८३४१	२२८६४०१	५००००	९३९६६८	१४२२२७१	०७७/०७८
दुनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	७	ग्राभिटी	६४	३८४	७८७२८१५	२७५००००	०	२९८९८५१	२१३२९६३	०७८/०७९
बुदेदाल्का खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	३५	१८२	५८५२९५	७८३४८	१४००००	१९१३१३	१७५६३४	०७८/०७९

Comment [NPW1]: मर्मत सम्भार कोष, संरचना: इन्टेक, ट्यांकी, पाइप, धारा संख्या : अर्को सिट मा, water quality test, UC composition

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

ढाँडमेला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	२२	११६	५०९६५१	९०७२९	१३००००	१३५०००	१५३९२२	०७८/०७९
साईमेला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	१०५	५७६	१६८४८५६	३५९५७०	४९४९५०	२०२१८४	६२८१५२	०७८/०७९
पागरपानी खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	४	ग्राभिटी	५४	२५२	८६९६१५	१४६९६३	२०००००	२४००००	२८२६५२	०७८/०७९
खण्डखोला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	५५	२६६	५४९८५१	१०००००	१४००००	१४४८३८	१६५०१३	०७८/०७९
सिमाखोला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	४	ग्राभिटी	२६	१५४	३८७२३०	४६०५१	६०२७८	११६१८१	१६४७२०	०७८/०७९
भक्रेमुल खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	९०	४७३	१०३२५७८	२१३०००	२०००००	३०१८७७	३१७७०१	०७८/०७९
कोटकाटिया खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	४	ग्राभिटी	५१	२७१	५७८५०१	९२५६०	१३४४७६	१७३५५०	१७७९१५	०७८/०७९
भाल्जेवाला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	४	ग्राभिटी	१२५	८५५	४२३६२४	८०२००	१०००००	११६३२४	१२७१००	०७८/०७९
सिस्नेखोली खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	६२	३२१	६२१४३०	८०३७५	८५०००	१७४०००	२८२०५५	०७८/०७९
तुर्सेनी तपतपे खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	३३	१५८	४७५७५४	८००००	११५०००	१३६६९७	१४४०५७	०७८/०७९
विजयनाउला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	४	ग्राभिटी	१२५	८५५	५५१८३५	७००८८	१२००००	१७५०००	१८६७४७	०७८/०७९
ठाटाठाडकुला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	८२	४३२	४१६५१३	१०००५४	७००००	११३०००	१३३४५९	०७८/०७९
पाल्तपानी खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	ग्राभिटी	३६	२०४	३९४८४२	६५४२९	९५३००	१०५०००	१२९११३	०७८/०७९
तुर्से खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	४	ग्राभिटी	१२६	८४९	१९४०३६४	५५७९८४	३५०१४५	४४९४३५	५८२८००	०७८/०७९
जम्मा:			३०५८	१८७३७	१४५९६९१२०	३९८०९३२२	३३७०५९४९	२९७५३९६१	४२६९९८८८	
सिँचाई / बहुउपयोगी योजना										
सहडे सिचाई योजना	४	कुलो	१८२	१०९२	७९३४७१२	२१८२०४६	१६०८४२३	१७६३८२९	२३८०४१४	०७५/०७६
आडखोला सिचाई योजना	६	कुलो	९१	७११	९६३५४३४	७१००४१	३७२७७१७	२१०८९७०	३०८८७०६	०७७/०७८
तुलोपगनाथ बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	ग्राभिटी	७१	४३८	६२३४८१७	३१००५०४	१५००००	१२४६९६३	१७३७३५०	०७७/०७८
दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	७	ग्राभिटी	१३२	५४०	१००७११२७	८०००००	४५५९६३६	२०३६९३१	२६७४५५९	०७८/०७९
जम्मा:			४७६	२७८१	३३८७६०९०	६७९२५९१	१००४५७७७	७१५६६९३	९८८१०२९	
संस्थागत शौचालय										
कालिका मा वि सरसफाई संरचना निर्माण	४			३८१	२१०६२०	३८३७४	१६१६२६	०	१०६२०	०७४/०७५
भगवती मा वि शौचालय निर्माण	५	शौचालय		४५०	३९३९५०	३०००००	०	२१०००	७२९५०	०७५/०७६
नेपाल राष्ट्रिय आ विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	७	शौचालय		२१३	३९२८३९	३०००००	०	२१०००	७१८३९	०७५/०७६
कालिका माध्यमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	४	शौचालय		४३३	१८४१७६९	५९४११५	५४१३४७	३४५०००	३६९३०७	०७७/०७८
जनता माध्यमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	२	शौचालय		३६५	५१५५५२	१९५३९७	५८०००	१५४६६५	१०७४९०	०७७/०७८
जनता प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	६	शौचालय		६०	४९४१३७	१९५१५६	५०४००	१४८२४१	१००३४०	०७७/०७८
लक्ष्मी प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	६	शौचालय		१८५	५०८६४४	१४४४४	२३३९४५	१५२५९३	१०७५६२	०७७/०७८
भगवती प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	५	शौचालय		२१६	५१००२१	०	१८२६५५	२२५३१२	१०२०५४	०७७/०७८
ज्वाला प्राथमिक विद्यालय शौचालय मर्मत योजना	१	शौचालय		१२७	३४५३२६	७२६०३	१०००००	१०३५९८	६९१२५	०७८/०७९

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

सरस्वति माध्यमिक विद्यालय शौचालय मर्मत योजना	१	शौचालय		४६७	६१०४३४	१५००००	१५५२१७	१८०७४०	१२४४७७	०७८/०७९
जनता प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	७	शौचालय		२६०	११०२७१३	३४२६८६	२०००००	३३०८१४	२२९२१३	०७८/०७९
खडकदेवी प्राथमिक विद्यालय शौचालय मर्मत योजना	३	शौचालय		२७४	५६९८४३	९५४५६	१०००००	२७८३०९	९६०७८	०७८/०७९
जम्मा:				३४३१	७५०३८४८	२२९८३३१	१७८३१९०	१९६१२७२	१४६१०५५	
सुधारिएको चुल्हो										
माटोको चुल्हो (मातृभूमी)	६,७	नया	६७४	३७७८	२२६७९०४	४९८२३०	५९६५३६	५३५६४०	६३७४९८	०७८/०७९
माटोको चुल्हो (अन्य)	४,५	नया	८५७	४८२४	९७१५१४	२१५६०८	२३१९१२	१५३०००	२९८३९०	०७५/०७६
जम्मा:			१५१९	८६१३	२९७५४४७	६८३४९९	७२०९५८	७०३६००	८६७३९०	१५१९
जीविकोपार्जन पूर्वाधार										
मन्थर प्लाष्टिक घर निर्माण	४	नया	२५	१४३	१२९५०००	३०००००	३०००००	५५००००	१४५०००	०७६/०७७
भेरेखोला प्लाष्टिक घर निर्माण	६	नया	२४	१४२	१८३८४९१	३७२६४५	३५४५१२	६२९०७३	४८२२६१	०७७/०७८
खोर प्लाष्टिक घर निर्माण	७	नया	२५	१४८	१७८८८२१	३९०३०४	३९०३०४	६४५३१६	३६२८९७	०७७/०७८
तुलोपगनाथ प्लाष्टिक घर निर्माण	१	नया	९	६३	८१९३९०	१८५५६५	२०९३१६	२४५८१७	१७८६९२	०७७/०७८
काढा प्लाष्टिक घर निर्माण	६	नया	१७	१०२	९००३२७	२२८१५७	२०००००	३६०१३१	११२०३९	०७८/०७९
काँडा सिचाई पोखरी निर्माण	६	नया	५९	३४८	८५६११०	२२८०५५	२०००००	२५६२०९	१७१८४६	०७८/०७९
जम्मा			१५९	९४६	७४९८१३९	१७०४७२६	१६५४१३२	२६८६५४६	१४५२७३५	०

Comment [NPW2]: Ward wise number with type

अनुसूची २: परियोजना तेस्रो चरणमा संचालित बिभिन्न क्षमता विकास कार्यक्रमको विवरण

क्र.सं.	संचालित तालिमको प्रकार	तालिम संख्या	दलित महिला	दलित पुरुष	जनजाती महिला	जनजाती पुरुष	अन्य महिला	अन्य पुरुष
१.	जिल्ला स्तरीय चौमासिक समिक्षा कार्यक्रम	१	२	२	२	२	२३	४७
२.	बालकलव तथा शिक्षकहरुका लागी खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि तालिम	८	३	५	०	०	२४	३४
३.	पुर्ण सरसफाई सम्बन्धी सामग्री वितरण प्रणाली सम्बन्धी तालिम	२	२	५	१	३	२३	३१
४.	विभिन्न सरोकारवालाहरुका लागी खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी अभिमुखीकरण	३	६	९	२	३	३४	४२
५.	गाउँपालिकास्तरमा पुर्ण सरसफाई तथा सेनेटरी प्याड निर्माण सम्बन्धी तालिम	१	५	०	१	०	२१	०
६.	वडास्तरीय पुर्ण सरसफाई, तथा सेनेटरी प्याड निर्माण सम्बन्धी तालिम	७	१८	०	३	०	८४	०
७.	गाउँपालिका स्तरीय पुर्ण सरसफाई सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना निर्माण कार्यशाला गोष्ठी	१	४	३	१	०	१६	२४
८.	वडा पालिका स्तरीय पुर्ण सरसफाई सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना निर्माण कार्यशाला गोष्ठी	१	२३	१४	३	४	५६	७२
९.	गाउँपालिकास्तरीय अनुगमन तथा सार्वजनिक परिक्षण सम्बन्धी क्रियाकलापहरु संचालन	२४	२८७	३०९	४४	३९	८४०	७८९

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

१०.	योजनास्तरमा गरिने अनुगमन तथा सार्वजनिक परिक्षण सम्बन्धी क्रियाकलापहरू संचालन	५३	३२९	२८१	३७	४१	९७८	९२८
११.	गाउँपालिका तथा वडापालिकाका जनप्रतिनिधीहरूका लागी क्षमता विकास तालिम	३	२२	१९	४	२	२७	४९
१२.	सम्पन्न भएका योजनाहरूको दिगोपनाका क्रियाकलाप संचालन	६	२१	१८	२३	२७	७८	९७
१३.	पानी सुरक्षा योजना निर्माण तथा मर्मत संभार कार्यविधि निर्माण सम्बन्धी तालिम संचालन	२७	४१	३६	४	७	१०४	११७
१४.	तीन तारे विद्यालय निर्माणका क्रियाकलाप संचालन	४	४	१२	०	०	१७	४१
१५.	नमुना योजना घोषणा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	८	१०२	११४	३१	४३	३०१	३३२
१६.	पुर्ण सरसफाई सम्बन्धी पालिका स्तरीय तालिम संचालन	१४	४९	६१	६	९	११९	१४८
१७.	वडा स्तरीय पुर्ण सरसफाई सम्बन्धी तालिम	३	४	१६	५	६	४६	७३
१८.	गाउँपालिका प्रतिनिधि तथा सरोकारवालालाई पालिकास्तरीय पुर्ण सरसफाई तालिम	८	३	५	०	०	२४	३४
१९.	विध्यालयमा CCA,DRR सम्बन्धि नक्सांकन र क्षमता विकास तालिम	८	३	५	०	०	२४	३४
२०.	तीन तारे विध्यालयको दिगोपना सम्बन्धि तालिम,गोष्ठि	२	९	१६	३	१	४५	४८
२१.	गाउँपालिका स्तरीय महिनावारी स्वच्छता र पुर्ण सरसफाई सम्बन्धि योजना तर्जुमा गोष्ठि	१	२	२	२	२	२३	४७
२२.	IEC समाग्रीहरू तयारी, प्रचार प्रसार क्रियाकलापहरू	८	३	५	०	०	२४	३४

अनुसूची ३ : परियोजनाको सहयोगमा उत्पादन गरिएका प्राविधिक जनशक्ति को विवरण

क. मर्मत सम्भार कार्यकर्ताहरू

क्र.सं.	तालिम प्राप्त व्यक्तिको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१.	चक्र बहादुर खडका	१० दिन		√	रिड्डा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ कट्टी	
२.	कृष्ण बहादुर चन्द	१० दिन		√	पान्तोला दाडिम खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -५ पान्तोला	
३.	कर्ण बहादुर थापामगर	१० दिन		√	रानीवन खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -५ बडालेक	
४.	शेर बहादुर खत्री	१० दिन		√	भैरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ चिपिनतडा	
५.	दल बहादुर खड्का	१० दिन		√	ठुलोपगनाथ खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -१ पगनाथ	
६.	मान बहादुर थापा	१० दिन		√	ठुलोपगनाथ खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -१ पगनाथ	
७.	भक्त बहादुर थापा	१० दिन		√	लामीछहरी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -१ गन्म	
८.	जगत बहादुर थापा	१० दिन		√	लामीछहरी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -१ गन्म	

१.	तुलाराम वि क	१० दिन	✓	सुर्यपानी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई - ७ पानीमुल	
१०.	डम्बर बहादुर थापा	१० दिन	✓	दुनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -७ घोडदाउने	
११.	ओमन वि क	१० दिन	✓	दुनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -७ घोडदाउने	
१२.	खडक बहादुर थापा	१० दिन	✓	दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -७ खगेना	
१३.	विष्णु वि क	१० दिन	✓	दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -७ खगेना	
१४.	पदम वि क	१० दिन	✓	पैयाओडारी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -५ थुवा	
१५.	गणेश बहादुर विश्वकर्मा	१० दिन	✓	रिठ्ठा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ कट्टी	
१६.	नगेन्द्र बहादुर केसी	७ दिन	✓	कोटकाटिया खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -४ मन्थर	
१७.	गणेश प्रसाद रेग्मी	७ दिन	✓	बुदेदाल्का खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ मेहलतोली	
१८.	हर्क बहादुर रेग्मी	७ दिन	✓	ठाँटाठाडकुला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ मेहलतोली	
१९.	विरेन्द्र बहादुर हमाल	७ दिन	✓	भाल्जेवाला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -४ डौरी	
२०.	थिर बहादुर खड्का	७ दिन	✓	ढाँडमेल खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ पुग्या	
२१.	प्रेम बहादुर कामी	७ दिन	✓	तुर्सेनी तपते खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ मेहलतोली	
२२.	जय प्रसाद जैसी	७ दिन	✓	खण्डकखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ मेहलतोली	
२३.	धन बहादुर खड्का	७ दिन	✓	भक्रेमुल खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ रातामाटा	
२४.	पदम रोकाम	७ दिन	✓	बुकीमुल दुनीपाटा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ दुनीपाटा	
२५.	पदम वि क	१० दिन	✓	भहलाने गौथली खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -१ पगनाथ	
२६.	निरक अधिकारी	१० दिन	✓	भहलाने गौथली खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -१ पगनाथ	
२७.	रुद्र बहादुर रोकाम	७ दिन	✓	बुकीमुल काँढा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ काँढा	
२८.	मान बहादुर रोकाम	७ दिन	✓	बुकीमुल माझगाउँ खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ माझगाउँ	
२९.	जयन्ते सिंह	७ दिन	✓	बुकीमुल अल्याना खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ चिपिन	
३०.	भगिराम खड्का	७ दिन	✓	बुकीमुल तिमिलसैना खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ तिमिलसैना	
३१.	मनविर कामी	७ दिन	✓	सिमाखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -४ तुर्षु	
३२.	नविन कुमार वि सि	७ दिन	✓	विजयनाउला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -४ मन्थर	
३३.	मोहन बहादुर थापा	७ दिन	✓	कोटकाटिया खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -४ मन्थर	
३४.	खडक बहादुर बुढा	७ दिन	✓	तुर्षु खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -४ तुर्षु	
३५.	दान बहादुर खड्का	७ दिन	✓	साईमेल खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ पुग्या	
३६.	हस्त बहादुर वि क	७ दिन	✓	पाल्तपानी खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ रातामाटा	

३७.	कृष्ण प्रसाद जैसी	७ दिन		√	सिस्नेखोली खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -३ मेहलतोली	
३८.	शेर बहादुर शाही	१० दिन		√	खोर खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -७ बडाभैरव	
३९.	कलम बहादुर शाही	१० दिन		√	खोर खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -७ बडाभैरव	
४०.	प्रेम बहादुर मगर	१० दिन		√	जारछापे खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ मगरगाउँ	
४१.	कृष्ण बहादुर रोकाय	१०दिन		√	बुकीमुल अल्याना खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ चिपिन	
४२.	राम बहादुर थापा	१०दिन		√	बुकीमुल अल्याना खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -६ चिपिन	
४३.	हर्क बहादुर शाही	१०दिन		√	लाप्काखोला धारा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -५ मलुका	
४४.	काली बहादुर शाही	१०दिन		√	लाप्काखोला धारा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -५ मलुका	
४५.	नरतम रावत	१०दिन		√	डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -२ रुम	
४६.	लक्ष्मीराम शर्मा	१०दिन		√	डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई -२ रुम	
४७.	कल्पना सिंह	१०दिन	√		पुरानोपानी पातिविसा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई - ६ शनिगाउँ	
४८.	आईते वि क	१०दिन		√	पुरानोपानी पातिविसा खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई - ६ शनिगाउँ	
४९.	गंगा खड्का	१०दिन		√	भुवाल्नाखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई - ५ कट्टी	
५०.	डिल बहादुर खड्का	१०दिन		√	भुवाल्नाखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई - ५ कट्टी	
५१.	राम बहादुर थापा	१०दिन		√	पहडने भुतभुते खानेपानी तथा सरसफाई योजना, भगवतीमाई - ४ मन्थर	

ख. खानेपानी तथा सरसफाई प्राविधिकहरु

क्र.सं.	तालिम प्राप्त व्यक्तिको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१	ओमन बहादुर वि.क.	४२ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -७ बडाभैरव	
२	रमेश रोकाय	४२ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -६ चिपिन	
३	कृष्ण बहादुर रोकाय	४२ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -६ चिपिन	
४	विष्णु वि.क.	४२ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -७ बडाभैरव	

ग. सुधारिएको चुल्हो निर्माण प्रवर्द्धकहरु

क्र.सं.	तालिम प्राप्त व्यक्तिको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१.	गणेश बहादुर थापा	६ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -२	
२.	हेम बहादुर राना	६ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -५	९८००५८०१७९
३.	बखत बहादुर वि क	६ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -५	९८२२५५९८६७
४.	फुलमाया विक	६ दिन	√		नौमुले गाउँपालिका -८	९८०५१५१२७२
५.	युवक शाही	६ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -८	९८१५५८६७११
६.	गणेश चन्द	६ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -८	९८००४९४३३७
७.	हरि बहादुर चन्द	६ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -८	९८००५९६१६४
८.	तेज बहादुर वि क	६ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -८	९८१३४५१७८५
९.	राम बहादुर खड्का	६ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका-६	९८६८१२२८५२
१०.	बिष्णु योगी	६ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -६	९८४४८९५४३७
११.	धन बहादुर रोकाय	६ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -६	९८२६५३०९९६
१२.	दिपक कठायत	६ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -६	९८६८१५७३२९
१३.	नारायण बुढा	६ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -६	९८१२५८६६१५

१४.	दिपक बहादुर रोकाय	६ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका -६	९८६८१५७३२९
१५.	हरि बहादुर कार्की	६ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -१	९८२२४१४९१४
१६.	मिलन रामजाली	७ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -२	
१७.	ऐन बहादुर सलामीमगर	७ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -२	
१८.	युवराज खत्री	७ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -२	
१९.	हस्त बहादुर रामजालीमगर	७ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -२	
२०.	चन्द्र बहादुर रेगामीमगर	७ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -२	
२१.	देव बहादुर दर्लामीमगर	७ दिन		√	नौमुले गाउँपालिका -२	
२२.	रंग बहादुर शाही	७ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -४	
२३.	अमर बहादुर थापा	७ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -४	
२४.	धर्मराज जैसी	७ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -४	
२५.	भरत बहादुर शाही	७ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -४	
२६.	योगेन्द्र रिजाल	७ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -४	
२७.	रत्न प्रसाद जैसी	७ दिन		√	भैरवी गाउँपालिका -४	
२८.	दिपक रोकाय	७ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका-६	९८६८१५७३२९
२९.	टिकाराम थापामगर	७ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका-५	९८१२५३४११५
३०.	मनकुमारी थापामगर	७ दिन	√		भगवतीमाई गाउँपालिका-५	९८१५५९६४५९
३१.	गोपाल बहादुर मगर	७ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका-६	९८६४७९५७३९
३२.	गणेश बहादुर चन्द	७ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका-५	९८६८०९५४७९
३३.	बाल बहादुर विटालु	७ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका-६	९८१९५४७७४५

घ. स्थानीय स्रोत व्यक्तिहरु

क्र.सं.	तालिमप्राप्त व्यक्तिको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१.	नविन दाहाल			√	भगवतीमाई गाउँपालिका -६ कट्टी	
२.	खम्बिरा रोकाय		√		भगवतीमाई गाउँपालिका -६ चिपिन	
३.	सुनिता शाही		√		भगवतीमाई गाउँपालिका -२ रुम	
४.	निर्मला खड्का		√		भगवतीमाई गाउँपालिका -५ कट्टी	
५.	सपना खड्का		√		भगवतीमाई गाउँपालिका -३ मेहलतोली	
६.	भोजबीर थापामगर			√	नौमुले गाउँपालिका -१	
७.	यज्ञ प्रसाद रिजाल			√	भैरवी गाउँपालिका -५	
८.	प्रदिप कुमार कडेल			√	भैरवी गाउँपालिका -६	
९.	रत्ना थापा मगर		√		नौमुले गाउँपालिका -५	
१०.	अस्मिता कुमारी विष्ट		√		भैरवी गाउँपालिका -२	
११.	लक्ष्मी मल्ल		√		नौमुले गाउँपालिका -२	

ड. अगुवा कृषकहरु

क्र.सं.	तालिमप्राप्त व्यक्तिको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१.	टेक बहादुर रोकाय	५ दिन		√	शिवालय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
२.	राम बहादुर थापा	५ दिन		√	मध्यपहाडी कृषि समुह, भगवतीमाई-४	
३.	सिता रोकाय	५ दिन	√		ताजा तरकारी कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
४.	बखत बहादुर रावत	५ दिन		√	लालीगुरास कृषि समुह, भगवतीमाई - २	
५.	कर्ण बहादुर वि क	५ दिन		√	शान्ति जागरण कृषि समुह, भगवतीमाई-२	
६.	हरि बहादुर बुढा	५ दिन		√	पानीखेत अलैची कृषि समुह, भगवतीमाई -७	
७.	शान्ति रोकामगर	५ दिन	√		हरियाली कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
८.	सरिता रोकामगर	५ दिन	√		बहुउद्देशीय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	

९.	विनोद पुनमगर	५ दिन	✓	हरियाली कृषि समुह, भगवतीमाई-६	
१०.	सुनिल सिजाली मगर	५ दिन	✓	बहुउद्देश्यीय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
११.	लोक बहादुर शाहि	५ दिन	✓	सिर्जनशील कृषि समुह, भगवतीमाई- २	
१२.	बसन्ता वि क	५ दिन	✓	दलितवातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई- २	
१३.	जैसरा वि क	५ दिन	✓	दलित वातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई -२	
१४.	विमला कुमारी वि क	५ दिन	✓	सिर्जनशील कृषि समुह, भगवतीमाई- २	
१५.	बिमला शाहि	५ दिन	✓	सिर्जनशील कृषि समुह, भगवतीमाई -२	
१६.	बाल कुमारी शाही	५ दिन	✓	दलित वातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई -२	
१७.	देवसरा वि क	५ दिन	✓	दलित वातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई -२	
१८.	खम्ब बहादुर वि क	५ दिन	✓	दलित परिवर्तनशील कृषि समुह, भगवतीमाई -२	
१९.	राम बहादुर खड्का	५ दिन	✓	मालिका कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
२०.	कमला खड्का	५ दिन	✓	मालिका कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
२१.	कमला बुढा	५ दिन	✓	पानीखेत अलैची कृषि समुह, भगवतीमाई -७	
२२.	खगीसरा राउत	५ दिन	✓	लालीगुरास कृषि समुह, भगवतीमाई- २	
२३.	उषा विष्ट	५ दिन	✓	शिवालय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
२४.	सरिता बुढा	५ दिन	✓	लालीगुरास कृषि समुह, भगवतीमाई -७	९८६८०७३८४९
२५.	विवाह बस्नेत	५ दिन	✓	सानापाटा गैरावारी ताजा तरकारी कृषि समुह, भगवतीमाई -७	
२६.	लक्ष्मी वि क	५ दिन	✓	बडाभैरव बहुउद्देश्यीय कृषि समुह, भगवतीमाई-१	
२७.	शुशीला थापा	५ दिन	✓	प्रगतिशील कृषि समुह, भगवतीमाई-१	९८६८९१२२८०
२८.	कमला थापा	५ दिन	✓	मालिका आय आर्जन कृषि समुह, भगवतीमाई -१	९८४६८९०११५
२९.	तारा कुमारी थापा	५ दिन	✓	कपासे ताजा तरकारी कृषि समुह, भगवतीमाई -१	९८६७४२१४८६
३०.	कर्ण बहादुर खत्री	५ दिन	✓	जनचेतना बहुउद्देश्यीय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	९८४३४५३७११
३१.	लोक बहादुर खड्का	५ दिन	✓	पोखरीडाँडा कृषि समुह, भगवतीमाई -१	
३२.	हरी बहादुर शाही	५ दिन	✓	जागरण कृषि समुह, भगवतीमाई -६	
३३.	खडक बहादुर थापा	५ दिन	✓	जगनाथ कृषि समुह, भगवतीमाई -१	
३४.	सिता खड्का	५ दिन	✓	महादेव कृषि समुह, भगवतीमाई -१	९८४४७४१५२०
३५.	पार्वति वि क	५ दिन	✓	पाल्ता कृषि समुह, भगवतीमाई-६	९८२५५६२३२८
३६.	अम्मर बहादुर चन्द	५ दिन	✓	सिलाजु कृषि समुह, भगवतीमाई-५	९८६६५९१४०३

३७.	रन्जना भण्डारी	५ दिन	✓		शिखरद्वारी कृषि समुह, भगवतीमाई -७	९८६८३४७१९०
३८.	निरा रोकाय	५ दिन	✓		लालीगुरा कृषि समुह, भगवतीमाई -६	९८६९४०३६३२
३९.	चन्द्र बहादुर थापा	५ दिन		✓	महादेवपुर कृषि समुह, भगवतीमाई -१	९८४८११६४३४
४०.	निम बहादुर थापा	५ दिन		✓	सिउवाक कृषि समुह, भगवतीमाई -७	
४१.	भुपेन्द्र बहादुर बुढा	५ दिन		✓	भैरवस्थानकृषि समुह, भगवतीमाई -७	
४२.	गणेश बहादुर थापा	५ दिन		✓	बसन्तपुर कृषि समुह, भगवतीमाई-१	९८६८०३७९६५
४३.	सम्झना खड्का	५ दिन	✓		लाली गुराँस कृषि समुह, भगवतीमाई -७	
४४.	उर्मिला बुढा	५ दिन	✓		कालिका महादेव कृषि समुह, भगवतीमाई -७	
४५.	मोहन सिंह वि क	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
४६.	अमृता वि क	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
४७.	प्रेम प्रसाद काफ्ले	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
४८.	सञ्जु वि क	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
४९.	मैनकला वि क	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
५०.	मान कुमार शाही	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
५१.	बिन्द्रा शाही	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
५२.	दुर्गा बुढा	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -७	
५३.	कल्पना खड्का	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
५४.	कुल बहादुर शाही	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -७	
५५.	निर्मला खड्का	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
५६.	कल्पना सिंह	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -६	
५७.	मनिसरा सिंह	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -६	
५८.	विरेन्द्र शाही	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
५९.	प्रेम बहादुर शाही	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
६०.	पदम बहादुर शाही	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
६१.	नेत्र बहादुर थापा	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -४	
६२.	प्रमोद बहादुर विष्ट	४ दिन		✓	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
६३.	पार्वति खड्का	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
६४.	सुनिता शाही	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -२	

६५.	सम्झना बिष्ट	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
६६.	हिरा बोहरा	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
६७.	दिपा रावत	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
६८.	कमला रोकाय	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -४	
६९.	कली खड्का	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	
७०.	मान कुमारी वि क	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
७१.	अस्मीता वि क	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -१	
७२.	फेडरिना खडका	४ दिन	✓		भगवतीमाई गाउँपालिका -५	

च. नसरी नाइकेहरु

क्र.सं.	तालिम प्राप्त व्यक्तिको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१.	नेत्र बहादुर थापा	५ दिन		✓	भगवतीमाई - ४ मन्थर	
२.	प्रेम बहादुर रोकाय	५ दिन		✓	भगवतीमाई - ४ मन्थर	
३.	बीर बहादुर थापा	५ दिन		✓	भगवतीमाई -४ मन्थरचौर	
४.	बम बहादुर खत्री	५ दिन		✓	भगवतीमाई -६ चिपिनतडा	
५.	चित्र बहादुर रोकाय	५ दिन		✓	भगवतीमाई - ६ चिपिनतडा	
६.	लोक बहादुर शाही	५ दिन		✓	भगवतीमाई -२ रुम	
७.	हेमन्त रेग्मी	५ दिन		✓	भगवतीमाई -३ मेहेलतोली	
८.	निम बहादुर थापा	५ दिन		✓	भगवतीमाई -७ खगेना	
९.	भुपेन्द्र बुढा	५ दिन		✓	भगवतीमाई - ७ खोर	
१०.	हिकमत थापा	५ दिन		✓	भगवतीमा -१ पगनाथ	
११.	किस्न बहादुर भण्डारी	५ दिन		✓	भगवतीमाई -७ पानीमुल	
१२.	शम्शेर शाही	५ दिन		✓	भगवतीमाई - ५ कट्टी	
१३.	जीवन शाही	५ दिन		✓	भगवतीमाई -७ खोर	
१४.	दिपक खत्री	५ दिन		✓	भगवतीमाई -१ हुलाक टाकुरा	
१५.	हरि थापा	५ दिन		✓	भगवतीमाई १ बाबियातडा	

१६.	चन्द्र बहादुर थापा	५ दिन		√	भगवतीमाई -१ पगनाथ	
१७.	शुशीला थापा	५ दिन	√		भगवतीमाई - १ पगनाथ	
१८.	लोक बहादुर थापा	५ दिन		√	भगवतीमाई -१ पगनाथ	

छ. एग्रीभेट संचालक हरु

क्र.सं.	तालिमप्राप्त व्यक्तिको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१	भुपेन्द्र रेग्मी	९ दिन		√	भगवतीमाई गाउँपालिका - २ बेस्टडा बजार	

परियोजनाले सहयोग गरेका सहकारीहरुको बिबरण

क्र.सं.	सहकारीको नाम	तालिमको अवधि	लिङ्ग		ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
			महिला	पुरुष		
१	मन्थर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड	३ दिन	४	७	भगवतीमाई गाउँपालिका -४	

अनुसूची ४: आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ देखि हालसम्मको बेरुजुको अवस्था (महालेखा परीक्षकको कार्यालयको प्रतिवेदन अनुसार)

आर्थिक वर्ष	कुल बेरुजु (रु)			यस आ.ब. मा फछ्यौट भएको बेरुजु (रु)			कायम रहन गएको कुल बेरुजु (अघिल्लो आ.ब. को समेत) (रु)		
	पेशकी	सैद्धान्तिक	असुल उपर गर्नुपर्ने	पेशकी	सैद्धान्तिक	असुल उपर गर्नुपर्ने	पेशकी	सैद्धान्तिक	असुल उपर गर्नुपर्ने
२०७४/०७५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०७५/०७६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०७६/०७७	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०७७/०७८	०	०	६८४१४९	०	०	०	०	०	०
२०७८/०७९	०	०	४१२३३२	०	०	०	०	०	१०९६४८१

फछ्यौट हुन बाँकि मुख्य मुख्य बेरुजुहरु र बेरुजु फछ्यौट हुन नसक्नुका कारणहरु:

क- सहयोगी संस्था सामाजिक सेवा केन्द्र सोसेक नेपाल दैलेख को परामर्श सेवा वापतको संझौताको १५ प्रतिशतले हुन आउने ७१७१४९ असुल उपर गर्नुपर्ने देखिएको

ख- रिट्टा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाको ५० लाख भन्दा बढि भुक्तानी गर्दा १.५ प्रतिशतले हुन आउने रकम ८२३३२ रकम उपभोक्ता समतिबाट असुल गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

अनुसूची ५ : पूर्ण सरसफाई युक्त योजना क्षेत्र घोषणा भएका योजनाहरुको बिबरण

क्र.सं.	योजनाको नाम	वडा नम्बर	घरसंख्या	जनसंख्या	घोषणा मिति
१	ठुलो पगनाथ बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	७१	४३८	२०७८।०६।०९
२	भैरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	६	४१	३१२	२०७८।०६।११
३	दुनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	७	६०	३४८	२०७८।०८।२०
४	सुर्यपानी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	७	५६	३३८	२०७८।०८।१९
५	दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	७	१२८	७४९	२०७८।०८।२१
६	जारछापे खानेपानी तथा सरसफाई योजना	६	४१	२६७	२०७८।०९।०६
७	पान्तोला दाडिम खानेपानी तथा सरसफाई योजना	५	५१	२७६	२०७८।०९।०५
८	लामीछहरी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	९६	५६३	२०७८।०९।०७
	जम्मा		५४४	३२९१	

अनुसूची ६ : तीन तारा सुनिश्चित घोषणा भएका बिध्यालयहरु

क्र.सं.	विद्यालयकोनाम	वडा नम्बर	बिद्यार्थी संख्या	शिक्षकसंख्या	घोषणा मिति
१	जनता आधारभुत विद्यालय	७	२६७	११	
२	भैरव माध्यमिक विद्यालय	७	५५०	१८	
३	कालिका माध्यमिक विद्यालय	४	४११	१४	
४	सरस्वति माध्यमिक विद्यालय	१	३४१	१६	
५	खडकदेवी प्राथमिक विद्यालय	३	२१३	९	
६	ज्वाला प्राथमिक विद्यालय	१	११६	६	

अनुसूची७: खानेपानी तथा सरसफाई योजना संचालन व्यवस्थापन विवरण

क) प्राविधिकपक्ष

क्रम संख्या	योजनाको नाम	योजनामा भएका संरचना संख्या				मर्मत सम्भार कोष रकम (रु)	मर्मत सम्भार कोष संकलन हुने गरिएको/नगरिएको	पानी सुरक्षा योजना कार्यान्वयन हुने गरिएको/नगरिएको	पानी परिक्षण गरिएको / नगरिएको	मर्मत सम्भार कार्यक त्ता संख्या
		इन्टेक संख्या	रिजर्भ्वार्ड र ट्यांकी	पाईप लाइन	धारा संख्या					
१.	विजयनाउला खानेपानी तथा सरसफाई योजना (सार्वजनिक धारा)	६	६	१०९५४	३२	७००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
२.	भाल्जेवाला खानेपानी तथा सरसफाई योजना(सार्वजनिक धारा)	५	७	५६६१	३०	११५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
३.	सिमाखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना (सार्वजनिक धारा)	१	१	१५५९	८	१५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
४.	तुर्सु खानेपानी तथा सरसफाई योजना (सार्वजनिक धारा)	६	२	२०५४	१०	३५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
५.	पहडने भुतभुते खानेपानी तथा सरसफाई योजना(सार्वजनिक धारा)	४	४	५६६०	१६	७००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
६.	भुवाल्नेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना (सार्वजनिक धारा)	४	६	१०६२३	२०	३००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
७.	पुरानोपानी पातिविसा खानेपानी तथा सरसफाई योजना (सार्वजनिक धारा)	८	६	११००७	४४	१९००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
८.	खोर खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	६	७	६१२५	७७	५५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
९.	लाप्काखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना(निजी धारा)	११	१३	१४३३५	१६८	१६००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
१०.	भहलाम्ने गौथली खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	३	१०	१००५७	११७	१६०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
११.	जारछापे खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	२	५	३११८	४२	७५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
१२.	बुकीमुल खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	१३	२४	२७७६०	२१६	२३००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
१३.	डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	१२	१९	३०८८५	२९१	१८००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
१४.	भेरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	३	५	२७३०	४१	४२०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
१५.	लामीछहरी खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	२	१०	९३०२	९६	९७०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
१६.	रानीवन खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	२	३	१३००	४४	४००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
१७.	पान्तोला दाडिम खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	३	५	२७३०	५२	४५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	१
१८.	रिड्ठा खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	५	६	९४५८	१२०	१२००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
१९.	सुर्यपानी खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	४	७	५१५०	५६	४५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

२०.	दुनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना (निजी धारा)	५	८	१४०२०	६४	९२०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२१.	भाल्जेवाला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	३	१६४५	६	११६०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२२.	पागरपानी खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	२	१६७२	१३	४५५००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२३.	विजयनाउला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	३	१२४५	८	७००००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२४.	कोटकाटिया खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	४	६५०	४	४५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२५.	सिमाखोला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	२	१५०	४	२५५००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२६.	तुर्खु खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	५	६	२८५६	१२	२१०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२७.	बुदेदाल्का खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	३	८५२	७	१८०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२८.	ठाटाठाडकुला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	४	६९०	१०	४६८००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
२९.	खण्डकखोला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	३	४६९	८	२५८००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
३०.	सिस्नेखोली खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	३	६७५	८	३५५००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
३१.	भक्रेमुल खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	२	४५२	६	२८०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
३२.	पाल्तेपानी खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	३	६७०	७	३५९००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
३३.	तुर्सेनी तपतपे खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	३	५७०	६	३६०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
३४.	साईमेल्ला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	५	१६९७	११	४५०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२
३५.	ढाँडमेल्ला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	३	२	१२४५	५	३९०००	गरिएको	गरिएको	गरिएको	२

ख) संस्थागतपक्ष

क्रम संख्या	योजनाको नाम	उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी	गा.पा. दर्ता भएको नभएको/	उपभोक्ता समिति संजालमा आवद्ध भएको/नभएको	सहकारीमा आवद्ध भएको नभएको/	नियमित बैठक बस्ने गरेको (नियमित/आवश्यकता / /अनुसार/बस्ने गरेको)	वार्षिक साधारण सभा हुने गरेको
-------------	-------------	----------------------------	--------------------------	---	----------------------------	---	-------------------------------

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

		द.म.	द.पु.	ज.म.	ज.पु.	अ.म.	अ.पु.	ज.म.	ज.पु.	कुल जम्मा					
१.	विजयनाउला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	४	०	०	३	३	४	७	११	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२.	भाल्जेवाला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	१	०	०	३	२	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३.	सिमाखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	०	०	०	५	५	६	५	११	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
४.	तुर्सु खानेपानी तथा सरसफाई योजना	२	२	०	०	३	२	५	४	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
५.	पहडने भुतभुते खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	१	०	०	४	३	५	४	९	भएको	भएको	भएको	आवश्यकतानुसार	भएको
६.	भुवाल्नेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	२	२	०	०	२	१	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
७.	पुरानेपानी पातिविसा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	२	०	०	३	३	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
८.	लाप्काखोला धारी सरसफाई संरचना निर्माण	२	२	१	०	२	२	५	४	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
९.	खोर खानेपानी तथा सरसफाई योजना	२	०	०	०	२	३	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१०	भल्लाम्ने गौथली खानेपानी तथा सरसफाई योजना	४	२	०	०	१	४	५	६	११	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
११	जारछापे खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०	०	४	३	०	०	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१२	बुकीमुल खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	०	०	०	४	६	५	६	११	भएको	भएको	भएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१३	डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना	१	१	०	०	३	४	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१४	भैरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०	०	०	०	४	३	४	३	९	भएको	भएको	भएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१५	लामीछहरी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०	१	०	०	५	३	६	३	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१६	रानीवन खानेपानी तथा सरसफाई योजना	२	१	१	०	०	३	३	४	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१७	पान्तोला दाडिम खानेपानी तथा सरसफाई योजना	३	०	०	०	२	२	५	२	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१८	रिद्धा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	३	०	०	०	२	६	५	६	११	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
१९	सुर्यपानी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	३	४	०	०	०	०	३	४	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२०	दुनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	३	२	०	०	१	३	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२१	भाल्जेवाला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	१	०	०	३	२	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२२	पागरपानी खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	०	०	०	३	३	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२३	विजयनाउला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	४	०	०	३	३	४	७	११	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

२४	कोटकाटिया खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	०	०	०	०	४	५	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२५	सिमाखोला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	०	०	०	५	५	६	५	११	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२६	तुर्सु खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	२	०	०	३	२	५	४	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२७	बुदेदाल्का खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	२	०	०	१	२	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२८	ठाटाठाडकुला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	१	०	०	२	४	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
२९	खण्डकखोला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	३	०	०	२	२	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३०	सिस्नेखोली खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	२	२	०	०	३	२	५	४	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३१	भक्रेमुल खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	२	०	०	३	३	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३२	पाल्तापानी खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	४	१	०	०	२	०	६	१	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३३	तुर्सेनी तपतपे खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	२	०	०	३	३	३	४	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३४	साईमैला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	०	०	०	२	४	३	४	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३५	ढाडमैला खानेपानी तथा सरसफाई मर्मत सुधार योजना	१	१	०	०	३	२	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३६	सहडे सिचाई योजना	१	१	०	०	२	३	३	४	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३७	आडाखोला सिचाई योजना	०	१	१	०	३	२	४	३	७	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३८	ठुलोपगनाथ बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	०	०	०	०	४	५	४	५	९	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
३९	दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	२	३	०	०	३	३	५	६	११	भएको	भएको	नभएको	आवश्यकतानुसार	भएको
४०	कालिका मा वि सरसफाई संरचना निर्माण	२	०	०	०	२	५	४	५	९				नियमित	भएको
४१	भगवती मा वि शौचालय निर्माण	२	१	०	०	१	५	३	६	९				नियमित	भएको
४२	नेपाल राष्ट्रिय आ विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	२	०	०	०	२	५	४	५	९				नियमित	भएको
४३	कालिका माध्यमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	२	०	०	०	२	५	४	५	९				नियमित	भएको
४४	जनता माध्यमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	१	१	०	०	३	४	४	५	९				नियमित	भएको
४५	जनता प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	०	०	०	०	३	६	३	६	९				नियमित	भएको
४६	लक्ष्मी प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	२	१	०	०	२	४	४	५	९				नियमित	भएको
४७	भगवती प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	०	०	०	०	३	२	३	२	५				नियमित	भएको
४८	ज्वाला प्राथमिक विद्यालय शौचालय मर्मत योजना	२	१	०	०	०	४	२	५	७				नियमित	भएको
४९	सरस्वति माध्यमिक विद्यालय शौचालय मर्मत योजना	१	१	०	०	२	५	३	६	९				नियमित	भएको
५०	जनता प्राथमिक विद्यालय शौचालय निर्माण योजना	१	१	०	०	३	४	४	५	९				नियमित	भएको

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

५१	खडकदेवी प्राथमिक विद्यालय शौचालय मर्मत योजना	३	१	०	०	०	१	४	४	५					नियमित	भएको
----	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--------	------

अनुसूची ८ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिमगोष्ठी/ विवरण

क्रम संख्या	कार्यान्वयन भएका क्रियाकलापहरु	तालिम/गोष्ठी अवधि संख्या	तालिम/गोष्ठी अवधि	सहभागी								
				दलित महिला	दलित पुरुष	जनजाति महिला	जनजाति पुरुष	अन्य महिला	अन्य पुरुष	जम्मा महिला	जम्मा पुरुष	कुल जम्मा
१	निर्णयमा महिला सम्बन्धी तालिम	२	३	१८	०	४	०	३१	२	५३	२	५५
२	लैंगिक तथा अपाङ्गमैत्री योजना समिक्षा तथा योजना तर्जुमा	१	२	४	०	३	०	११	१२	१८	१२	३०
३	खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुका लागी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तालिम	२४	१	३३	५१	४	५	६२	८९	१३९	१४५	२८४

अनुसूची ९: घरबारी व्यवस्थापन समुहको बिबरण

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या				कृषि शाखामा सहित	अध्यक्षको नाम
			जम्मा	महिला	दलित	जनजाती		
१	रौटीमहादेव कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ रौटी	२५	२४	२१	०	भएको	पार्वति थापा
२	डाँडापोखरी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ पोखरीडाँडा	३०	२४	२९	०	भएको	बिष्णु कुमारी नेपाली
३	एक्लेसल्लो कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ गन्म	३०	२९	३०	०	भएको	रुपा वि क
४	महालक्ष्मी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ बाहुनटोल	२६	१६	१६	०	भएको	सिता थापा
५	सगरमाथा कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ रौटीटोल	२६	१७	०	०	भएको	डिल बहादुर वि क
६	जगनाथ कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ देउमाडा	२५	१६	५	०	भएको	रविसरा थापा
७	महादेवपुर कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ महादेवपुर	१९	१२	०	०	भएको	प्रेमाकुमारी खडका
८	बसन्तपुर कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ बसन्तपुर	२५	१४	१	०	भएको	बम बहादुर थापा
९	मालिका कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ सानो गन्म	३२	२३	०	०	भएको	भक्त बहादुर बिष्ट
१०	कपासे कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ कपासे	२०	१९	१०	०	भएको	तारा खत्री
११	गैराबारीटोल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ गैराबारीटोल	२०	६	१	०	भएको	विवाह बस्नेत
१२	प्रगतिशिल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -१ बिसाटोल	२३	३	१	०	भएको	टेकसरा थापा
१३	शान्तिजागरण कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ भटेला	२३	९	८	०	भएको	कर्ण बहादुर विक
१४	दलित परिवर्तन कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ तिरुवाटोल	२६	१५	२०	०	भएको	बखत बहादुर विक
१५	सिर्जनशिल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ ढाँडटोल	२६	१२	२०	०	भएको	लोक बहादुर शाही
१६	दलित वातावरण कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ ठाटिचौर	३७	३४	३१	०	भएको	भुमीसरा विक
१७	लालीगुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ रुम	३०	२२	०	०	भएको	राम बहादुर रावत
१८	डौसील कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ डौसिल	२५	१३	०	०	भएको	दान बहादुर थापा
१९	एकता कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ च्युरा	२०	१८	०	०	भएको	दिपक प्रसाद उपाध्यय
२०	मालिका कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ ढाँडागाँउ	३३	१८	४	०	भएको	प्रेम बहादुर नेपाली
२१	हरियाली कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ आरसिन	२२	१२	३	०	भएको	रत्न बहादुर रावत
२२	प्रगतिशिल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ निम्नी	२४	१०	०	०	भएको	अशोक बोहोरा
२३	हरियाली भैरव कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -२ डाँडाटोल	२३	२१	०	०	भएको	भुपेन्द्र बहादुर शाही
२४	हरियाली घरबारी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ बाईसेरा	२३	१३	०	०	भएको	
२५	कैलाश कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ पुर्ग्याँ	३०	२०	५	०	भएको	
२६	लालीगुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ पुर्ग्याँ	२५	२०	०	०	भएको	
२७	महादेव कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ तलपाटा	२६	२२	२	०	भएको	
२८	चेतनशील कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ विदाने	२२	१५	०	०	भएको	
२९	माझगाउँ रमाईलो कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ माझगाउँ	२५	१५	०	०	भएको	
३०	रातामाटा कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ रातामाटा	२०	१०	०	०	भएको	
३१	लेकाली कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ काडा	२३	१८	८	०	भएको	
३२	पिपलचौतारा कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ चौतारा	२५	२०	५	०	भएको	
३३	बुढीचौर कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ बुढीचौर	२०	२०	११	०	भएको	
३४	ठाडकुला कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ ठाडकुला	१५	१०	०	०	भएको	
३५	एकताटोल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ एकताटोल	२५	२०	१४	०	भएको	
३६	खण्डकखोला कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ धारा	२५	२२	३	०	भएको	

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

३७	हातेमालो कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ धारा	२२	१७	२०	०	भएको	
३८	पञ्चकोषी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ मन्थर	३१	२४	०	०	भएको	
३९	मध्यपहाडी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ माझगाउँ	३४	२०	७	०	भएको	
४०	देउराली कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ तुर्पु	२८	२६	१	०	भएको	
४१	पिपलचौतारी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ डाँडागाउँ	३१	२३	९	०	भएको	
४२	बागथली कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ बागथली	३८	१८	१	०	भएको	
४३	माईकाथान कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ बुङ्ची	३५	२८	१	०	भएको	
४४	भगवती कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ कुल्ले	३०	२७	२३	०	भएको	
४५	लालीगुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ झ्यालढुंगा	३२	२५	१६	०	भएको	
४६	डाँडागाउँ कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ डाँडागाउँ	३०	२८	१५	०	भएको	
४७	पूर्णकोट कृषि समुह	भगवतीमाई -४ सल्यानडाँडा	२७	१६	१०	०	भएको	
४८	ध्रुवतारा कृषि समुह	भगवतीमाई -४ साउबाडाटोल	२५	२०	०	०	भएको	
४९	कालिका कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ नाईकबाडा	२६	२०	२६	०	भएको	जसबीर थापा
५०	शुभकामना कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ दडिमिलि	२६	२२	०	०	भएको	राम बहादुर थापा
५१	महादेव कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -४ बान्जाडी	२७	२०	०	०	भएको	हिरा शाही
५२	लालीगुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ दाडिम	१८	११	१४	०	भएको	विनिता चन्द
५३	लालगुलाब कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ सेरा	२९	१९	०	७	भएको	विरेन्द्र शाही
५४	सिर्जनशिल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ चाखला	२७	१५	०	०	भएको	नरतम शाही
५५	मालिका कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ चाखला	२२	९	०	०	भएको	जगत बहादुर शाही
५६	बहुउद्देशीय कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ फलाटी	२६	१४	७	०	भएको	सेर बहादुर शाही
५७	पिपलचौतारी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ मलुका	२९	२६	२८	०	भएको	सञ्जु वि क
५८	प्रगतिशिल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ मलुका	२२	१७	०	०	भएको	प्रेम बहादुर शाही
५९	जुम्लाकाफल कृषि समुह	भगवतीमाई -५ जुम्लाकाफल	२५	२३	१४	०	भएको	रविन्द्र वि क
६०	हरियाली कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ मगरटोल	२४	१५	०	२४	भएको	पदम रामजाली मगर
६१	ताजा तरकारी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ बिक्रमटोल	२५	१८	७	०	भएको	कोकिला खड्का
६२	लालीगुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ पान्तोला	२५	२०	१४	०	भएको	बालसरा बुढा
६३	सिलाजु कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ पान्तोला	२२	४	७	०	भएको	राम बहादुर विक
६४	हरियाली कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ रानीवन	२७	२६	२७	०	भएको	मनकुमारी कसेरा
६५	शिव कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -५ थुवा	२७	१८	५	०	भएको	काशीराम जैसी
६६	सिर्जना कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ तिमिलसैना	३२	१६	८	०	भएको	डिल बहादुर वि क
६७	लाली गुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ नयाबस्ती	२३	९	४	०	भएको	भवेन्द्र शाही
६८	लाली गुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ गोठी	२३	४	०	०	भएको	भिम बहादुर बुढा
६९	लाली गुरास कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ माझगाउँ	२५	२३	१	०	भएको	सम्झना खड्का
७०	मालिका बहुउद्देशीय कृषि	भगवतीमाई गापा -६ चिपिन	३४	२३	१	०	भएको	पदम बहादुर रोकाय
७१	नवज्योति कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ मगरटोल	२३	९	०	०	भएको	बिनोद मगर
७२	शिवालय कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ दुनीपाटा	३०	९	०	०	भएको	मान बहादुर रोकाय
७३	पानीखेत कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ चिपिन	२१	१८	३	०	भएको	लिला बुढा
७४	लेखबेशी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ बाहुनगाउँ	२३	२१	८	०	भएको	कृष्ण बहादुर केसी
७५	जनचेतना कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ जोतिङ्गे	१९	१०	६	०	भएको	बम बहादुर खत्री
७६	चिपिनतडा बाख्रा पालनसमुह	भगवतीमाई गापा -६ चिपिनतडा	२१	१३	०	०	भएको	भिम कुमारी खत्री
७७	प्रगतिशिल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ हानथापे	२९	२२	०	०	भएको	मनसरा सिंह
७८	मुखनाथ देविका कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ चाखुटोल	२१	१०	२१	०	भएको	आईते कामी
७९	पाल्त कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ पाल्त	३४	३१	३२	०	भएको	कलम वि क
८०	महादेव कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ टाटाटोल	२४	२२	७	०	भएको	विष्णा खड्का

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

८१	पिपलचौतारी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ स्यालपाटा	२७	९	३	०	भएको	निरा रोकाय
८२	स्वावलम्बन कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ चिपिनतडा	२२	८	०	०	भएको	नन्द बहादुर शाही
८३	जागरण कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -६ चिपिनतडा	२२	५	०	०	भएको	कृष्ण बहादुर खत्री
८४	भैरवस्थान कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ भैरवस्थान	२६	१८	६	०	भएको	शान्ता शाही
८५	शिखरद्वारी कृषि समुह -ख	भगवतीमाई गापा -७ माझगाउँ	२४	१३	११	०	भएको	नगेन्द्र बहादुर बुढा
८६	शिखरद्वारी कृषि समुह - क	भगवतीमाई गापा -७ पानीमुल	२५	१९	५	०	भएको	बिमला शाही
८७	सिउवाग कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ सिउवाग	२५	१०	४	०	भएको	गणेश बहादुर थापा
८८	बडाभैरव कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ खगेना	२९	७	७	०	भएको	गणेश बहादुर खड्का
८९	देउतीबज्यै कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ वर्सिन	२६	२४	२	०	भएको	पुष्पा थापा
९०	शुभलक्ष्मी कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ गाउऔत	२०	१९	१२	०	भएको	निर्मला जसथापा
९१	शिवालय कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ घोडदाउनी	२५	१८	१०	०	भएको	खगीसरा थापा
९२	पानीमुल कृषि समुह - ख	भगवतीमाई गापा -७ पानीमुल	२९	८	२४	०	भएको	प्रकाश शाही
९३	पानीमुल कृषि समुह - क	भगवतीमाई गापा -७ पानीमुल	२८	४	१०	०	भएको	सेते कामी
९४	कालिका कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ घोडदाउनी	२१	११	१२	०	भएको	चन्द्र बहादुर थापा
९५	मस्टाफलफुल कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -७ डाँडागाउँ	३१	२०	१०	०	भएको	पार्वति थापा
९६	रमाईलो माझगाउँ कृषि समुह	भगवतीमाई -३ रमाईलोगाउँ	२५	१५	१	०	भएको	अमर खड्का
९७	नाउली कृषि समुह	भगवतीमाई गापा -३ विदाने	२७	१३	०	०	भएको	जित बहादुर रेग्मी

अनुसूची १० : आय आर्जन समुह को बिबरण

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या				कृषि शाखामा दर्ता (भएको वा नभएको)	अध्यक्षको नाम
			जम्मा	महिला	दलित	जनजाती		
१	मध्येपहाडी कृषि समुह	भगवतीमाई -४ मन्थर	२३	१०	११	०	भएको	राम बहादुर थापा
२	रोकाय टोल कृषि समुह	भगवतीमाई -४ माझगाउँ	३५	२१	१	०	भएको	प्रेम बहादुर रोकाय
३	पोखरीडाँडा फलफुल तथा तरकारी उत्पादन समुह	भगवतीमाई - ६ कट्टी	२५	१३	१०	०	भएको	पदम बहादुर खड्का
४	कालिका महादेवपुर तरकारी उत्पादन समुह	भगवतीमाई - ६ कट्टी	२३	१८	१		भएको	रुद्र बहादुर खड्का
५	बहुउद्देश्यीय मन्थर दोबाटो कृषि समुह	भगवतीमाई -४ मन्थरचौर	१८	३	१	०	भएको	मान बहादुर थापा

अनुसूची ११ : सम्पन्न भएका जीविकोपार्जनका तालिमहरुको बिबरण

क्र.सं.	तालिमको नाम	अवधि (दिन)	सहभागी संख्या				कैफियत
			जम्मा	महिला	दलित	जनजाती	
१	अगुवा कृषकहरुको लागी क्षमता विकास तालिम	५ दिन	८१	४२	१४	५	
२	आधारभुत घरबारी व्यवस्थापन तालिम	३ दिन	२४५०	१६२८	६८४	५४	
३	पुनर्ताजगीय घरबारी व्यवस्थापन तालिम	१ दिन	७८६	४६८	२१६	५१	
४	व्यवसायिक तरकारी खेती तालिम	३ दिन	११८	७६	२४	०	
५	पुनर्ताजगीय व्यवसायिक तरकारी खेती सम्बन्धी तालिम	२ दिन	६०	४२	११	०	
६	व्यवसायिक ओखरखेती प्रवर्द्धन सम्बन्धी तालिम	३ दिन	२८	१२	११	०	

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

७	स्थानिय स्रोत व्यक्तिहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम	५ दिन	९	६	०	२	
८	सहकारी लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	३ दिन	१५	४	२	०	
९	जिल्ला स्तरीय बहुउद्देश्यीय नर्सरी व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	५ दिन	३१	३	५	०	
१०	नमुना घरबारी व्यवस्थापन तालिम (पुनर्ताजगी)	१ दिन	१९८४	१२७३	६२०	४२	
११	बजार सम्बन्ध विस्तार र योजना तर्जुमा कार्यशाला गोष्ठी	३ दिन	२०	६	०	०	
१२	व्यवसायीक योजना तयारी व्यवसायीक पकेट क्षेत्र विकास तालिम	३ दिन	१९	८	०	०	
१३	अगुवा कृषकहरुलाई व्यवसायिक कृषि योजना तर्जुमा तालिम	३ दिन	१०	१	०	०	
१४	एभोकाडो प्रमोशनको लागि तालिम	३ दिन	२२	११	०	०	
१५	व्यवसायिक कृषकहरुका लागि व्यासय निर्माण सम्बन्धी तालिम	५ दिन	३३	१९	०	०	
१६	च्याउखेती सम्बन्धी तालिम	३ दिन	४१	३४	९	०	
१७	बेमौसमी तरकारी खेती तालिम	५ दिन	४८	३१	१२		

अनुसूची १२ : अगुवा कृषकहरुको बिबरण

क्र.सं.	अगुवा कृषकको नाम	आबद्ध समुहको नाम तथा ठेगाना	लिंग	जातजाति	औषत वार्षिक आम्दानी रु.
१.	टेक बहादुर रोकाय	शिवालय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	पुरुष	अन्य	२५०००
२.	राम बहादुर थापा	मध्यपहाडी कृषि समुह, भगवतीमाई-४	पुरुष	अन्य	४००००
३.	सिता रोकाय	ताजा तरकारी कृषि समुह, भगवतीमाई -६	महिला	अन्य	३५०००
४.	बखत बहादुर रावत	लालीगुरास कृषि समुह, भगवतीमाई - २	पुरुष	अन्य	२५०००
५.	कर्ण बहादुर वि क	शान्ति जागरण कृषि समुह, भगवतीमाई-२	पुरुष	दलित	१८०००
६.	हरि बहादुर बुढा	पानीखेत अलैची कृषि समुह, भगवतीमाई -७	पुरुष	अन्य	२४०००
७.	शान्ति रोकायमगर	हरियाली कृषि समुह, भगवतीमाई -६	महिला	जनजाती	४००००
८.	सरिता रोकायमगर	बहुउद्देश्यीय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	महिला	जनजाती	३४०००
९.	विनोद पुनमगर	हरियाली कृषि समुह, भगवतीमाई-६	पुरुष	जनजाती	३००००
१०.	सुनिल सिजाली मगर	बहुउद्देश्यीय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	पुरुष	जनजाती	२४०००
११.	लोक बहादुर शाहि	सिर्जनशील कृषि समुह, भगवतीमाई- २	महिला	अन्य	३००००
१२.	बसन्ता वि क	दलितवातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई- २	महिला	दलित	१५०००
१३.	जैसरा वि क	दलित वातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई -२	महिला	दलित	२४०००
१४.	विमला कुमारी वि क	सिर्जनशील कृषि समुह, भगवतीमाई- २	महिला	दलित	२००००
१५.	बिमला शाहि	सिर्जनशील कृषि समुह, भगवतीमाई -२	महिला	अन्य	१५०००
१६.	बाल कुमारी शाही	दलित वातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई -२	महिला	अन्य	२५०००
१७.	देवसरा वि क	दलित वातावरण कृषि समुह, भगवतीमाई -२	महिला	दलित	२८०००
१८.	खम्ब बहादुर वि क	दलित परिवर्तनशील कृषि समुह, भगवतीमाई -२	पुरुष	दलित	२००००
१९.	राम बहादुर खड्का	मालिका कृषि समुह, भगवतीमाई -६	पुरुष	अन्य	३००००
२०.	कमला खड्का	मालिका कृषि समुह, भगवतीमाई -६	महिला	अन्य	३५०००
२१.	कमला बुढा	पानीखेत अलैची कृषि समुह, भगवतीमाई -७	महिला	अन्य	४००००
२२.	खगीसरा राउत	लालीगुरास कृषि समुह, भगवतीमाई- २	महिला	अन्य	२५०००
२३.	उषा विष्ट	शिवालय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	महिला	अन्य	३५०००

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry of Foreign Affairs of Nepal

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

२४.	सरिता बुढा	लालीगुरास कृषि समुह, भगवतीमाई -७	महिला	अन्य	३४०००
२५.	विवाह बस्नेत	गैरावारी तरकारी कृषि समुह, भगवतीमाई -७	महिला	अन्य	३५०००
२६.	लक्ष्मी वि क	बडाभैरव बहुउद्देश्यीय कृषि समुह, भगवतीमाई-१	महिला	दलित	२५०००
२७.	शुशीला थापा	प्रगतिशील कृषि समुह, भगवतीमाई-१	महिला	अन्य	२८०००
२८.	कमला थापा	मालिका आय आर्जन कृषि समुह, भगवतीमाई -१	महिला	अन्य	२००००
२९.	तारा कुमारी थापा	कपासे ताजा तरकारी कृषि समुह, भगवतीमाई -१	महिला	अन्य	२५०००
३०.	कर्ण बहादुर खत्री	जनचेतना बहुउद्देश्यीय कृषि समुह, भगवतीमाई -६	पुरुष	अन्य	२५०००
३१.	लोक बहादुर खड्का	पोखरीडाँडा कृषि समुह, भगवतीमाई -१	पुरुष	अन्य	३००००
३२.	हरी बहादुर शाही	जागरण कृषि समुह, भगवतीमाई -६	पुरुष	अन्य	२३०००
३३.	खडक बहादुर थापा	जगनाथ कृषि समुह, भगवतीमाई -१	पुरुष	अन्य	२५०००
३४.	सिता खड्का	महादेव कृषि समुह, भगवतीमाई -१	महिला	अन्य	२५०००
३५.	पार्वति वि क	पाल्ता कृषि समुह, भगवतीमाई-६	महिला	दलित	२००००
३६.	अम्मर बहादुर चन्द	सिलाजु कृषि समुह, भगवतीमाई-५	पुरुष	अन्य	३००००
३७.	रन्जना भण्डारी	शिखर-द्वारी कृषि समुह, भगवतीमाई -७	महिला	अन्य	३५०००
३८.	निरा रोकाय	लालीगुरा कृषि समुह, भगवतीमाई -६	महिला	अन्य	४००००
३९.	चन्द्र बहादुर थापा	महादेवपुर कृषि समुह, भगवतीमाई -१	पुरुष	अन्य	४००००
४०.	निम बहादुर थापा	सिउवाक कृषि समुह, भगवतीमाई -७	पुरुष	अन्य	५००००
४१.	भुपेन्द्र बहादुर बुढा	भैरवस्थानकृषि समुह, भगवतीमाई -७	पुरुष	अन्य	३००००
४२.	गणेश बहादुर थापा	बसन्तपुर कृषि समुह, भगवतीमाई-१	पुरुष	अन्य	२५०००
४३.	सम्झना खड्का	लाली गुराँस कृषि समुह, भगवतीमाई -७	महिला	अन्य	४००००
४४.	उर्मिला बुढा	कालिका महादेव कृषि समुह, भगवतीमाई -७	महिला	अन्य	३५०००
४५.	मोहन सिंह वि क	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	पुरुष	दलित	२६०००
४६.	अमृता वि क	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	महिला	दलित	२५०००
४७.	प्रेम प्रसाद काफ्ले	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	पुरुष	अन्य	३५०००
४८.	सञ्जु वि क	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	दलित	२५०००
४९.	मैनकला वि क	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	महिला	दलित	२५०००
५०.	मान कुमार शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	३००००
५१.	बिन्द्रा शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	३५०००
५२.	दुर्गा बुढा	भगवतीमाई गाउँपालिका -७	महिला	अन्य	३२०००
५३.	कल्पना खड्का	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	२५०००
५४.	कुल बहादुर शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -७	पुरुष	अन्य	३४०००
५५.	निर्मला खड्का	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	५००००
५६.	कल्पना सिंह	भगवतीमाई गाउँपालिका -६	महिला	अन्य	३००००
५७.	मनिसरा सिंह	भगवतीमाई गाउँपालिका -६	महिला	अन्य	२६०००
५८.	विरेन्द्र शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	३५०००
५९.	प्रेम बहादुर शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	पुरुष	अन्य	४००००
६०.	पदम बहादुर शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	पुरुष	अन्य	२५०००
६१.	नेत्र बहादुर थापा	भगवतीमाई गाउँपालिका -४	पुरुष	अन्य	३००००

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

६२.	प्रमोद बहादुर विष्ट	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	पुरुष	अन्य	३२०००
६३.	पार्वति खड्का	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	३२०००
६४.	सुनिता शाही	भगवतीमाई गाउँपालिका -२	महिला	अन्य	२००००
६५.	सम्झना बिष्ट	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	महिला	अन्य	२४०००
६६.	हिरा बोहरा	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	महिला	अन्य	३००००
६७.	दिपा रावत	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	२५०००
६८.	कमला रोकाय	भगवतीमाई गाउँपालिका -४	महिला	अन्य	३५०००
६९.	कली खड्का	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	३००००
७०.	मान कुमारी वि क	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	महिला	दलित	३४०००
७१.	अस्मीता वि क	भगवतीमाई गाउँपालिका -१	महिला	दलित	३४०००
७२.	फेडरिना खड्का	भगवतीमाई गाउँपालिका -५	महिला	अन्य	३००००

अनुसूची १३ : सम्पन्न भएका सहकारी विकास सम्बन्धि तालीमहरुको विवरण

क्र.सं.	तालिमको नाम	अवधि (दिन)	सहभागी संख्या				कैफियत
			जम्मा	महिला	दलित	जनजाती	
१	सहकारी लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	३ दिन	१५	४	२	०	
२	सहकारी शिक्षा	१ दिन	१७१	९१	२३	०	

अनुसूची १४ : गाउँपालिकाका नमूना उपलब्धीहरू तथा सफलताका कथाहरू

“हातमा सीप भएपछि विदेशमा कमाउने जति त यतै पनि त कमाई हुदोरहेछ र खाली पनि बस्न नपर्ने रहेछ त । उपभोक्ता भएको कारण यस परियोजनाको नीति अनुसार श्रमदान गर्नेपर्ने हुँदा शुरुमा पाईपलाईन खन्ने, गिट्टी बटुल्ने जस्ता काम गर्न जानथाले म पहिले पनि गाँउमा घर बनाउने मिस्त्रीको काम गरेकोले मलाई यस योजनाको अध्यक्ष राम बहादुर खडकाले खानेपानीका संरचना निर्माण गर्दा दक्ष मिस्त्रीको काम गर्नुपरयो भन्नु भयो तर मैले अहिले सम्म वालुवा सिमेन्टको काम गरेको छैन भन्दा योजनाको प्राविधिकहरूले सिकाउछन् भन्नुभयो, तर पनि मैले सक्दैन भनेर भनीरहदा योजनाको अध्यक्षले गर्दैपछि भनेपछि मैले पनि हुन्छ भने ।” यो भनाई हो भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. ५ निवासी गोपाल वि.सी.को ।

ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजनाद्वारा गाउँपालिका वडा नं. ५ कट्टीमा २ वटा खानेपानीका योजना सम्पन्न भएको छन २६९ घरधुरीलाई समेटेर बनाईएको यी २ योजनाले निर्माण अवधिमा धेरै युवाहरूलाई रोजगारी मात्र नभै सीप पनि दिएको छ जसले गर्दा भारत जाने युवाको संख्या घटेको छ भन्ने अनुभव सुनाउछन वि.सी.ले । २ छोरा १ छोरी सहित ५ जनाको परिवार रहेको वि.सी.को आफ्नो जग्गाबाट उत्पादनले मुश्किलले ६ महिना मात्र पुग्छ । घरमा कमाउने व्यक्ति अरु कोही नभएकाले परिवारको पालनपोषण गर्न गाँउघरमा ज्याला मजदुरी गर्ने गरेको तर त्यो काम पनि दिनह नपाईने, पाईहाले पनि उचीत ज्याला नपाउनाले दिक्दार हुन्थे । पहिलोपटक योजना शुरु भएपछि नै उनको जीवनशैलीमा परिवर्तन भएको छ । शुरुशुरुमा अदक्ष कामदारको रुपमा काम गर्दै आएका गोपाल वि.सी. अहिले मुख्य दक्ष कामदारको रुपमा काम गरी रहेको छन र योजनाको सबै संरचना उनकै जिम्मा रहेको छन र कामदारलाई पनी आफै परिचालन गरको देखिन्छ । “शुरुशुरुमा त एकदमै गाह्रो भयो तर पनि मैलेहिम्मत हारिन प्राविधिक सरहरूले मलाई पटकपटक सिकाई रहनुभयो अहिले म आफैले पनि संरचनाको लाईन दिन सक्छु । अहिले मेरो नियमित मासिक कमाई २५ देखि ३० हजार रहेको छ । अहिले छोरी कौशिलाले सुर्खेतमा ल्याब असिस्टेन्ट पढिरहेकी छिन जुन मैले नै व्यहोर्न पर्छ घरमा खाने अन्न सागपात तरकारी किन्ने चाडबाड मनाउने सबै मैले नै व्यहोर्नु पर्छ घरमा एक रुपैया पनि आम्दानी हुदैन, जे होस मलाई यो परियोजनाले एक खानेपानीको परिपक्व मिस्त्री बनायो जसले गर्दा मलाई यो योजनामा मात्र नभई अब बन्ने योजनामा समेत रोजगारी पाउनेमा दुक्क छु ।” यसरी आफ्नो कथा सुनाउछन वि.सी.ले उनी थप्छन् “कमाई नियमित भएपछि त घरमा पनि माया गर्दा रहेछन अनी घरमा पनि आफ्नो व्यवसायिक योजना बन्ने रहेछन् । छोरीलाई मासिक रुपमा पैसा पठाउन चिन्ता हुन्थ्यो तर अहिले मलाई छोरी पठाउन केही चिन्ता भएको छैन किनकी नियमित काम पाएको छु कमाई पनि सोही अनुसार छ ।”

योजना निर्माण गर्ने क्रममा ईन्टेक, डि.सी. तथा रिजर्भभ्याएर टयांकी निर्माण गर्नको लागी एकजना पनि मिस्त्री नहुँदा योजना सम्पन्न गर्न ठुलो चुनौति थियो बाहिरबाट आएको मिस्त्रीले जिल्लादर रेटमा काम गर्न नसक्ने अवस्थामा योजना अलपत्र पर्ने होकी भन्ने डर उपभोक्ता समिति, परियोजनाका कर्मचारीलाई थियो तर परियोजनाको जलश्रोत प्राविधिक संगम अधिकारीले २, ३ वटा संरचनामा आफैले बसेर सिकाएपछि गोपाल वि.सी. लगायतको अरुले पनि सीप सिके यति मात्र नभै योजनाको लागी चाहिने जनशक्तिको खाँचो पनि टारिदिए र अहिले उनकै नेतृत्वमा २ वटा खानेपानी सम्पन्न हुने चरणमा छन । अहिले गोपाल

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

वि.सी योजनाको नाईके मिस्त्री भएका छन् हरेक कुरा उनलाई सोधेर मात्र गरीन्छ। “मेरो त नाम नै परिवर्तन गरीदियो यो परियोजनाले पहिले गोपाले भनेर बोलाउनेहरु अहिले नाईके भन्छन्” हास्यै गोपाल वि.सी भन्छन् र “यो सबै गराउने हाम्रो समितिका अध्यक्ष र प्राविधिक सरहरु हुन, मेरो जीवन परिवर्तन गर्ने।”

साँच्चै नै गोपाल वि.सी.बाट धेरै कुरा गाँउलेहरुलाई पनि सिकाएको छ कि मानिसहरुको जीवनशैलीमा एकाएक कसरी परिवर्तन हुँदोरहेछ भनेर शायद उनीले हिम्मत नगरेको भए आज यसरी नाईके भनेर चिनिँदैनथे होला तर अहिले उनी र उनको परिवार सुखी छन् र गोपाल पनि खुशी छन् आफ्नो कामबाट। अहिले उनी गाँउकै सम्पत्ती भएका छन्, भगवतीमाई गाँउपालिकामा खानेपानीको संरचना तयार गर्दा अब फेरी बाहीरबाट महगो मिस्त्री ल्याउनुपर्ने समस्या कम भएको छ।

घरघरमा धारा खुसी भए सारा

खोर खानेपानी तथा सरसफाई योजना भगवतीमाई गाँउपालिका वडा नं ७ बडाभैरवमा भगवतीमाई गाँउपालिका ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाद्वारा निर्माण गरिएको योजना हो। गाँउपालिकाको रु ११,०३,४३४।०० परियोजनाको रु २७,५८,५८६।०० तथा समुदायको रु १५,९९,७९७।०० गरी जम्मा रु ५५,१७,१७१।०० मा सम्पन्न भएको यस योजनाबाट ७७ घरधुरीका ४९४ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन्। यो योजना निजीधारामा आधारित योजना हो। खानेपानीको चरम अभाव रहेको यो वस्ती जलउपयोग गुरुयोजनामा वडास्तरमा प्रथम तथा गाँउपालिकास्तरमा तेश्रो प्राथमिकतामा रहेको योजना हो। अधिकांश समुदाय कृषिमा आधारित जीवनशैली अपनाएका यस वस्तीमा ठकुरी क्षेत्री तथा दलितहरुको बसोवास रहेको छ। यस खानेपानी योजना निर्माण पूर्व हिउँदमा नजिकैका नाउलो तथा कुवाबाट खानेपानीको निर्वाह गर्दथे भने सुख्खा मौसम चैत्र बैशाख महिनामा एकघण्टा टाढाको खोलाबाट पानी बोकेर जीवन निर्वाह गर्दथे भने गाईवस्तु तथा सरसफाईको लागि खोला नै जानु पर्दथ्यो।

“बाँचे देख्न पाईन्छ भन्थे साँच्चै हो रहेछ कसले साँचेको थियो र यसरी यस्तो डाँडामा पनि घरघरमा धारा आँउछ भनेर। म अहिले ७६ वर्षको भँए, सुखैत र दैलेख बजारमा मिटर जोडिएको धाराबाट पानी आएको देख्दा अचम्म लाग्थ्यो अहिले मेरो घरमा मिटर जडान गरेको पानी खान पाइएको छ। कि त भने

नेपालगंजबाट नुन बोकेर पनि खाईयो अहिले गाँउको मेरो घर भित्रै पानी आएको छ कस्तो अचम्म।” एहुन पनि यो योजना शुरु गर्नुपूर्व तयारी चरणमा घर घरमा धारा हुन्छ भन्दा विश्वास नै नगर्ने र हास्ने ती ७६ वर्षिय दिप बहादुर शाही अहिले आफै दंग छन्। ७७ वटै घरमा अहिले मिटर जडान गरिएका धाराबाट साँझ बिहान पर्याप्त पानी खाईरहेका छन्। योजना सञ्चालन पूर्व उपभोक्ताहरुको आमभेलामा योजना निर्माण प्रक्रिया तथा योगदानकोबारेमा सबैलाई जानकारी गराएपश्चात उपभोक्ताबाट योजना निर्माण गर्ने सहमति भयो।

तोकिएको मापदण्डमा रहेर संरचना त तयार भए तर जक्शन बक्सबाट आफ्नो घर सम्म लैजाने पाइप, धारा, सिमेन्ट आफैले व्यहोर्ने भएपछि

समुदायले धारा जोड्ने काम बिल्कुलै गरेन ।

३० प्रतिशत श्रमदान गरिसक्यौं अब धारा पानी आफै बनाउन सक्दैनौं भनेर समुदायले धारा बनाउन मान्दैनन् के गर्ने योजना त सम्पन्न भयो तर जसका लागी योजना बनाएको हो उनैले नै धारा जोड्दैनौं भने पछि बेकारमा योजना निर्माण गरिएछ एउटैले पनि धारा जोड्छु भन्दैन कसरी पानी संचालन गर्ने होला । दिक्क मान्दै आफ्नो गुनासो गर्दथे खानेपानी उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष प्रेम बहादुर शाहिले । वडाध्यक्ष रत्न बहादुर शाही पनि धारा नबन्ने भएपछि गाँउपालिकाबाट धारा बनाउनको लागी पहल गर्ने तर्फ लागेता पनि गाँउपालिकाले निजीधारा बनाउन अनुदान नदिने पक्षमा देखिए पछि अब के गर्ने भन्ने विषयमा अन्यौलमा देखिनु भयो । शुरुवात आफैबाट गरौं समुदायलाई भन्नु भन्दा पहिले उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी वडाका जनप्रतिनिधीका घरबाट शुरु गरौं न यस पछि हेरौं समुदायको प्रतिक्रिया कस्तो हुन्छ भनेर जलश्रोत सल्लाहार लक्ष्मी चन्द्र महतले सल्लाह दिनुभयो र हामीले पनि त्यस्तै गर्यौं जब हामीले धारा बनाएर पानी खान थाल्यौं त्यस पछि समुदायले बल्ल बुझ्यो की अब धारा बनाउन कसैले अनुदान नदिने रहेछ आफैले बनाउनु पर्नेरहेछ । त्यस पछि त प्रत्येक घरले धारा निर्माणको लागी चाहिने सम्पुर्ण सामग्री आफै खरीद गरी १५ दिन भित्र सबैका घर घरमा धारा बनाएका हुन् । प्रसंशित हुँदै भन्नुहुन्छ वडा नं ७ का वडाध्यक्षले ।

भगवतीमाई गाँउपालिकाको एक घर एक धारा नीति अनुसारको यो पालिकाकै पहिलो सम्पन्न खानेपानी तथा सरसफाई योजना हो यस योजनामा अहिले धारा जोडिए सँगै फोहोर पानी व्यवस्थापनको लागी खाडल खन्ने काम पनि धमाधाम भै रहेको छ । *८ पैसा परेको पानी हो त्यसै खेर फाल्न त भएन खेर गएको पानी जम्मा गर्नको लागी खाडल खनेको हो यो जम्मा गरेको पानीलाई तरकारी खेतीमा लगाउने हो मिटर दौडाएर तरकारी चाहार्न भन्दा खेर जाने पानीलाई सदुपयोग गर्नु पर्यो भनेर यसो गरेको उमेर पनि ७० नाघ्यो अब कमाउन जान पनि सकिन्न घरमै पानी आएपछि त्यसै बस्न पनि त भएन ११ हजार लगानी गरेर बनाएको धाराको लगानी पनि त उठाउन पर्यो नि त्यसैले तरकारी खेतीमा समय सदुपयोग गरेको बुढेसकालमा यो निजीधारा मेरो त साथी नै भयो पानीले गर्दा टाईमपास पानी भएको छ तरकारी बेचेर आम्दानी पानी भएको छ ।* *८*शुरुशुरुमा धारा नबनाउने अडान लिएका मोहन बहादुर शाहीले यसरी आफ्नो कुरा राख्छन् ।

त्यसो त यस गाँउपालिकामा अहिले पनि परियोजना प्रदेश तथा संघीय सरकार समेत गरी झण्डै १४७८ घर लाभान्वित हुने गरी निजी धारामा आधारित थुप्रै योजनाहरु सम्पन्न हुने चरणमा छन् भने सम्पन्न भएका सार्वजनिक धारामा आधारित योजनाहरुलाई पनि निजी धारामा आधारित विस्तार गर्ने रणनीति यस पालिकाले लिएको छ । साथै गाँउपालिकाले संचालनमा रहेका तथा निर्माणाधिन सबै योजनाहरुको मुहान दर्ता तथा नविकरणको प्रक्रियामा रहेका छन् ।

८ हाम्रो खानेपानी तथा सरसफाई योजना भर्खरै मात्र सम्पन्न भई सुरु भएको छ । अब तत्कालै यस खानेपानी उपभोक्ता समितिको साधारण सभा गर्दैछौं । अहिले हाम्रो समितिको खातामा केही मात्र मर्मत संभारकोष जम्मा रहेको छ आगामी साधारण सभामा न्युनतम धारा महसुल शुल्क तोक्ने ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता पारिश्रमिक तोक्ने नया धारा जडान सेवा शुल्क तोक्ने तथा मर्मत संभार कार्यविधि अनुमोदन गर्छौं । जसरी दैलेख बजारको खानेपानी संचालन भएको छ त्यसैगरी संस्थागत रुपमा यस योजनालाई संचालन गर्छौं । दृढ विश्वासका साथ भन्छु योजनाको कोषाध्यक्ष सिता मल्ल ।

तरकारीले पालिएका छन् नेत्र बहादुर

नेत्र बहादुर थापा (२७) एक व्यवसायिक यूवा कृषक हुन् । दैलेख जिल्ला भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. ४ मनघर निवासी श्री थापाका आमा बुवा, श्रीमती, छोरा छोरी गरी जम्मा ९ जनाको परिवार छ । परिवारका सबै सदस्यहरूको लालन पालनको जिम्मा उनकै कांधमा रहेको छ । उनको घर मध्य पहाडी लोकमार्गको छेवैमा रहेको छ । त्यसैले उनलाई यस राजमार्गले कृषि व्यवसाय अगाडी बढाउन थप अवसर प्रदान गरेको छ । उनको यो ४ नं वडा जाजरकोट जिल्लाको छेडाछाड नगरपालिका संगै जोडिएको छ । जाजरकोटको सुयडाबाट उनको घरछेउ हुँदै सुर्खेतकालागि दिनमा दुइवटा बसहरु आउने जाने गर्दछन् । उनले उत्पादन गरेको कृषि उत्पादनको ठूलो बजार सुर्खेत हो । यसका साथै दैलेख बजार, गाउँपालिकाको केन्द्र बेस्तडा, सुयडा बजार र मनघर आसपासमा पनि आफ्ना उत्पादन बिक्री गर्ने गर्दछन् । उनको हाल मासीक आम्दानी न्यूनतम ३०००० रहेको छ । व्यवसायिक कृषि खेतिमा लाग्नु पूर्व आफ्नो ९ जनाको ठुलो परिवारलाई लालन पालन गर्न निकै कठिनाई भएपछि स्थानिय स्तरमा ज्याला मजदुरी तथा छोटो समयको जागीर पनि गरे । तर, परम्परागत खेति र यस्ता ज्याला मजदुरीबाट समेत घरबार चलाउन कठिन भएपछि उनमा व्यवसायिक कृषतर्फ लाग्नै पर्ने कुराले जरो गाड्दै गयो ।

संयोगवस, ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना (तेश्रो चरण) उनको यस वडामा परियोजनाको दोस्रो चरणबाट लागू भयो । परियोजनाले संचालन गर्ने जिविकोपार्जन सम्बन्धन कृयाकलापमा सकृय हुँदै गए । कार्यक्रममा निकै चासो र सकृय भएपछि परियोजनाले उनलाई स्थानिय श्रोत व्यक्तिको रुपमा छनौट गर्‍यो । स्थानिय श्रोत व्यक्ति छनौट भएपछि थापाले समुदायलाई सिकाउनको लागि पहिले आफुले पनि गरेर देखाउनुपर्छ भन्ने महसुस गरे । त्यसक्रममा उनले आफ्नो घरखेतमा मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेतको शुरुवात गरे । शुरुशुरुमा थोरै आम्दानी भएभएपनि उनी आफ्नो कृषि व्यवसायमा निरन्तर लागी रहे । उनको आम्दानीलाई देखेर अरु किसानहरूले पनि तरकारी खेती गर्न शुरु गरे । २०७५ साल सम्म समुदायका अधिकांश घरधुरीहरु तरकारी खेती गर्न थाली सकेका थिए । हाल उनको टोल तरकारी उत्पादन गर्ने टोलको रुपमा पहिचान भएको छ ।

तरकारीखेतीबाट प्रशस्तै आम्दानी हुने देखेपछि श्री थापाले व्यवसायिक रुपमा तरकारी खेती गर्ने निर्णय गरे तर त्यसको लागि पानीको अभाव भएकोले उनको सपना अझै रहने उनले महसुस गरे र यसको लागि संभावनाका विकल्पहरु खोज्न थाले । उनी र टोलका अन्य कृषकहरूले वडा अध्यक्ष तथा गाउँपालिकामा आफ्ना कुराहरु राखे । संयोगवस, ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना तथा गाउँपालिकाको संयुक्त लगानीमा सहडे सिचाई योजना बन्ने भए पछि श्री थापा र उनका टोलका किसानको सिचाइको माग पनि पुरा भयो । परियोजनाले सहडे सिचाई योजना अन्तर्गत विभिन्न क्षमताका ९ वटा सिचाई पोखरी हरू निर्माण भएपछि नेत्र थापा लगाएतका कृषकहरु व्यवसायिक तरकारी खेति तर्फ थप हैसिएका छन् । यस वडामा ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजनाबाट आयआर्जनको लागि १५५ घरधुरीलाई समेटेर सहडे सिचाई योजना सम्पन्न गरेको छ । यसबाट करीब २५० रोपनी सिंचित भएको छ । त्यसै गरी यसै वडामा विभिन्न ६ वटा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना सम्पन्न भैसकेको छन् भने परियोजनाकै सहयोगमा धुँवामुक्त वडा समेत घोषणा भैसकेको छ । यसका साथै समुदायको बीचमा रहेको कालिका मा. विद्यालयलाई खानेपानी, सरसफाई तथा वातावरण मैत्री विद्यालयका रुपमा विकास गरिएको छ । हाल उक्त विद्यालयलाई तीनतारे विद्यालय घोषणाको तयारी समेत भइरहेको छ । यसै वडामा व्यवसायिक तरकारीखेतीलाई थप प्रवर्द्धन गर्नको लागि गाउँपालिकासँगको लागत साभेदारीमा सामुहिक रुपमा तरकारीखेतीको अवधारणाकासाथ २५ वटा कृषकहरूलाई २५ वटा पोलिहाउस निर्माण गरी बेमौसमी तरकारी खेती समेत थालनी गरिएको छ । यस कार्यमा समेत श्री थापाको अग्रणी भूमिका रह्यो ।

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

हाल गाँउपालिका कै अगुवा तथा नमुना कृषकको रुपमा रहेका थापा यहाँ सम्म आईपुग्दा थुप्रै उकाली ओराली पार गर्नु भयो । अगुवा कृषक यात्राको शुरुवात ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजनाबाट भएको अनुभव सुनाउने नेत्रबहादुर थापा भन्छन् “शुरुमा अगुवा कृषक का रुपमा ५ दिने तालिम प्राप्त गरी सकेपछि कृषि नै मेरो जिवन हो भनेर लागे । त्यसै वर्ष परियोजनाले मलाई स्थानिय श्रोत व्यक्तिको रुपमा काम गर्ने अवसर दियो यति मात्र नभै विभिन्न समयमा दिएको स्थानिय श्रोत व्यक्ति सम्बन्धी तालिम , बहुउद्देश्यीय नर्सरी व्यवस्थापन तालिम तथा गाँउपालिकाबाट विभिन्न समयमा दिएको तालिमले मलाई आफुभित्रको क्षमता पहिचान गर्ने मौका मात्र दिएन मेरो जीवनको दिशा पनि तय गरयो ।” हाँस्दै थप्छन् थापाले “गत वर्षमात्र मैले तरकारी खेतीबाट खर्च कटाई रु दुई लाख बचाएको छु भने विभिन्न जातको डाले घास नर्सरीका ३००००/०० बेनाको विक्रीबाट ७५०००/०० आम्दानी गरेको छु यसका साथै उन्नत जातको बोयर बोका तथा बाख्रा विक्री गरी झण्डै एक लाख आम्दानी गरेको थिए । सर्वप्रथम त परिवर्तनको लागी आफुभित्र नै ढुढ सकल्य हुनुपर्ने रहेछ, यस्ता सहयोग त परियोजना तथा गाँउपालिकाले म जस्ता थुप्रै कृषकहरुलाई गरेको हो खै म संगै तालिम तथा सहयोग पाएका अरु कृषकहरु छन् तर कहिलेकाही भेटहुदा पहिले जस्तो थियो उस्तै रहेका भन्छन् । गाँउपालिकाकै नमुना तथा अगुवा कृषकको रुपमा पहिचान गराउन मार्गदर्शन गर्ने पहिलो प्रेरणाको श्रोत ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना नै हो ।”

“पहिले पहिले सानो सानो जागिरको लागी कहिले गाँउपालिका त कहिले संघसंस्था धाउने गर्थे त्यही पनि कहिले जागीर हात लाग्थ्यो त कहिले निराशा मात्र हात लाग्थ्यो अब त जागिर खाने सोच्ने फुर्सद पनि छैन । बरु यहाका समुदायलाई थोरै समयका लागी भए पनि रोजगारी दिएको छु । गाँउका दाजुभाईलाई रोजगार दिन पाएकोमा सन्तुष्ट छु भलै कमाई थोरै भए पनि कस्तीमा दिगो त भएको छ ।” खुसी हुँदै भन्छन् नेत्र बहादुर थापा।

नेत्र बहादुर थापा अहिले भगवतीमाई गाँउपालिका कै नमुना कृषक बनेपछी आफुमात्र नभै आफनो परिवार तथा छिमेकीकालागि समेत नमूना यूवा कृषक भएका छन् । पहिले दिनभरी गाँउ डुलेर समय व्यतित गर्ने उनका परिवारका सदस्यहरुलाई अहिले घरको वारीमा रहेका तरकारी गोडमेल गर्ने समयबाट फुसर्दै मिल्दैन । श्री थापाले आफनो लगानीमा उन्नत जातको बाख्रा श्रोत केन्द्र समेत स्थापना गरेका छन् । रु ५ लाखको आफ्नै लगानीमा आधुनिक बाख्राको खोर निर्माण गरेका छन् । उनी भन्छन् “यो नमुना बाख्रा खोरमा १०० प्रतिशत बोयर जातको बोकाबाट बीउ बोका तथा बाख्रा उत्पादन गरी सबै बडामा यसका सन्तान पुराउने लक्ष्य राखेको छु । यसका साथै व्यवसायिक रुपमा १ लाख बेना अटने गरी डालेघासको नर्सरी बनाउदै छु । हाल अहिले मसँग ५ हजार सिडलेस किमु, परिक्षणको लागी किवी तथा एभोकाडोको नर्सरी रहेको छ ।” अहिले उनका वरीपरीका छिमेकीले समेत उनको देखासिकी गरी अन्नवालीलाई विस्तारै विस्थापन गर्दै तरकारी खेती तर्फ उन्मुख भएको देखीन्छ । उनलाई नै पछ्याउदै, कालिका मा.वि.का एकजना शिक्षक केबीजंग थापा भन्छन् “म पेशाले शिक्षक भए पनि शिक्षक पेशाले मात्र परिवारको खर्च टार्न धौ धौ परे पछि तरकारी खेतीलाई सहायक पेशाको रुपमा लिएको थिए ठिकै गरेछु । विक्री गर्नको लागी बजारको कुनै गाह्रो छैन पोहोर साल मात्रै सुर्खेतमा १० क्वीन्टल लसुन विक्री गरेको थिए । आधा भन्दा धेरै तरकारीहरु यही स्थानिय बजार बेस्तडा छिमेकी जिल्लाको सुयाडा बजारमा विक्री हुन्छ । गत वर्ष मात्र तरकारी खेतीबाट झण्डै एकलाख पचास हजार आम्दानी गरेको छु ।” उनी थप्छन् “नेत्र बहादुर थापाबाट प्रभावित भई तरकारी खेती गर्ने यहाँ थुप्रै कृषकहरु छन् जस्तै : राम बहादुर थापा, प्रेम बहादुर रोकाय, गंगा वि.सी आदी । हामीले कृषकहरुले उत्पादन गरेको आलुको बीउको लागी रस्टीक स्टोर समेत निर्माण गरीसकेको छौ ।”

घर घरमा धारा हाग्रा गाउँ, पूर्ण सरसफाई युक्त नमुना योजना हेर्न भैरेखोला जाउँ

घरको आँगनमा रहेको धारा खोल्दै हातमा रहेको भरिएको जग हेर्दै “थस्ता पनि दिन आउँदा रहेछन, यही ज्यान हो बिहानभरी ग्रागीमा पानी बोकेर घर परिवार तथा गाईबस्तुलाई पानी पुराउदा पुराउदै टाउकोमा नाम्लोको डाम बसेको हुन्थ्यो ढाडमा डोकाको बितले निलडाम पारेको हुन्थ्यो । महिनामा २,३ वटा डोका फाट्थ्यो नाम्ला च्यातिन्थ्यो, ज्यान फाटेको त कसले पो देख्थ्यो र । अब त डोका नाम्लो ग्रागीले पनि सुखै पाए, के डोकाको कुरा गर्नु र मैले नै सुख पाए ” हाँस्दै आफ्नो अनुभव सुनाउनु हुन्छ भैरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजनाकी उपभोक्ता ५६ वर्षकी पार्वती खत्री ले ।

भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं ६ चिपिनतडामा भगवतीमाई गाउँपालिका ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना (तेश्रो चरण) को साझेदारीमा आ व ०७७।०७८ संचालन गरी सम्पन्न भएको भैरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजनाले चिपिनतडा, बयलविसा र जोतिङ्गेटोलका ४१ घरलाई समेटेको छ । गाउँपालिका, परियोजना तथा समुदायको नगद तथा श्रमदान गरी रु ४८११४६८।०० लागतमा सम्पन्न भएको यस योजनामा प्रत्येक घरमा एकैकिसिमको पक्की धारा, पक्की चाड जुटेल्नो तथा खेर गएको पानीलाई सदुपयोग गर्नको लागि खाडल बनेका छन् । एक ग्रागो पानी लिनको लागि करीब ३० देखी ४५ मिनेट समय लाग्ने यस समुदायमा अहिले खाना पकाउन खानको लागि ग्रागीमा पानी संचित गरिराख्नु पर्दैन, तरकारी भान्छामा राखेर पार्वति जस्ता अन्यले पनि धारामा लोटा थापेको प्रशस्तै देख्न पाईन्छ । खानेपानीको लागि दुख भोदै आएको यस बस्तीमा अहिले घर घरमा मिटर जडान सहितका धारा मात्र नभएर परियोजनाद्वारा सुधारिएको चुल्हो समेत जडान गरिदिएको छ । भगवतीमाई गाउँपालिकामा परियोजनाद्वारा सम्पन्न भएका योजनाहरूलाई नमुना योजना बनाउनको लागि सबै सुचक पूरा गरेको योजनाहरू मध्ये यो पनि एक योजना हो । जीविकोपार्जनको दृष्टिकोणबाट प्रशस्तै संभावना बोकेको यस योजनाका कतिपय घरधुरीहरूले अहिले व्यवसायिक रुपमा मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती गर्न शुरु गरेका छन् ।

“ शुरुमा त यस योजना निर्माण गर्नको लागि २५ देखी ३० प्रतिशत श्रमदान गर्नुपर्ने त्यसमा पनि घरधाराका लागि आवश्यक पर्ने सबै सामग्री आफैले व्यहोर्नु पर्ने भएकोले योजना सम्पन्न गर्न सकिदैन की जस्तो लागेको थियो समुदायले पनि सबै आफैले गर्ने भए किन योजना चाहियो । हामीले धारा बनाउदैना बनाएपनि आफ्नै तरिकाले बनाउछौ भनेर धेरै कुरा गर्ने यही समुदाय हो, तर काम गर्दै जाँदा राम्रो सँगकाम गरेपछि श्रमदान पनि गर्दा रहेछन त अहिले धारा बनाउदैना भन्नेले पनि धारा बनाए त्यो पनि परियोजनाले दिएकै डिजाईनमा आखिर मान्छे नै हो सम्झाए बुझाएपछि त बन्ने रहेछन त । ” काम गर्दाको अनुभव सुनाउछन् खगेन्द्र जैसी जो यस खानेपानी तथा सरसफाई योजना उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष पनि हुन् ।

ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजनाले यस समुदायमा खानेपानी तथा सरसफाई योजना मात्र नभई परियोजना, गाउँपालिका तथा समुदायको नगद तथा श्रमदान गरी कुल ८१००७४।०० मा बेमौसमी तरकारीखेतीको लागि १० वटा पक्की प्लाष्टिक घर समेत निर्माण गरेको छ यी प्लाष्टिक घरमा अहिले टमाटर उत्पादन शुरु हुन लागेको छ । गाउँका केही कृषकहरूले आफुलाई खानको लागि शुरु गरेर अहिले थोरैबि बिक्री वितरण शुरु गरेको र कृषकहरूले प्लाष्टिक घरमा खेती गर्न ईच्छुक भए पछि परियोजनाले सहयोग गरेको हो । उत्पादन गरिएको कृषि उपज बिक्री वितरणको लागि स्थानिय बजार बेस्टडा, हुलाक टाकुरा तथा दैलेखबजार सम्म पुराउनको लागि कुनै समस्या छैन । मध्यपहाडी लोकमार्ग सँग जोडिएको यस बस्तीमा प्रशस्तै संभावना रहेको छ ।

“ पहिले डोकोमा बोकेर लैजान्थ्यौ अब परियोजनाको सहयोगले घरघरमा प्रशस्तै पानी छ मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती गर्नको लागि सीप तथा सामग्री पनि पाएका छौ सबैले घरघरमा व्यवसायिक रुपमा तरकारी खेती गर्न शुरु गरेका छौ नजिकै रोड छ उत्पादन पो गर्न पर्थौ गाडीले यहीबाट खरीद गर्छ । मैले पहिले पनि डोकामा बोकेर बेस्टडाबजारमा

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

तरकारी बेचेर घरको नुन तेलको बाटो भाकोथ्यो अब हामीले धेरै कुरा सिक्यौं अहिले टनेलमा लगाएको टमाटरबाट कम्तीमा पनि ६०,०००/०० कमाउने लक्ष्य राखेको छु । ” यो भनाई हो स्थानिय कमला खत्रीको उनी यस पालिकाको जनप्रतिनिधी पनि हुन र एक सफल कृषक पनि, अहिले पनि सरदर वार्षिक ३०,००० हजार रुपैया तरकारी बेचैरै कमाउछिन उनी ।

“शुरु शुरुमा हाम्रो जस्तो पहाडी क्षेत्र त्यसमा पनि छरिएको वस्तीमा एक घर एक

धाराको निति कसरी सफल होला जस्तो लागेको थियो । दैलेख जिल्लामा एक घर एक धाराको निति पास गर्ने पहिलो पालिका हो हाम्रो । निति पास त गरियो अब कसरी व्यवहारमा लैजाने हो भन्ने चुनौती थियो र यो नितिलाई आत्मसात गरी कार्यान्वयन गर्ने पहिलो सँस्था हो ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना । पहिलो वर्ष निजीधारा जडान गर्नको लागी साह्रै चुनौती पनि भोग्यौ र मुस्किलले धारा बनेका हुन् तर अहिले आएर मेरो वडा नं ६ हो र परियोजनाको साझेदारीमा मात्रै ८० प्रतिशत घरधुरीहरूमा निजीधारा जडान भैसकेको छ । यस वडामा परियोजनाद्वारा बनेका एक से एक योजना नमुना योजना बनेका छन् । भेरेखोला खानेपानी तथा सरसफाई योजना मात्र हैन बुकीमुल अल्याना खानेपानी, रिड्डा खानेपानी तथा सरसफाई योजना ,जारछापे खानेपानी तथा सरसफाई योजना सबैलाई नमुना योजना घोषणा गर्नको लागी तयार छ । यस परियोजनाले अन्य साझेदारी निकायलाई निजीधारामा आधारित योजना बनाउन मार्गदर्शन गरेको छ । ” यसरी परियोजना सँग काम गरेको अनुभव सुनाउछन् भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं ६ का वडाध्यक्ष वीरशंकर रोकायले उनी थप्छन् “ परियोजनाले खानेपानी तथा सरसफाई मात्र होईन जीविकोपार्जनमा पनि यस पालिकालाई धेरै कुरा सिकाएको छ । योजनामा ३ पटक सामाजिक परिक्षण तथा अनुगमन गर्ने परिपाटी यसै परियोजनाले सिकाएको छ उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास गरी उपभोक्ताहरूको सर्वसम्मतीबाट योजना अनुमोदन भए पश्चात योजनालाई कार्यान्वयनमा लैजाने परिपाटी सिकाउने पहिलो परियोजना हो । ”

भगवतीमाई गाउँपालिकामा परियोजनाबाट हालसम्म ३० वटा खानेपानी तथा सरसफाईका योजनाहरू सम्पन्न भएका छन् जसमध्ये ११ वटा निजीधारामा आधारित खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका ११८६ घरधुरीमा मिटर जडान गरी सफा र स्वच्छ खानेपानी प्राप्त गरिरहेका छन् भने ५ वटा निजीधारामा आधारित खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका ३७९ घरधुरीमा सफा र स्वच्छ खानेपानी तयारी अवस्थामा रहेका छन् ।

तरकारीले हुर्काएको जयसिंहको परिवार

“ ३ वर्ष मलेसियाको प्लाष्टिक कम्पनीमा काम गरे, हण्डर ठक्कर पनि खाए, विदेशको अनुभव पनि गरे ,कमाई पनि गरे, तर के गर्नु जति कमाई उतै सकियो दिनको २० घण्टा घाम पनि भनिन्, पानी पनि भनिन्, भोक पनि भनिन्, प्यास पनि भनिन्, सन्चो पनि भनिन्, बिसन्चो पनि थाहा भएन घर परिवारको संझनाले सताउथ्यो के गर्ने त्यही संझनाले काम गर्न बाध्य बनाउथ्यो तर पनि के गर्ने घर पठाउने पैसा नै हुदैनथ्यो के गर्ने अर्काको ठाँउ काम गर्ने पर्यो काम नगरे मालिक रिसाउन थालिहाल्थ्यो, पासपोर्ट भिसा सबै मालिकले राखिदिएको थियो, जाउ त कता जाउ जाने ठाँउ पनि थिएन यसै गरी ३ वर्ष मलेसियामा नै बित्यो । तीन वर्षमा दुई ढाई लाख कमाएहोला आफु गएकै क्रण थियो १ लाख जति त । ३ वर्ष विताएपछि जेनतेन विदेशबाट घर आए, विदेशमा पैसा त रुखमा फल्छहोला सोचेको थिए तर त्यस्तो हैन रहेछ यति दुख गरे त नेपालमै सुन फलाउन सकिदो रहेछ नि । ” यसरी आफ्नो विदेशको अनुभव बताउछन् भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं ४ मन्धर निवासी जयसिंह बुढाले ।

वि सं २०७० सालमा मलेसिया धन कमाउन मातृभूमी छोडेर परदेश हिडेका बुढालाई विदेश पुगेको ३ महिनामा नै स्वदेशको मायाले पिरोल्न थाल्यो के गर्ने जाने वित्तिकै पासपोर्ट र भिसा मालिकलाई बुझाएका बुढालाई नेपाल फर्कन ३ वर्ष कुनै पर्यो । अहिले जयसिंहले घरमै बसेर वार्षिक १,५०,०००।०० रुपैया त तरकारी बेचेर नै कमाउछन् । बिदेशमा जति काम गरे नेपालमै कमाईन्छ वर्षमा एक डेढ लाख त भनेर विदेश नजाने निर्यण गरेका बुढाले नेपालमा आएर के गर्ने सोच्न सकेनन् शुरु शुरुमा कहिले काँही ज्याला मजदुरीमा गएर परिवारको पेट पाल्दै आएका जय सिंहले एक भरपदो व्यवसाय गर्ने सोच बनाउन थाले तर के गर्ने थाहा थिएन यसै बीच उनी पनि ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजनाद्वारा संचालन भएको सहडे सिचाई योजनामा काम गर्न जानथाले योजनामा काम गर्दै जाँदा परियोजनाले गर्ने कामहरुको बारेमा जानकारी लिन पनि थाले र चासो पनि दिन थाले तर परियोजनाबाट हुने कामबाट उनले सोचेको होला जस्तो उनलाई लागेन परियोजनाले सिचाईबाट लाभान्वित घरधुरीहरुका लागि व्यवसायिक कृषक बनाउने लक्ष्य राखेको थियो सोही अनुसार कृषि समुह गठन गर्यो तर उनले यो तरकारी गोलभेडा बेचेर के जीविका चल्ला र भन्ने सोचन थाले र मन नभै नभै पनि उनी पनि मध्यपहाडी कृषि समुहमा आवद्ध हुन पुगे । र मन नभई नभई तरकारी खेती गर्न थाले शुरु शुरुमा अनुभवी नभएकोले खासै फाईदा नभएपनि

आम्दानी हुन थालेपछि उनले अलि ध्यान दिएर गरे हुन्छकि भनेर आफु लगायत परिवारलाई पनि कृषितर्फ नै लगाए र आम्दानी पनि बढ्यो । अहिले उनको बारीमा परियोजनाको सहयोगमा २ वटा प्लाष्टिक घरमा लटरम्म टमाटर फलेका छन् । एउटै प्लाष्टिकघर बाट वार्षिक सत्तरी अस्सी हजार कमाउछन् । बजारको लागी जाजरकोटको छेडाघाट नगरपालिका सुयाडा बजार र भगवतीमाई गाउँपालिकाको बेस्तडामा पुराउछन् ।

“अहिले मेरा ६ जना छोराछोरी र श्रीमतीलाई

यसै तरकारीले पालेको छ । जेठी छोरी १० मा पढ्दैछ र अरु छोराछोरी पनि पढ्दैछन् । छोराछोरीको पढाईलेखाई चाडबाड खर्च औषधी उपचार अन्य घरयासी खर्च सबै यसै तरकारी खेतीबाट पुरा गरेको छु । के गरौं कसो गरौं भन्ने भाकोथ्यो उमेरले पनि ४५ वर्ष भई सकेको थिए यो उमेरमा न त विदेश गएर कमाउन सकिने जीवनबाट हार खाईसकेको बेला ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजनाले मेरो डुब्न लागेको जहाजलाई पार लगायो । अहिले मेरो सबै परिवार तरकारी खेतीमा नै रमाएको छ विशेष गरी मलाई तरकारीखेतीमा रमाउनको लागि मेरो श्रीमती प्रेरणाको श्रोत हो । उनीले नै मलाई तरकारीखेतीमा प्रोत्साहन गरेर यँहा सम्म पुराएकी हुन । अहिले मेरो वार्षिक कमाईबाट खर्च कटाएर वर्षमा ५० हजार बैंकमा जम्मा गरेको छु । मेरा बारीमा अहिले बेमौसमी बन्दा फुलगोभी तथा अन्य तरकारीहरु फलेका छन् । म जस्ता अरु धेरै कृषकहरु छन् यहाँ उनीहरुलाई पनि मलाई जस्तै यो परियोजनाले सहयोग गरोस भन्ने चाहना तथा यस परियोजनालाई धेरै धेरै धन्यवाद छ । ” हास्दै परियोजनालाई कृतज्ञता दिन्छन् जयसिंह बुढाले ।

ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना जयसिंह बुढा जस्ता थुप्रै कृषकहरुको जीवनलाई सार्थकता दिएको कुरा अन्य यस्तै कृषकहरुबाट पनि सुन्न पाईन्छ गत आ व मा मात्र भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं ४ मा २५ वटा व्यवसायिक बेमौसमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर निर्माण गरेको छ भने यस पालिकालाई ओखरखेतीको पकेट क्षेत्र विस्तारको लागि करीब १००० ओखरका विरुवा लगाएको छ भने उन्नत किसिमको जीविकोपार्जनका लागि एभोकाडो र किवीको विरुवा पनि वितरण गरेको छ । कृषकहरुको मागमा आधारित यस्ता थुप्रै आयआर्जनबाट यहाँका धेरैभन्दा धेरै कृषकहरुको जीवनमा सुधार ल्याएको छ ।

अनुसूची १५ : जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम	कार्यालय	पद	अवधि(देखि सम्म)	सम्पर्क नम्बर
क.	गाउँपालिका सहयोग ईकाइ/वाशुनिटअन्तर्गत कार्य गरेका जनशक्तिको विवरण				
१	प्रकाश चन्द्र थापा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	गाउँपालिका जलस्रोत अधिकृत	३ वर्ष ११ महिना (२०७५-०५-११ देखि २०७९-०३-३०)	
२	हरिभक्त अधिकारी	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	प्राविधिक सहजकर्ता	३ वर्ष ०६ महिना (२०७५-०५-११ देखि २०७८-१०-३०)	
३	सुर्य बहादुर शाही	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	जीविकोपार्जन सहजकर्ता आंशिक	१ वर्ष १० महिना (२०७५-०६-११ देखि २०७७-०३-३०)	
४	सेर बहादुर शाही	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	जीविकोपार्जन सहजकर्ता आंशिक	९ महिना (२०७८-०४-०१ देखि २०७८-१२-३०)	
५	प्रकाश अधिकारी	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	फिल्ड संयोजक	७ महिना (२०७८-०४-१६ देखि २०७८-११-१५)	
६	संगम अधिकारी	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	जलस्रोत प्राविधिक	७ महिना (२०७८-०४-१६ देखि २०७८-१०-३०)	
७	हस्त बहादुर बुढा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	जलस्रोत प्राविधिक	७.५ महिना (२०७८-०४-१६ देखि २०७८-११-३०)	
८	विनोद बुढा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	जीविकोपार्जन प्रवर्द्धक	६.५ महिना (२०७८-०४-१६ देखि २०७८-१०-३०)	
९	खगीसरा थापा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धक	६.५ महिना (२०७८-०४-१६ देखि २०७८-१०-३०)	
१०	खम्बीरा रोकाय	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	स्थानिय श्रोत व्यक्ति	२ वर्ष ८ महिना (२०७६-०६-१० देखि २०७९-०१-३०)	
११	निर्मला खड्का	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	स्थानिय श्रोत व्यक्ति	२ वर्ष ६ महिना (२०७६-०६-१० देखि २०७८-११-३०)	
१२	सपना खड्का	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	स्थानिय श्रोत व्यक्ति	२ वर्ष ७ महिना (२०७६-०६-१० देखि २०७८-०१-३०)	

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign Affairs of Nepal

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

				२०७८-१२-३०)	
१३	नविन दाहाल	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	स्थानिय श्रोत व्यक्ति	६ महिना (२०७६-०७-०१ देखी २०७७-०२-३०)	
ख. सहयोगी संस्था अन्तरगत रही कार्य गरेका जनशक्तिको विवरण					
१.	प्रकाश अधिकारी	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	फिल्ड संयोजक	३ वर्ष ८ महिना २०७५/०८/०१ देखी ०७/०३/३० सम्म	
२.	गणेश बहादुर वि क	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	फिल्ड संयोजक	१० महिना २०७६/०६/०१ देखी २०७७/०३/३०	
३.	त्रिलोचन थापा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	सब ईन्जिनियर	१ वर्ष २०७६/०६/०१ देखी २०७७/०५/३० सम्म	
४.	संगम अधिकारी	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	जलश्रोत प्राविधिक	३ वर्ष ८ महिना २०७५/०८/०१ देखी ०७/०३/३० सम्म	
५.	हस्त बहादुर बुढा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	जलश्रोत प्राविधिक	३ वर्ष ८ महिना २०७५/०८/०१ देखी ०७/०३/३० सम्म	
६.	देव बहादुर बि सि	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	जलश्रोत प्राविधिक	१० महिना २०७६/०९/०१ देखी २०७७/०६/३० गते	
७.	विमल उपाध्याय	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख	जलश्रोत प्राविधिक	३ महिना २०७५/०४/०१ देखी २०७५/०६/३०	
८.	संजय के सी	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	जलश्रोत प्राविधिक	२ महिना २०७६/०६/०१ देखी २०७७/०७/०१ सम्म	
९.	विनोद बुढा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	जीविकोपार्जन प्रर्वद्धक	१ वर्ष १० महिना २०७६/०६/०१ देखी २०७८/०३/३०	
१०	खगीसरा थापा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	सरसफाई तथा स्वच्छता प्रर्वद्धक	२ वर्ष ४.५ महिना २०७५/०८/०१ देखी २०७७/१२/१५	
११	दिपेन्द्र थापा	भगवतीमाई गा. पा. / ग्रामिण जलश्रोत	सरसफाई तथा	१ वर्ष ८ महिना	

भगवतीमाई गाउँपालिका, ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना तेस्रो चरण सम्पन्न प्रतिवेदन

		व्यवस्थापन परियोजना दैलेख (सामाजिक सेवा केन्द्र – सोसेक नेपाल)	स्वच्छता प्रवर्द्धक	२०७६।०६।०१ देखी २०७७।११।२०	
ग. योजनामा अन्तर्गत रही कार्यरत कर्मचारी					
१	पवित्रा आचार्य	डोबिल्के खानेपानी तथा सरसफाई योजना बुकीमुल खानेपानी तथा सरसफाई योजना दुनी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	जलश्रोत प्रविधिक	१८ महिना २०७६।०६ देखी २०७८।०३।३०	
२	कृष्ण बहादुर रोकाय	बुकीमुल खानेपानी तथा सरसफाई योजना दुनी बहुउपयोगी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	ग्रामिण मर्मत संभार कार्यकर्ता	६ महिना २०७८।०६।०१ देखी २०७८।१२।३०	
३	झरना खड्का	रिठ्ठा खानेपानी तथा सरसफाई योजना	जलश्रोत प्राविधिक	२ महिना	
४	चन्द्र सुर्य थापा	लामीछहरी खानेपानी तथा सरसफाई योजना	जलश्रोत प्राविधिक		

अनुसूची १६ : बहिर्गमन तथा अनुभव आदान प्रदान कार्यशाला को निष्कर्ष

भगवतीमाई गाउँपालिकामा परियोजना बहिर्गमन कार्यशाला गोष्ठी २०७९।०३।११ र १२ गते संचालन गरिएको हो । परियोजना बहिर्गमन कार्यशाला गोष्ठीलाई सहजीकरण गर्नको लागि परियोजना सहयोग ईकाई डडेल्धुराबाट हरिभक्त अधिकारीलाई खटाईएको थियो । गाउँसभाका सभा सदस्यहरु कार्यपालिकाका पदाधिकारीहरु निवर्तमान जनप्रतिनिधिहरु विषयगत शाखा प्रमुखहरु खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका पदाधिकारीहरु खानेपानी तथा सरसफाई सँजालका पदाधिकारीहरु र तिन तारे पद्धतिमा आधारित विद्यालयका प्रतिनिधिहरु सहभागीतामा संचालन गरिएको उक्त गोष्ठी गाउँपालिकाको सभाहलमा संचालन गरिएको थियो । १२ जनाको सहभागीता रहेको उक्त गोष्ठीमा गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट सहभागीहरुलाई स्वागत मन्तव्य राख्नु भएको थियो ।

गोष्ठिलाई औपचारिक रुपमा शुरुवात गरिएको थियो कार्यक्रमको संचालन गाउँपालिका जलस्रोत अधिकृतबाट गरिएको थियो । कार्यक्रममा परियोजनाद्वारा तयार गरिएको वृत्तचित्रबाट शुरुवात गरिएको थियो । वृत्तचित्रमा परियोजनाको तेश्रो चरणमा संचालन गरिएका क्रियाकलापहरुलाई समेटेर तयार गरिएको विभिन्न विषयबस्तुहरु झल्काउने खालको भएकोले सहभागीहरुबाट निकै उत्साहपूर्ण रुपले हेरेका थिए । वृत्त चित्र पछि गाउँपालिकामा परियोजनाको तेश्रो चरणमा संचालन गरिएका क्रियाकलापहरुलाई विस्तृत रुपमा प्रस्तुतीकरण गरिएको थियो जसमा परियोजनाले सार्वजनिक तथा निजी धारामा आधारित खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरु पालिकाले गौरवका योजनाको रुपमा लिएको पाईयो । गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुबाट यस परियोजनाले गाउँपालिकामा काम गर्दाको शैलीलाई सिकाईको रुपमा लिएको छ । उपभोक्ता समितिबाट गरिने योजनाहरुमा योजना किताब तयार गर्ने, उपभोक्ता समितिमा व्यवस्थापन समिति खर्चको व्यवस्था गर्ने उपभोक्ता समितिमा नगद तथा जनश्रमदानको व्यवस्था गर्ने जस्ता कार्यको पालिकाबाट शुरुवात भएको छ ।

भगवतीमाई गाउँपालिकाले खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता ईकाईलाई अधिकृत स्तरको कर्मचारीहरु सहितको निरन्तरता दिने गाउँसभाबाट निर्णय गरेको छ । भगवतीमाई गाउँपालिकामा परियोजनाले सम्पन्न गरेका खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुमा पुर्ण सरसफाईका क्रियाकलापहरुलाई निरन्तरता दिदै नेपाल सरकारले लिएको लक्ष्य अनुसार पालिका पुर्ण सरसफाई युक्त पालिका घोषणा गर्ने क्रियाकलापहरुलाई पहिलो प्राथमिकता दिने प्रतिवद्धता गरेको छ । खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७ ले व्यवस्था गरेको वास बोर्ड मार्फत पालिका स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई सँजाललाई सक्रियरुपमा परिचालन गरि खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरुमा दिगोपनाका क्रियाकलापहरुलाई निरन्तरता दिने प्रतिवद्धता गरेको छ । यसका साथै जीविकोपार्जनको क्षेत्रमा खानेपानी प्रशस्त पानी भएको स्थानहरुलाई पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने र धाराबाट खेर गएको पानीलाई करेसाबारीमा सदुपयोग गरी पोषणमा सुधार गर्ने खालका क्रियाकलाप संचालन गर्ने समेत प्रतिवद्धता जाहेर गरेको छ ।

अन्तमा सबै निवर्तमान जनप्रतिनिधिहरु, वर्तमान जनप्रतिनिधिहरु, खानेपानी तथा सरसफाई योजनाका उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु, विद्यालयका अध्यक्षहरु सबैले परियोजनाले गरेका कामहरु असाध्यै पारदर्शी, गुणस्तरीय र दिगो हुनुका साथै पालिकाले गर्व गर्न लायक छन् भनेर मुक्तकण्ठका साथै अभिव्यक्ति दिनुका साथै गाउँपालिकाले लिएको लक्ष्यलाई सफल पार्न सहयोग गर्ने परियोजना तथा परियोजना अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको योगदानलाई उच्च मुल्यांकन गरेको र परियोजनाले गरेको योगदानलाई खेर जान नदिने प्रतिवद्धता गर्दै आगामी दिनहरुमा पनि यस्ता परियोजनाको आवश्यकता यस पालिकामा रहेको र परियोजना भित्राउनको लागि कुनै कसर बाकी नरहने वर्तमान जनप्रतिनिधिहरुको प्रतिवद्धता समेत रहेको छ ।

GOVERNMENT OF NEPAL

EUROPEAN UNION

Ministry for Foreign
Affairs of Nepal